ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
MASTER IN BUSINESS ADMINISTRATION

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΞΥΠΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ MY DATA – ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ COVID-19 ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΞΥΠΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΣΕ ΑΥΤΟ

της

ΒΡΑΤΣΚΙΔΟΥ ΑΝΘΟΥΛΑΣ

Επιβλέπον καθηγητής: Δρ. Δρογαλάς Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής

Ημερομηνία παράδοσης: Σεπτέμβριος 2020

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος στην Διοίκηση Επιχειρήσεων

(MBA EXECUTIVE)

Ευχαριστίες

Για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Δρογαλά Γεώργιο, που υπήρξε ιδιαίτερα υποστηρικτικός καθ΄ όλη τη διάρκεια της εργασίας μου και πάντα πρόθυμος να βοηθήσει στην επίλυση των προβλημάτων που προκύπταν κατά την συγγραφή. Δεν θα μπορούσα βέβαια να μην ευχαριστήσω και όλους τους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος για τις ακαδημαϊκές γνώσεις που μου πρόσφεραν αλλά και τον κ. Καραγιώργο Θεοφάνη για την συμβουλευτική υποστήριξη που μου παρείχε σε όλη την διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών μου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω να δώσω στην Διοίκηση της εταιρίας Μίλτος ΑΕ που εργάζομαι καθώς η αρωγή της υπήρξε καθοριστική για την εκπλήρωση της επιθυμίας μου για μεταπτυχιακές σπουδές. Επίσης ευχαριστώ θερμά τις συναδέλφους μου στην εργασία μου, για την υπομονή τους και που όλο αυτό το διάστημα με υποστήριξαν προσαρμόζοντας το πρόγραμμα εργασίας μου με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορώ να ανταπεξέλθω στις αυξημένες απαιτήσεις του προγράμματος.

Κλείνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ τους γονείς μου Στέφανο και Αντωνία που η βοήθειά τους σε καθημερινό επίπεδο υπήρξε σημαντική ώστε να μπορέσω να ανταπεξέλθω στις αυξημένες υποχρεώσεις μου.

Περίληψη

Οι λογιστές έχουν σήμερα στη διάθεση τους έξυπνες τεχνολογίες για να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους με περισσότερη ακρίβεια, γρήγορα και απλά. Στις δύσκολες μέρες που δημιουργήθηκαν εξαιτίας της εξάπλωσης της πανδημίας του covid 19 παγκοσμίως αλλά και ιδιαίτερα στην Ελλάδα που μόλις έκανε τα πρώτα βήματα ανάκαμψης από την οικονομική κρίση του 2008, οι έξυπνες τεχνολογίες και κυρίως αυτής της Τεχνολογίας των Πληροφοριών φαίνεται πως διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην διαδικασία της αντιμετώπισης των συνεπειών στην οικονομία. Στην έρευνα που διεξήχθη μελετήθηκε η χρησιμότητα της εφαρμογής MyData (digital accounting and tax application), όπως την αντιλαμβάνονται οι Λογιστές – Φοροτεχνικοί σήμερα και η επίδραση που μπορεί να έχει εν μέσω της πανδημίας του covid 19 στο επάγγελμα του Λογιστή. Μελετήθηκαν επίσης οι μέχρι τώρα επιπτώσεις του covid 19 στο επάγγελμα του Λογιστή καθώς επίσης και ο ρόλος των έξυπνων τεχνολογιών ως μοχλός εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπισή των συνεπειών αυτών.

Στη μελέτη συμμετείχαν 218 κυρίως επαγγελματίες και μισθωτοί λογιστές , εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές καθώς επίσης και οικονομικοί σύμβουλοι επιχειρήσεων. Η διαδικασία της συλλογής των δεδομένων έγινε με την συμπλήρωση ανώνυμου ερωτηματολογίου το οποίο εστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και σε επιτόπια συμπλήρωση ερωτηματολογίων σε λογιστικά γραφεία στην περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Η στατιστική ανάλυση έδειξε πως οι συνέπειες του covid-19 έχουν επίδραση και στο επάγγελμα του Λογιστή καθώς δυσχεραίνεται το έργο τους από αυτές. Επίσης έδειξε πως οι έξυπνες τεχνολογίες μπορούν να συμβάλλουν στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή. Σχετικά με την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων My Data , η έρευνα αφενός έδειξε πως συμβάλλει στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή, αφετέρου ανέδειξε και τους προβληματισμούς των επαγγελματιών σχετικά με την υποστήριξη που μπορεί να παρέχει το κράτος για την επιτυχή λειτουργία της, ιδιαίτερα με τις συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί εξαιτίας της πανδημίας.

Λέξεις κλειδιά: ηλεκτρονική τήρηση βιβλίων, πληροφοριακά συστήματα λογιστών, ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων, έξυπνες τεχνολογίες, οικονομικές επιπτώσεις κορωνοϊού.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες 2

Περίληψη 3

Abstract 7

Κατάλογος Πινάκων 8

Κατάλογος Διαγραμμάτων 10

Κεφάλαιο 1^{O} : Εισαγωγή – Αναγκαιότητα - Σκοπός 12

1.1 Εισαγωγή – Αναγκαιότητα – Σκοπός της διπλωματικής εργασίας 12

1.2 Διάρθρωση της διπλωματικής 13

Κεφάλαιο 2^{O} : Έξυπνες τεχνολογίες και ο ρόλος τους στην εξέλιξη της λογιστικής επιστήμης-Στρατηγική της ΑΑΔΕ-SWOT ανάλυση 15

2.1 Εισαγωγή 15

2.2 Λογιστικές πρακτικές και έξυπνες τεχνολογίες 17

2.3 Δημιουργία αξίας και βιώσιμη ανάπτυξη 18

2.4 Ιστορική εξέλιξη από τα χειρόγραφα λογιστικά αρχεία στη μηχανογραφημένη τήρηση βιβλίων 19

2.5 Εισαγωγή του διαδικτύου στη λογιστική επιστήμη 21

2.6 Ε.Λ.Π. Νόμος 4308/2014 και εισαγωγή των ηλεκτρονικών διαδικασιών 22

2.6.1 Ε.Γ.Λ.Σ. Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο 22

2.6.2 Τα «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π) » και η κατάργηση του Κ.Φ.Α.Σ (Κ.Β.Σ), του Ε.Γ.Λ.Σ και κεφαλαίων του Ν. 2190/1920 22

2.7 Ψηφιακή λογιστική και ηλεκτρονική τήρηση βιβλίων – MY DATA (my Digital Accounting and Tax Application).- ΑΑΔΕ Στρατηγικός σχεδιασμός 23

2.7.1 Το «Taxis» - Ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων 23

2.7.2. Ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων - Κίνητρα 24

2.8 Στρατηγική της ΑΑΔΕ - SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ της υφιστάμενης κατάστασης κατά το 2018 25

2.8.1 Διαμόρφωση Στρατηγικής 25

2.8.2 Ανάλυση SWOT 25

Κεφάλαιο 3° Επίδραση του covid-19 στην παγκόσμια και ελληνική οικονομία – Επιπτώσεις στο επάγγελμα του Λογιστή 28

3.1 Επιπτώσεις του covid-19 στην παγκόσμια οικονομία 28

3.1.2 Μέτρα στήριξης της οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο 29

(Αναφορά για τις χώρες Αυστραλία, Αγγλία, Γαλλία.) 29

3.2 Οικονομικές επιπτώσεις του covid-19 στην Ελλάδα -Έρευνα του Ελληνο-Αμερικανικού εμπορικού επιμελητηρίου 30

3.2.1 Μέτρα στήριξης της Ελλάδας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του covid-19 32

Α. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ 32

Β. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ 33

3.3 Επιπτώσεις του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή 36

Κεφάλαιο 4ο Μεθοδολογία - Ερευνητικά ερωτήματα 37

4.1 Εισαγωγή 37

4.2 Σύνθεση ερωτηματολογίου 37

4.3 Ερευνητικά ερωτήματα 37

Κεφάλαιο 5Ο Αποτελέσματα έρευνας , ανάλυση , ερμηνεία 39

5.1 Στατιστική - Περιγραφική ανάλυση δημογραφικών στοιχείων 39

5.2 – Στατιστική περιγραφική ανάλυση του κυρίως σώματος του ερωτηματολογίου 42

5.2.1 - Οι συνέπειες του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή 43

5.2.2 Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή υπό συνθήκες covid-19 48

5.2.3 Δυσκολίες που προκύπτουν κατά την άσκηση του επαγγέλματος του Λογιστή σε συνθήκες covid-19 50

5.2.4 Η εφαρμογή My Data – ηλεκτρονικά βιβλία σε συνθήκες covid-19 52

5.2.5 Η συμβολή της εφαρμογής My Data στο επάγγελμα του Λογιστή 57

5.2.6 Η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις 62

5.2.7 Υποστήριξη του κράτους για την εφαρμογή My Data 67

5.2.8 Συμβολή της εφαρμογής MY DATA στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου 72

5.3 Παραγοντική ανάλυση 75

5.4 Ανάλυση αξιοπιστίας 77

5.5 Στατιστική ανάλυση των ερευνητικών ερωτημάτων 78

5.5.1 Ερευνητικό ερώτημα 1 - Ποια η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή 78

5.5.2 Ερευνητικό ερώτημα 2 - Πώς οι έξυπνες τεχνολογίες - μέρος των οποίων είναι και η εφαρμογή My Data - θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή 79

5.5.3 Ερευνητικό ερώτημα 3 - Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών τους 80

5.5.4 Ερευνητικό ερώτημα 4 - Η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις 81

5.5.5 Ερευνητικό ερώτημα 5 - Η εφαρμογή My Data μπορεί να αναβαθμίσει το επάγγελμα του Λογιστή; 82

5.5.6 Ερευνητικό ερώτημα: 6 Η υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία 83

5.5.7 Ερευνητικό ερώτημα : 7 - Η συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου 84

5.6 Επαγωγική Στατιστική Ανάλυση 85

5.6.1 Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid- 19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή ανά ιδιότητα 85

5.6.2 Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα 87

5.6.3 Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση στο επάγγελμα του Λογιστή ανά ιδιότητα 88

5.6.4 Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου ανά ιδιότητα 89

Κεφάλαιο 6^{ο} : Συμπεράσματα – περιορισμοί – πρόταση για μελλοντική έρευνα 92

6.1 Συμπεράσματα 92

6.2 Ανασταλτικοί παράγοντες - περιορισμοί 93

6.3 Πρόταση για μελλοντική έρευνα 93

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 95

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 95

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 96

Abstract

Nowadays, accountants have smart technologies at their disposal to complete their tasks more accurately, quickly and simply. In the difficult days created due to the spread of the covid 19 pandemic worldwide but also especially in Greece which has just taken the first steps of recovery from the financial crisis of 2008, smart technologies and especially Information Technology seem to played an important role to process of reaction the consequences for the economy. The research conducted studied the usefulness of the MyData application (digital accounting and tax application), as perceived by Accountants - Tax Technicians today and the effect that may have in the midst of the covid 19 pandemic in the profession of Accountant. Were also studied the effects of covid 19 on the profession of Accountant as well as the role of smart technologies as a lever for the implementation of measures to deal with them.

In the study 218 mainly professional and salaried accountants, internal and external auditors as well as business financial advisors participated. The process of data collection was done by completing an anonymous questionnaire which was sent via e-mail and by completing handwritten questionnaires at accounting offices in the area of Thessaloniki.

Statistical analysis has shown that the effects of covid-19 also have an effect on the profession of Accountant, making their work difficult. It also showed how smart technologies can help upgrade the profession of Accountant. Regarding the application of My Data e-books, research has shown that it contributes to the upgrading of the profession of Accountant, and on the other hand has highlighted the concerns of professionals about the support that the State can provide for its successful operation, especially with the conditions created by the pandemic.

Keywords : e-booking, accounting information systems, e-invoicing, digital economy, electronic data exchange, smart technologies, economic consequences of covid.

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1	Ηλικία	39
Πίνακας 2	Ιδιότητα	40
Πίνακας 3	Εργασιακή εμπειρία	41
Πίνακας 4	Εμπειρία στο λογιστικό επάγγελμα	42
Πίνακας 5	Επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του λογιστή	44
Πίνακας 6	Επίδραση νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων στο επάγγελμα	45
Πίνακας 7	Αύξηση ωρών εργασίας	46
Πίνακας 8	Επιπλέον ώρες εργασίας	46
Πίνακας 9	Οικονομική ικανοποίηση	48
Πίνακας 10	Ηλεκτρονικές εφαρμογές – Αναβάθμιση του επαγγέλματος	49
Πίνακας 11	Περιγραφική ανάλυση μέσων όρων μεταβλητών 6,7,8	50
Πίνακας 12	Μέσος όρος μεταβλητών 9,10,11	51
Πίνακας 13	Κατάλληλος ηλεκτρονικός εξοπλισμός στις μικρές επιχειρήσεις	52
Πίνακας 14	Ανταπόκριση στην αύξηση του εργασιακού κόστους	52
Πίνακας 15	Αύξηση επιπέδων άγχους και στρες	52
Πίνακας 16	Υλοποίηση των ηλεκτρονικών βιβλίων σε περιβάλλον covid-19	53
Πίνακας 17	Ασφαλή διάδοση δεδομένων	54
Πίνακας 18	Παρακολούθηση των συνεπειών του covid στις οικονομικές καταστάσεις	56
Πίνακας 19	Συμβολή της εφαρμογής MY Data στην αντιμετώπιση των δυσκολιών	57
Πίνακας 20	Μέσος όρος μεταβλητών 13 – 16	59
Πίνακας 21	Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data	59
Πίνακας 22	Μείωση του γραφικού χάους ως μέσω αναβάθμισης του επαγγέλματος	60
Πίνακας 23	Αυτοματοποιημένη συμπλήρωση δηλώσεων ως μέσο αναβάθμισης	61
Πίνακας 24	Απλούστευση των διαδικασιών επιστροφών ως μέσο αναβάθμισης	62
Πίνακας 25	Μείωση του διαδοχικού κόστους των επιχειρήσεων	63
Πίνακας 26	Απλοποίηση της διαδικασίας για την επισκόπηση και ανάλυση των οικονομικών δεδομένων	64
Πίνακας 27	Βελτίωση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων	65
Πίνακας 28	Διευκόλυνση των συναλλαγών των επιχειρήσεων με το κράτος	66
Πίνακας 29	Ορθολογική αναδιοργάνωσης των λογιστηρίων	67
Πίνακας 30	Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data	68
Πίνακας 31	Ενημέρωση - Εκπαίδευση λογιστών	69
Πίνακας 32	Επιχορηγήσεις για την αγορά εξοπλισμού	70
Πίνακας 33	Χρόνος προσαρμογής	71
Πίνακας 34	Δυνατότητα λειτουργικής υποστήριξης από το κράτος	72
Πίνακας 35	Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής	73
Πίνακας 36	Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου	74
Πίνακας 37	Παραγοντική Ανάλυση	77
Πίνακας 38	Rotated Component Matrix	77
Πίνακας 39	Ανάλυση αξιοπιστίας	78
Πίνακας 40	Επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του λογιστή	79
Πίνακας 41	Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών	80
Πίνακας 42	Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του λογιστή	82
Πίνακας 43	Συμβολή της εφαρμογής MyData στις επιχειρήσεις	83
Πίνακας 44	My Data και αναβάθμιση του επαγγέλματος του λογιστή	84

Πίνακας 45	Υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία	85
Πίνακας 46	Συμβολή MyData στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και ου λαθρεμπορίου	86
Πίνακας 47	Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του Covid-19 στο επάγγελμα του λογιστή	86
Πίνακας 48	ANOVA για τη συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή ανά ιδιότητα	87
Πίνακας 49	Συμβολή της εφαρμογής MyData στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα	88
Πίνακας 50	ANOVA για την συμβολή της εφαρμογής MyData στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα	89
Πίνακας 51	Συμβολή της εφαρμογής MyData στην αναβάθμιση του επαγγέλματος ανά ιδιότητα	89
Πίνακας 52	ANOVA για τη συμβολή της εφαρμογής My data στην αναβάθμιση ανά ιδιότητα	90
Πίνακας 53	Συμβολή της εφαρμογής MyData για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου	91
Πίνακας 54	ANOVA για την συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου	92

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1	Γενική χρήση διαδικτύου	21
Διάγραμμα 2	Τομέας δραστηριότητας των εταιριών	30
Διάγραμμα 3	Επίπεδο ικανοποίησης των εταιριών από τα μέτρα στήριξης ενάντια στις συνέπειες του covid-19	31
Διάγραμμα 4	Περιπλοκότητα διαδικασιών ένταξης των επιχειρήσεων στα μέτρα στήριξης	34
Διάγραμμα 5	Βαθμός ευκολίας στην ενημέρωση των επιχειρήσεων για τα μέτρα στήριξης	35
Διάγραμμα 6	Ηλικία	39
Διάγραμμα 7	Ιδιότητα	41
Διάγραμμα 8	Εργασιακή εμπειρία	42
Διάγραμμα 9	Εμπειρία στο λογιστικό επάγγελμα	43
Διάγραμμα 10	Επιπτώσεις στο επάγγελμα του λογιστή	44
Διάγραμμα 11	Αρνητική επίδραση στο επάγγελμα των νομοθετικών και κανονιστικών Πράξεων	45
Διάγραμμα 12	Αύξηση ωρών εργασίας	47
Διάγραμμα 13	Επιπλέον ώρες εργασίας	47
Διάγραμμα 14	Οικονομική ικανοποίηση	48
Διάγραμμα 15	Ηλεκτρονικές εφαρμογές – Αναβάθμιση επαγγέλματος	50
Διάγραμμα 16	Υλοποίηση της εφαρμογής MyData σε περιβάλλον covid-19	54
Διάγραμμα 17	Ασφαλή διάδοση δεδομένων	55
Διάγραμμα 18	Παρακολούθηση των επιπτώσεων του covid-19 στις οικονομικές καταστάσεις	56
Διάγραμμα 19	Συμβολή της εφαρμογής στην αντιμετώπιση των δυσκολιών	58
Διάγραμμα 20	Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data	60
Διάγραμμα 21	Μείωση του γραφικού χάους ως μέσο αναβάθμιση του επαγγέλματος	61
Διάγραμμα 22	Αυτοματοποιημένη συμπλήρωση δηλώσεων ως μέσο για την αναβάθμιση	62
Διάγραμμα 23	Απλούστευση των διαδικασιών επιστροφών ως μέσο για την αναβάθμιση	63
Διάγραμμα 24	Μείωση του διαχειριστικού κόστους των επιχειρήσεων	64
Διάγραμμα 25	Απλοποίηση διαδικασίας για την επισκόπηση και ανάλυση των οικονομικών δεδομένων	65
Διάγραμμα 26	Βελτίωση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων	66
Διάγραμμα 27	Διευκόλυνση των συναλλαγών των επιχειρήσεων με το κράτος	67
Διάγραμμα 28	Ορθολογική αναδιοργάνωση των λογιστηρίων	68
Διάγραμμα 29	Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data	69
Διάγραμμα 30	Ενημέρωση – Εκπαίδευση των λογιστών	70
Διάγραμμα 31	Επιχορηγήσεις για αγορά εξοπλισμού	71
Διάγραμμα 32	Επαρκής χρόνος προσαρμογής	72
Διάγραμμα 33	Δυνατότητα λειτουργικής υποστήριξης από το κράτος	73
Διάγραμμα 34	Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής	74
Διάγραμμα 35	Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου	75
Διάγραμμα 36	Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19	87
Διάγραμμα 37	Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα	88

Διάγραμμα 38	Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση ανά ιδιότητα	90
Διάγραμμα 39	Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου	91

Κεφάλαιο 1ο : Εισαγωγή – Αναγκαιότητα - Σκοπός

1.1 Εισαγωγή – Αναγκαιότητα – Σκοπός της διπλωματικής εργασίας

Στις μέρες μας, ο αντίκτυπος της παγκοσμιοποίησης, η ταχεία πρόοδος στην επιστήμη και την τεχνολογία, η άνοδος των μαζικών δεδομένων, η ευρεία εξάπλωση εφαρμογών που βασίζονται στο Διαδίκτυο, καθώς και η τυποποίηση έχουν δημιουργήσει το κατάλληλο πλαίσιο για την εμφάνιση μιας νέας έννοιας στην επιστήμη της λογιστικής, την ψηφιακή λογιστική. Η λογιστική ανέκαθεν αποτελούσε την βάση των επιχειρηματικών αποφάσεων καθώς παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ομαλή λειτουργία και εξέλιξη της επιχείρησης. Η εξέλιξη της Λογιστικής βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με την εξέλιξη της τεχνολογίας που επηρεάζει την επιχειρηματική δραστηριότητα. Με την υιοθέτηση των μηχανογραφημένων συστημάτων οι λογιστές έπαψαν να τηρούν χειρόγραφα αρχεία και πλέον χρησιμοποιούν λογισμικά που επεξεργάζονται τα λογιστικά δεδομένα. Οι νέες τεχνολογίες ωστόσο δεν περιορίζονται στην απλή χρήση των υπολογιστών για την διεκπεραίωση των λογιστικών διαδικασιών. Η ευρεία χρήση του διαδικτύου έχει την δυνατότητα να προσφέρει σημαντικά οφέλη στο λογιστικό επάγγελμα. Οι πιο εξελιγμένες υπηρεσίες του διαδικτύου, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, το ηλεκτρονικό εμπόριο και η ηλεκτρονική τραπεζική έχουν επηρεάσει σημαντικά και τον λογιστικό τομέα, με άμεση συνέπεια την ανάγκη για διερεύνηση όλων εκείνων των τρόπων με τους οποίους η Λογιστική μπορεί να ωφεληθεί από το σύγχρονο διαδίκτυο και γενικότερα από τις έξυπνες τεχνολογίες.

Ο ρόλος της ψηφιακής τεχνολογίας στην ολοένα και μεταβαλλόμενη οικονομία και στο επιχειρηματικό περιβάλλον, φαίνεται πως διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και στην αντιμετώπιση κρίσεων όπως αυτή του covid-19 που έπληξε και πλήττει εκτός από τον τομέα της παγκόσμιας υγείας και την παγκόσμια οικονομία. Στην χώρα μας η ανάγκη για εφαρμογή των μέτρων ενάντια στην εξάπλωση του Covid-19, αλλά και για την αντιμετώπιση των συνεπειών του ,έφερε μεταρρυθμίσεις τόσο στον τομέα της υγείας όσο και στην εκπαίδευση, στον αθλητισμό αλλά και σε ολόκληρη την οικονομία. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, επιχειρήσεις και πολίτες κλήθηκαν να εξοικειωθούν με μία σειρά από πλατφόρμες μέσω των οποίων μπορούν πλέον να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους με το δημόσιο αλλά και με τρίτους, χωρίς να πρέπει οι ίδιοι να μετακινηθούν.

Η καινοτομία της έρευνας έγκειται στο γεγονός πως η μελέτη για τις επιπτώσεις του covid 19 στην οικονομία γενικότερα αλλά και στο επάγγελμα του λογιστή ιδιαίτερα καθώς και ο ρόλος των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπισή τους, τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά ακόμα περισσότερο στην Ελλάδα βρίσκεται ακόμα σε αρχικό στάδιο.

Σύμφωνα με τα παραπάνω στη παρούσα εργασία γίνεται προσπάθεια ανάλυσης των συνεπειών του covid -19 στο επάγγελμα του Λογιστή καθώς επίσης και των δυσκολιών που προκύπτουν από την εμφάνιση της πανδημίας του covid-19 και μετά. Οι έξυπνες τεχνολογίες τελικά βοηθούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών; Πόσο έτοιμος είναι ο κλάδος

να ανταπεξέλθει στην νέα αυτή πραγματικότητα που δημιουργήθηκε; Η απόφαση του κράτους για την υποχρεωτική τήρηση των ηλεκτρονικών βιβλίων πόσο έτοιμους βρίσκει τους λογιστές αλλά και τις επιχειρήσεις για την μετάβαση στην νέα αυτή εποχή εν μέσω της πανδημίας του covid-19; Αυτά είναι μερικά από τα βασικά ερωτήματα που η παρούσα εργασία επιχειρεί να απαντήσει.

1.2 Διάρθρωση της διπλωματικής

Η παρούσα εργασία αποτελείται από έξι κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία εισαγωγή για το θέμα που πρόκειται να αναλυθεί καθώς επίσης διατυπώνονται και τα ερευνητικά ερωτήματα που θα επιχειρηθούν να απαντηθούν. Τονίζεται επίσης και η αναγκαιότητα και ο σκοπός της διπλωματικής εργασίας καθώς και η πρωτοτυπία της από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες. Η μία αφορά την έρευνα για τις επιπτώσεις του covid-19 στην οικονομία και στο επάγγελμα του Λογιστή. Όλες οι έρευνες για τις επιπτώσεις του covid στην οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο βρίσκονται σε πολύ αρχικό στάδιο και δεν έχουν καταγραφεί ακόμα όλες οι συνέπειες καθώς το πρόβλημα βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Η δεύτερη οπτική γωνία είναι αυτή των έξυπνων τεχνολογιών και πως αυτές μπορούν να βοηθήσουν το επάγγελμα του Λογιστή στην αναβάθμισή του, αλλά και πως αυτές συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των συνεπειών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η πορεία της Λογιστικής επιστήμης και η εξέλιξη αυτής με το πέρασμα των χρόνων. Παρουσιάζεται η συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών και ο ρόλος τους στην εξέλιξη της Λογιστικής επιστήμης. Γίνεται επίσης εκτεταμένη ανάλυση των πλεονεκτημάτων της Λογιστικής όπως αυτή έχει εξελιχθεί για τις επιχειρήσεις αλλά και για ολόκληρη την οικονομία. Αναφορά γίνεται επίσης και στον τρόπο με τον οποίο οι έξυπνες τεχνολογίες δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων και των οργανισμών και κατ΄ επέκταση για την βιώσιμη ανάπτυξη ολόκληρης της οικονομίας. Στην συνέχεια γίνεται αναφορά στον Νόμο 4308/2014 και στην εισαγωγή των ηλεκτρονικών διαδικασιών και ολοκληρώνεται το κεφάλαιο με την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων My Data της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Στο ίδιο επίσης κεφάλαιο γίνεται ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της ΑΑΔΕ (Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων) καθώς επίσης παρουσιάζεται η Swot ανάλυσή της όπως την παρουσιάζει το Επιχειρησιακό της σχέδιο το 2018. Η ανάγκη αυτή προέκυψε από την προσωπική μου διαπίστωση εργαζόμενη ως Λογίστρια σε εταιρία με διπλογραφικά βιβλία και από την εμπειρία μου σχετικά με τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες που δημιουργήθηκαν το διάστημα αυτό στην προσπάθεια της ΑΑΔΕ να εφαρμόσουν οι Λογιστές για λογαριασμό των επιχειρήσεων τα μέτρα στήριξης ενάντια στις συνέπειες του covid-19. Ασαφής οδηγίες, πλατφόρμες που υπολειτουργούσαν καθώς πολλές φορές και για αρκετές ώρες της ημέρας "έπεφταν" αλλά και πλατφόρμες με αρκετά λάθη κατά την δημιουργία τους , ανέδειξαν ένα σοβαρό πρόβλημα της ΑΑΔΕ , αυτό της αδυναμίας υποστήριξης των ηλεκτρονικών εφαρμογών.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται κάποιες από τις αρνητικές επιδράσεις του covid-19 στην παγκόσμια και ελληνική οικονομία, όπως αυτές περιγράφονται μέσα από την διεθνή βιβλιογραφία αλλά και από τις έρευνες που έγιναν εδώ στη Ελλάδα μέχρι σήμερα. Γίνεται αναφορά στα μέτρα στήριξης που έλαβαν χώρες όπως η Αυστραλία, η Αγγλία και η Γαλλία, καθώς επίσης και τα μέτρα που έλαβε και λαμβάνει μέχρι και σήμερα το ελληνικό κράτος.

Στο τέταρτο κεφάλαιο ξεκινά και το εμπειρικό τμήμα της διπλωματικής εργασίας. Παρουσιάζεται η μεθοδολογία της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματα . Παρουσιάζεται επίσης και η δομή του ερωτηματολογίου και ο τρόπος με τον οποίο έχουν διαμορφωθεί οι ερωτήσεις ώστε να μπορούν να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα.

Το πέμπτο κεφάλαιο περιλαμβάνει την περιγραφική ανάλυση όλων των μεταβλητών του ερωτηματολογίου και σχολιάζονται τα αποτελέσματα που η έρευνα έδειξε.

Στο έκτο κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση της παραγοντικής ανάλυσης και δίνονται οι απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας. Επίσης περιλαμβάνει και το μέρος της επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης καθώς και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται και το αποτέλεσμα της υψηλής αξιοπιστίας όλων των ενοτήτων του ερωτηματολογίου, όπως προέκυψε από την ανάλυση της αξιοπιστίας. Στη συνέχεια γίνεται ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων της έρευνας και καταγράφονται τα συμπεράσματα. Επίσης παρουσιάζονται οι προβληματισμοί που προέκυψαν από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με τον ρόλο του κράτους τόσο στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή, όσο και στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 σε αυτό. Στο ίδιο κεφάλαιο επίσης γίνεται αναφορά στους ανασταλτικούς παράγοντες και στις δυσκολίες που προέκυψαν κατά την έρευνα. Δίδεται επίσης και πρόταση για μελλοντική έρευνα.

Κεφάλαιο 2ο : Έξυπνες τεχνολογίες και ο ρόλος τους στην εξέλιξη της λογιστικής επιστήμης- Στρατηγική της ΑΑΔΕ-SWOT ανάλυση

2.1 Εισαγωγή

Ως Λογιστική ορίζεται ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με τις δραστηριότητες των οικονομικών μονάδων όπως τη συγκέντρωση, τον υπολογισμό, την καταχώρηση και την μετάδοση των οικονομικών πληροφοριών , οι οποίες πρόκειται να βοηθήσουν τους ενδιαφερομένους να πάρουν τις καλύτερες οικονομικές αποφάσεις. (Καραγιώργος , 2019) .

Επίσης Λογιστική είναι η τέχνη της ερμηνείας, της μέτρησης και περιγραφής της οικονομικής δραστηριότητας, ενώ δεν περιλαμβάνει μόνο τη διατήρηση των λογιστικών αρχείων αλλά επίσης το σχεδιασμό αποδοτικών λογιστικών συστημάτων , τη διενέργεια ελέγχου, την κατάρτιση προβλέψεων , την υποβολή των φορολογικών στοιχείων και την ερμηνεία των λογιστικών πληροφοριών. (Meigs et al., 1994)

Ο αντικειμενικός σκοπός της Λογιστικής είναι να παρουσιάζει πληροφορίες που είναι χρήσιμες για την κατανόηση των δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας. (Καραγιώργος , 2019).

Η χρησιμότητα της Λογιστικής στον επιχειρηματικό κόσμο μπορεί να περιγραφεί σημειώνοντας τα βασικά είδη των εργασιών που εκτελούνται από τους λογιστές και δεν είναι άλλα από (Καραγιώργος , 2019) :

- Την επιλογή του λογιστικού συστήματος
- Την κατάρτιση των λογιστικών καταστάσεων
- Τον έλεγχο
- Τον προσδιορισμό των φόρων
- Την κατάρτιση των προϋπολογισμών και
- Την κοστολόγηση.

Στον 21Ο αιώνα που διανύουμε, η επιστήμη της Λογιστικής έχει εξελιχθεί σημαντικά ακολουθώντας την πορεία των τεχνολογικών εξελίξεων και υιοθετώντας συστήματα και τεχνολογίες απλοποιούν και διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό τις εργασίες των λογιστών. Οι (Andone et al., 2006) εισάγουν την έννοια της «συσχετιστικής εξέλιξης», για να συλλάβουν αυτή τη μεγεθυμένη (πειραματική και συσχετιστική) πλευρά της εξέλιξης των λογιστικών τεχνολογιών. Τονίζουν την έμφυτη ανησυχία της λογιστικής ως ένα αντικείμενο γνώσης που χαρακτηρίζεται από μεροληπτικές και μεταβαλλόμενες ταυτότητες, οι οποίες επανασχηματίζονται από τη μεταβολή ομαδοποιήσεων που συνδέονται με ένα πρόγραμμα αλλαγών στη λογιστική. «Οι τεχνολογικές εξελίξεις αποτελούν σημαντικές δυνάμεις που επηρεάζουν το λογιστικό επάγγελμα.» (AICPA, 1998).

Η χιονοστιβάδα των τεχνολογικών εξελίξεων είναι σημαντική σε πολλούς τομείς δραστηριότητας (LUPAŞC et al., 2011). Στη Χρηματοοικονομική Λογιστική είναι πολλά τα

οφέλη που αποφέρουν , όταν οι τεχνολογικές αυτές εξελίξεις ενσωματώνονται σε έναν οργανισμό. Έρευνα των προηγούμενων ετών κατέδειξε με σαφήνεια τις επιπτώσεις των σύγχρονων τεχνολογιών της πληροφορίας στις επιδόσεις του τμήματος της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής και παρουσιάζονται με τους παρακάτω δύο τρόπους: (Αγριαντώνη, 1998).

1. Δημιουργία προϋποθέσεων για την επίτευξη της διαδικασίας της ανάλυσης με μεγαλύτερη λεπτομέρεια που αφορούν κυρίως το Τμήμα Διοίκησης, το οποίο μπορεί με τον τρόπο αυτό:

- Να αναπτύσσει πολύ καλύτερες αποφάσεις και κυρίως πολύ πιο επίκαιρες ώστε οι πληροφορίες να παραμένουν έγκαιρες και χρήσιμες. Όπως γνωρίζουμε , για να είμαστε αξιόπιστοι , κάθε πληροφορία που περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις και στα έγγραφα του οργανισμού θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένη, ξεκάθαρη και με την αναγκαία σπουδαιότητα. Μία παράλειψη μπορεί να καταστήσει την πληροφορία ψευδή, ελλιπή και παραπλανητική και έτσι να καταστεί αναποτελεσματική από άποψη συνάφειας. Επίσης εάν υπάρξει αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην αναφορά των πληροφοριών μπορεί να χαθεί η σημασία τους. Πολλές φορές το τμήμα της λήψης των αποφάσεων μπορεί να οδηγηθεί να επιλέξει μεταξύ της σχετικής αξίας της έγκαιρης αναφοράς και στην παροχή αξιόπιστων αναφορών.
- Να δημιουργήσει ευκαιρίες για καλύτερα επιχειρηματικά σχέδια. Για παράδειγμα με τη χρήση της τεχνικής εξόρυξης δεδομένων, να δημιουργήσει και να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για την άσκηση των επιχειρηματικών διαδικασιών με τέτοιο τρόπο που να εξασφαλίσει την επιτυχία και την αποτελεσματική διοίκηση στο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

  2.Αρνητικές επιδράσεις μπορούν να προσδιοριστούν πιο γρήγορα και να λειτουργήσουν υποστηρικτικά στο ευρύτερο τμήμα ελέγχου.

Επίσης τις επιπτώσεις της τεχνολογίας της πληροφορίας στη Λογιστική θα μπορούσαμε να τις συνοψίσουμε ως ακολούθως (Dumitru & Glavan, 2006):

- Αυξάνει την παραγωγικότητα της εργασίας , την ταχύτητα της επικοινωνίας των δεδομένων και συμβάλλει στην ανάλυση και επεξεργασία του αυξανόμενου όγκου των δεδομένων,
- Αυτοματοποιημένη παραγωγή εγγράφων των εφαρμογών πληροφορικής,
- Δίνει τη δυνατότητα για τη διόρθωση τυχόν σφαλμάτων που εμφανίζονται στις ροές πληροφοριών τόσο εντός του οργανισμού όσο και μεταξύ του οργανισμού και ενός άλλου εξειδικευμένου ιδρύματος.
- Βελτιώνει την διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- Βελτιώνει την αποδοτικότητα.

Υπό την ευρεία έννοια , τα αποτελέσματα των επιδράσεων της τεχνολογίας των πληροφοριών στο λογιστικό επάγγελμα θα μπορούσαν να παρουσιαστούν ως ακολούθως:

- Μείωση των αριθμών των σφαλμάτων που διαπράχθηκαν κατά την δημιουργία των αναφορών,

- Εγκαθίδρυση υψηλού επιπέδου στη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων,

- Σημαντική μείωση των σφαλμάτων που δημιουργούνται κατά τον υπολογισμό και την ανάλυση των δεδομένων,

- Αύξηση της ταχύτητας της διαδικασίας των δεδομένων,

- Δημιουργία αυτόματης οικονομικής ανάλυσης και άμεση και γρήγορη ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Συνοψίζοντας από τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως από την ανάλυση όλων των πτυχών της ενσωμάτωσης των τεχνολογιών της πληροφορίας στους οργανισμούς γενικότερα αλλά και στο λογιστικό τομέα ειδικότερα, η επίδραση είναι ευεργετική και οδηγεί στην βελτίωση των επιχειρηματικών διαδικασιών.

2.2 Λογιστικές πρακτικές και έξυπνες τεχνολογίες

Η Λογιστική, ως ένα σύστημα σκέψης, έχει σχεδιαστεί και αναπτυχθεί από τον άνθρωπο με σκοπό να μπορέσει να διαχειριστεί τις σχέσεις που δημιουργούνται μέσα στο επιχειρηματικό περιβάλλον (Chua, 1986; Gaffikin, 2006). Η άνοδος της γνώσης της οικονομίας είναι το νέο εννοιολογικό πλαίσιο που εστιάζει την προσοχή στο πνευματικό κεφάλαιο και την ανάγκη εμπλοκής του σε διάφορους τομείς (Loyarte et al., 2018). Πνευματικό κεφάλαιο μέσα στο πλαίσιο αυτό θεωρούνται οι οργανωτικές γνώσεις με μορφή λογιστικών πρακτικών και κωδικοποιημένων δομών που διαθέτουν οργανισμοί με ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και ικανότητες. Μολονότι αρχικά η δύναμη της δημιουργίας της πληροφορίας και της παροχής των πληροφοριών είχαν εφαρμογή μόνο μεταξύ των οργανισμών, οι νέες τεχνολογίες έχουν οδηγήσει την εφαρμογή τους σε ένα ευρύτερο φάσμα ενδιαφερομένων. (von Alberti-Alhtaybat; Al-Htaybat, 2015). Η ενδυνάμωση αυτή είναι επιθυμητή για να υποστηρίξει στο μέλλον την δημιουργία αξίας σε έναν οργανισμό. Η νέα πρακτική της ολοκληρωμένης αναφοράς και της ανάλυσης επιδρούν υποστηρικτικά στη δημιουργία μίας τέτοιας αξίας στο οικονομικό σύστημα. (Feng et al., 2017)

Στο οικονομικό σύστημα οι έξυπνες και σύγχρονες τεχνολογίες επιτρέπουν σε πολλούς χρήστες να προσθέτουν περιεχόμενο σχετικά με τις εταιρίες, την αγορά και τις αντίστοιχες ατομικές αντιλήψεις και απαιτήσεις τους. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις εμφανίστηκαν στο Διαδίκτυο την δεκαετία του 1990 (von Alberti-Alhtaybat and Al-Htaybat, 2015), και η εννοιολογική τους ιδέα αντικατοπτρίζει την γνησιότητα της προέλευσης των αναφορών αυτών καθώς οι εταιρίες έκαναν τις ετήσιες καταστάσεις τους προσβάσιμες στο Διαδίκτυο. Ωστόσο η πρόσφατη εστίαση στις βάσεις μαζικών δεδομένων (big data) και στην ανάλυση των δεδομένων, η ανάπτυξη της λογιστικής του νέφους ενδεχομένως να εισάγει τη λογιστική και την υποβολή εταιρικών αναφορών στη νέα εποχή του πολλαπλού τρόπου ανταλλαγής των πληροφοριών και επικοινωνίας και τη δημιουργία πολλαπλών πηγών πληροφοριών. (Brandas et al., 2015; Dumay, 2016). Έτσι, τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι εταιρίες θα μπορούν να δημιουργούν , να παρέχουν και να αναλύουν δεδομένα, σε πραγματικό χρόνο, μέσα από διάφορες πλατφόρμες.

Οι λογιστικές πρακτικές, στο πλαίσιο αυτής της τεχνολογικής επανάστασης, πρόκειται να υιοθετήσουν νέες στρατηγικές τεχνικών στο επάγγελμα του Λογιστή (von Alberti-Alhtaybat; Al-Htaybat, 2015). Οι έξυπνες τεχνολογίες και τα εξειδικευμένα συστήματα μπορούν να έχουν εφαρμογή με επιτυχία στον τομέα των οικονομικών γενικότερα αλλά και στη Λογιστική ειδικότερα, εξαιτίας της φύσης των διεργασιών κατά την επεξεργασία και εκμετάλλευση των πληροφοριών. Οι οργανισμοί και οι εταιρίες έχουν ανάγκη προκειμένου να ανταπεξέλθουν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον και στις όλο και περισσότερο πολύπλοκες ανάγκες της πληροφόρησης, να έχουν άμεσα και σε πραγματικό χρόνο την πληροφόρηση που χρειάζονται προκειμένου να πάρουν έγκαιρες και σωστές στρατηγικές αποφάσεις.(LUPASC et al, 2011).

2.3 Δημιουργία αξίας και βιώσιμη ανάπτυξη

Τρεις βασικοί παράγοντες συντελούν στην στη δημιουργία αξίας για τον οργανισμό και στη βιώσιμη ανάπτυξη (LUPASC et al, 2011) :

- Οι επαυξημένες λογιστικές πρακτικές που ενισχύουν τις υπάρχουσες πρακτικές.
- Οι μεγάλες βάσεις ανάλυσης και επεξεργασίας δεδομένων (BDA).
- Η τεχνολογία Blockchain.

Αυτοί οι τρεις παράγοντες προέκυψαν μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπησή τους και έδειξαν τον τρόπο με τον οποίο η Λογιστική σε συνδυασμό με τις νέες τεχνολογίες και τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα δημιουργούν αξία στους οργανισμούς και συμβάλλουν στην βιώσιμη ανάπτυξη.

Συγκεκριμένα για τις επαυξημένες λογιστικές πρακτικές αναφέρουν ότι αποτελούν τον μοχλό για την επιτυχή αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στους οργανισμούς. Η επαύξηση αυτή πηγάζει από την ιδέα της επαυξημένης πραγματικότητας η οποία αναφέρεται στην ενίσχυση του φυσικού κόσμου μέσα από αυτόν της τεχνολογικής εξέλιξης. Με τον τρόπο αυτό ο φυσικός και ο ψηφιακός κόσμος αλληλοσυνδέονται για να δημιουργήσουν την νέα επαυξημένη πραγματικότητα. Υπάρχει μια σύνδεση μεταξύ του ανθρώπου (φυσικού κόσμου) και της τεχνολογίας (ψηφιακού κόσμου). Η προσθήκη στις ικανότητες του ανθρώπου της τεχνολογίας δυνητικά αυξάνει τα επίπεδα της τεχνητής νοημοσύνης και αυτό έχει σημαντικό όφελος για τον άνθρωπο, (Heylighen; Lenartowicz, 2017).

Οι επαυξημένες πρακτικές υποδηλώνουν τις υπάρχουσες επιχειρηματικές και λογιστικές πρακτικές που μετατρέπουν τα δεδομένα σε πληροφορίες και έπειτα επικοινωνούν τις πληροφορίες αυτές για διαφορετικούς σκοπούς. Μεταφέροντας την έννοια των επαυξημένων πρακτικών στις λογιστικές πρακτικές, η μελέτη μίας ολοκληρωμένης αναφοράς θα επέτρεπε την απεικόνιση συνδέσμων μεταξύ των εισροών κεφαλαίου , απόδοσης και αποτελέσματος που σε διαφορετική περίπτωση θα χρειαζόταν πολύ πιο περίπλοκες επεξηγήσεις. Για παράδειγμα η δημιουργία αξίας λαμβάνει χώρα μέσα από την πρόσληψη και

εκπαίδευση του ανθρώπινου κεφαλαίου , το οποίο με τη σειρά του δημιουργεί σημαντικές γνώσεις που συνδέονται με το πνευματικό κεφάλαιο και αυξάνεται έτσι η νομισματική αξία του οργανισμού, (Heylighen & Lenartowicz, 2017).

2.4 Ιστορική εξέλιξη από τα χειρόγραφα λογιστικά αρχεία στη μηχανογραφημένη τήρηση βιβλίων

Η αρχή της λογιστικής, της καταγραφής δηλαδή των δοσοληψιών με συστηματικό τρόπο, χάνεται στα βάθη της ιστορίας και η εξέλιξή της συνδέεται στενά με την ανάπτυξη της ανθρώπινης κοινωνίας και του εμπορίου. Η ανάγκη παρακολούθησης των συναλλαγών οδήγησε από πολύ νωρίς στην εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου αυτών. Αποδεικτικά στοιχεία οικονομικών/λογιστικών καταγραφών έχουν βρεθεί σε κείμενα διάφορων λαών της αρχαιότητας (Σουμερίων, Βαβυλωνίων, Αιγυπτίων, Ελλήνων, Ρωμαίων κ.λπ.)

Η ιστορία της λογιστικής σχετίζεται άμεσα με τη ανάπτυξη του εμπορίου και τη συσσώρευση κεφαλαίων, τα οποία χρειάζεται να παρακολουθούνται. Οι καινοτόμοι Ιταλοί της Αναγέννησης (14ος-16ος αιώνας) είναι ευρύτατα αναγνωρισμένοι ως οι πατέρες της σύγχρονης λογιστικής. «Σε μια προσπάθεια να εξηγήσει γιατί η διπλογραφική μέθοδος αναπτύχθηκε το 14ο αιώνα στην Ιταλία αντί της αρχαίας Ελλάδας ή της Ρώμης, ο λόγιος της λογιστικής A. C. Littleton περιγράφει επτά "βασικά συστατικά" που οδήγησαν στη δημιουργία της: Η προσωπική ιδιοκτησία, το κεφάλαιο (συσσώρευση πλούτου), το εμπόριο, η πίστωση, η γραπτή αποτύπωση: ένας μηχανισμός για την δημιουργία ενός μόνιμου αρχείου σε μια κοινή γλώσσα, δεδομένων των ορίων της ανθρώπινης μνήμης, χρήματα: ο "κοινός παρονομαστής" για τις ανταλλαγές, αριθμητική: Πολλοί από αυτούς τους παράγοντες υπήρχαν στην αρχαιότητα, αλλά μέχρι το Μεσαίωνα, δεν βρέθηκαν μαζί σε μια μορφή και μια δύναμη αναγκαία να ωθήσει τον άνθρωπο στην καινοτομία της διπλογραφικής μεθόδου. (Νιφορόπουλος, 2018)

Σχετικά με τις λογιστικές πρακτικές των ελληνικών επιχειρήσεων, οι μέχρι τώρα γνώσεις μας δεν επιτρέπουν βεβαιότητες ως προς τον χρόνο κατά τον οποίο οι Έλληνες έμποροι υιοθέτησαν το διπλογραφικό σύστημα. Το παλαιότερο λογιστικό σύστημα, το απλογραφικό, δεν εξαφανίστηκε βέβαια με την επικράτηση του διπλογραφικού, αποτελούσε κοινή πρακτική για τις μικρότερες επιχειρήσεις ως πρόσφατα. Από τα μελετημένα εμπορικά αρχεία του 18ου αιώνα δεν προκύπτει ότι οι Έλληνες έμποροι χρησιμοποιούσαν συστηματικά το διπλογραφικό σύστημα, (Νιφορόπουλος,2018).

Ο Εμπορικός Νόμος που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα αμέσως μετά την ίδρυση του κράτους υποχρέωσε τις επιχειρήσεις να τηρούν βιβλία, δεν αναφερόταν όμως στο λογιστικό σύστημα. Ωστόσο η υποχρέωση του ετήσιου ισολογισμού που επέβαλλε οπωσδήποτε ευνόησε τη διάδοση του διπλογραφικού συστήματος, τουλάχιστον στις ανώνυμες εταιρίες –και φυσικά τη συστηματοποίηση της λογιστικής πρακτικής. Η πρακτική του ετήσιου ισολογισμού δεν

συνηθιζόταν στις παλαιότερες επιχειρήσεις. Οι ισολογισμοί αυτοί είχαν περισσότερο χαρακτήρα απογραφής της συνολικής περιουσιακής κατάστασης της επιχείρησης· συχνά συμπεριλάμβαναν μάλιστα ολόκληρη την οικογενειακή περιουσία, χωρίς διάκριση ανάμεσα στα κεφάλαια της επιχείρησης και την ατομική περιουσία των εμπόρων, (Νιφορόπουλος, 2018).

Είναι χαρακτηριστικό ότι τα εμπορικά εγχειρίδια της εποχής εκείνης (τέλος 18ου – αρχές 19ου αιώνα) δεν προβάλλουν πάντοτε ως αναγκαία τη σύνταξη ετήσιου ισολογισμού. Στο τέλος του 19ου αιώνα όμως φαίνεται ότι η πρακτική του ετήσιου ισολογισμού είχε καθιερωθεί, τουλάχιστον στις επιχειρήσεις που ανήκαν σε κάποιας μορφής εταιρικό σχήμα – στην Ελλάδα ήταν κυρίως ομόρρυθμες εταιρίες– και τέτοιες ήταν οι περισσότερες βιομηχανικές επιχειρήσεις. Η σημαντικότερη όμως αλλαγή που επήλθε στα λογιστικά συστήματα με την ανάπτυξη της βιομηχανίας ήταν η καθιέρωση μιας σειράς νέων λογαριασμών, των λογαριασμών αποτελεσμάτων, που αποσκοπούσαν στον υπολογισμό του κόστους παραγωγής. Η αλλαγή που έρχεται με τη βιομηχανία είναι ότι ανάμεσα στην αγορά και την πώληση μεσολαβεί η διαδικασία από την οποία προέρχεται κατά κύριο λόγο το κέρδος: η παραγωγή, η μεταποίηση. Η ανάγκη να υπολογίζεται αυτοτελώς και με ακρίβεια πόσο κοστίζει η διαδικασία αυτή και πώς αναλύεται το κόστος της άρχισε να γίνεται αισθητή τόσο αργά όσο στα μέσα του 19ου αιώνα, καταρχήν στην Αμερική και στην Αγγλία και στη συνέχεια στις άλλες χώρες. Μέχρι τότε, τα λογιστικά των επιχειρήσεων υπάκουαν παντού στην εμπορική λογική. Οι λογαριασμοί αποτελεσμάτων ποικίλλουν, βέβαια, ανάλογα με την επιχείρηση και το είδος της παραγωγής της. Είναι συνήθως μόνον εσωτερικά έγγραφα της επιχείρησης και ο λογαριασμός "Κερδών και Ζημιών" που συνοδεύει τους δημοσιευόμενους ισολογισμούς των ανωνύμων εταιριών είναι ένα συνοπτικό απόσπασμα τέτοιων λογαριασμών. Σε παλαιότερες τέτοιες δημοσιεύσεις θα βρει κανείς μερικές φορές σε αυτό το απόσπασμα αναλυτικότερες εγγραφές στοιχείων του κόστους (μισθοί και ημερομίσθια, πρώτες ύλες, γενικά έξοδα κ.λπ. στη χρέωση, σύνολο πωλήσεων στην πίστωση), αντί για τη συνήθη απλή αναγραφή του καθαρού αποτελέσματος και μόνον. Δύο νέες κατηγορίες βιβλίων που προσιδιάζουν στα βιομηχανικά αρχεία και αποτελούν απαραίτητο βοήθημα τόσο για τη σύνταξη των λογαριασμών χρήσεως όσο και για τη λειτουργία της επιχείρησης γενικότερα είναι τα Μισθολόγια και τα Βιβλία του Εργοστασίου . (Νιφορόπουλος, 2018)

Συνοψίζοντας, από το τέλος του 19ου αιώνα οι περισσότερες ελληνικές βιομηχανικές επιχειρήσεις –και ενδεχομένως όλες όσες ήταν εταιρικής μορφής– κρατούν συστηματικά τα βασικά λογιστικά βιβλία (ημερολόγια – καθολικά), τα μισθολόγια, τα βιβλία αντιγράφων επιστολών. Η καθαυτό βιομηχανική λογιστική όμως, που οργανώνεται με άξονα τον υπολογισμό του κόστους παραγωγής, δεν πρέπει να έγινε κοινό κτήμα πριν από τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο. Τα πράγματα είναι διαφορετικά βέβαια στις ανώνυμες εταιρίες –που είναι όμως ελάχιστες στον βιομηχανικό τομέα μέχρι την πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα. Στην περίπτωσή τους ο νόμος επέβαλλε όχι μόνο την τήρηση βιβλίων αλλά και τη δημοσίευση του ετήσιου ισολογισμού, πράγμα που οπωσδήποτε διευκόλυνε, όπως είπαμε, τη συστηματοποίηση της λογιστικής πρακτικής, (Αγριαντώνη, 1998).

2.5 Εισαγωγή του διαδικτύου στη λογιστική επιστήμη

Είναι γεγονός πως από τις αρχές του 21ου αιώνα που το ίντερνετ ήρθε στη χώρα μας και μέχρι σήμερα, αποτελεί το σημαντικότερο εργαλείο για την εκτέλεση των εργασιών σε όλα σχεδόν τα επαγγέλματα.

Ένας από τους πιο κρίσιμους μοχλούς για την οικονομική ανάπτυξη, την παραγωγικότητα και εντέλει την ανταγωνιστικότητα μιας χώρας είναι η τεχνολογία και, ειδικότερα, η χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας, (Van Ark B et al, 2008).

Η χρήση του διαδικτύου στην Ελλάδα, όπως φαίνεται από τις τρεις συνεχόμενες έρευνες World Internet Project Greece (Διάγραμμα 1), αυξάνεται σταθερά, καθώς το 71% του πληθυσμού της τελευταίας μέτρησης αυτοπροσδιορίζονται ως χρήστες, καταγράφοντας έτσι αύξηση της τάξης του 8,8% από την τελευταία μέτρηση το 2017 (62,2%). Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Έρευνας (ΕΚΚΕ), 2020.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ…..1

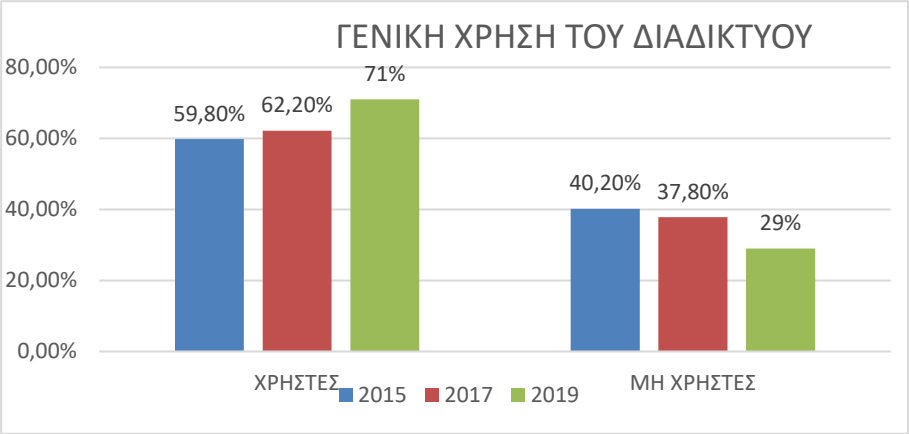

ΕΛΣΤΑΤ 2019

Οι εξελιγμένες μορφές του διαδικτύου, όπως αυτές των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, το ηλεκτρονικό εμπόριο καθώς και η ηλεκτρονική τραπεζική έχουν συμβάλλει ουσιαστικά στην εξέλιξη και του λογιστικού επαγγέλματος. Έχοντας αυτά τα εργαλεία στα χέρια του ο λογιστής έχει άμεση και έγκυρη πρόσβαση στην εργατική αλλά και την φορολογική νομοθεσία είτε μέσα από την διεθνή και ελληνική αρθρογραφία που τις περισσότερες φορές διατίθεται δωρεάν, είτε μέσα από συνδρομητικές υπηρεσίες κόμβων λογιστικής και φορολογικής νομοθεσίας που έχουν ιδρυθεί ακριβώς για τον σκοπό αυτό.

2.6 Ε.Λ.Π. Νόμος 4308/2014 και εισαγωγή των ηλεκτρονικών διαδικασιών

2.6.1 Ε.Γ.Λ.Σ. Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Η μεγαλύτερη αλλαγή στο λογιστικό επάγγελμα εισήχθη στην Ελλάδα με την εφαρμογή του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) (ΠΔ 1123/1980).

Μέχρι το 1986 η εφαρμογή του ήταν προαιρετική, και από το 1987, μετά την υποχρεωτική εφαρμογή της 4ης οδηγίας της ΕΟΚ, διαδόθηκε περισσότερο. Από την χρήση 1991 το ΕΓΛΣ έγινε υποχρεωτικό στο σύνολο του από όλες τις εταιρίες ελεγχόμενες από ορκωτούς ελεγκτές (άρθρο 7 Ν 1882/1990) και από τη χρήση 1993 επεκτάθηκε η εφαρμογή του και στις μη υπαγόμενες σε έλεγχο (άρθρο 7 ΠΔ 186/1992 - ΚΒΣ). Συνέπεσε χρονικά με τις προαναφερθείσες τεχνολογικές καινοτομίες, δημιουργώντας έτσι τις κατάλληλες συνθήκες για ριζικές ανατροπές. Όπως αναφέρει ένας από τους δημιουργούς του «οι νέες διατάξεις αποτέλεσαν την αφετηρία μιας λογιστικής επαναστάσεως», (Γρηγοράκος, 2005). Η υιοθέτηση του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) με το ΠΔ 1123/1980 και η ενσωμάτωση στα μέσα της δεκαετίας του 1980 των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εσωτερικό δίκαιο (ΚΝ 2190/1920), άλλαξε ριζικά το λογιστικό τοπίο στη χώρα. Οι νομοθετικές αλλαγές που έγιναν τότε, σε συνδυασμό με την εισαγωγή της πληροφορικής στο χώρο της λογιστικής, άλλαξαν τα δεδομένα δημιουργώντας μια εντελώς καινούργια και ταυτόχρονα σημαντικά βελτιωμένη κατάσταση. Μέχρι τότε τα λογιστήρια λειτουργούσαν κυρίως για την κάλυψη φορολογικών τυπικών υποχρεώσεων αλλά και με άλλα επί μέρους νομοθετήματα την λογιστική πρακτική, (Μαρκάζος, 2006).

2.6.2 Τα «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π) » και η κατάργηση του Κ.Φ.Α.Σ (Κ.Β.Σ), του Ε.Γ.Λ.Σ και κεφαλαίων του Ν. 2190/1920

Το νομοθετικό πλαίσιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφορικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές καθοριζόταν έως τώρα, από την Τέταρτη οδηγία, 78/660/EEC) /1978 και την Έβδομη οδηγία, 83/349/EEC)/1983 , οι οποίες ενσωματώθηκαν στην Ελληνική νομοθεσία με τα Προεδρικά Διατάγματα 409/86 και 498/87.

Η ενσωμάτωση της Νέας Ευρωπαϊκής Λογιστικής Οδηγίας στο Ελληνικό Δίκαιο , έγινε μετά από ουσιαστική διαβούλευση των θεσμικών οργάνων (Υπ. Οικονομικών και Ε.Λ.Τ.Ε) και των επαγγελματικών οργανώσεων (Ο.Ε.Ε, οργανώσεων Λογιστών, Σ.Ο.Ε.Λ και εργοδοτικών οργανώσεων). Η διαβούλευση αυτή, να οδήγησε σε «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα» ή ακριβέστερα σε «Λογιστική Τυποποίηση», σύμφωνα με την οποία πρέπει:

-Να διατηρεί τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ , με κύριο εξ΄ αυτών την «κοινή λογιστική γλώσσα», η οποία και αποτελεί τον βασικό παράγοντα της «Λογιστικής Τυποποίησης» .

-Να έχει άριστη σχέση μεταξύ κόστους και ωφέλειας.

-Να βρει την χρυσή τομή της σχέσης, μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής Νομοθεσίας.

-Να βελτιώνει τις αδυναμίες του παρελθόντος.

-Να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο την «Παγκόσμια/ Ευρωπαϊκή » αλλά και την «Ελληνική πραγματικότητα » .

-Να λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις, όπως π.χ την εφαρμογή του πρότυπου XBRL (eXtensible Business Reporting Language) .

Ο Νόμος 4302/2014 που αφορά τα Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα, αποτελεί ένα μεγάλο βήμα για την αλλαγή της φιλοσοφίας της Λογιστικής στις ελληνικές επιχειρήσεις. Και αυτό εξαιτίας των δύο σπουδαίων μεταρρυθμίσεων που ο νόμος επιχειρεί να επιφέρει στην ελληνική πραγματικότητα. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές δεν είναι άλλες από την κατάργηση του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) καθώς επίσης και η συγκέντρωση σε ένα ενιαίο κείμενο των λογιστικών κανόνων που σήμερα είναι διάσπαρτοι σε δεκάδες νομοσχέδια. (Μαρκάζος Κ. , 2014)

Με την απόφαση 2/93422/0004/5.12.14 του υφ. Οικονομικών Γ. Μαυραγάνη συστήνεται και συγκροτείται Επιτροπή στο Υπουργείο Οικονομικών για την υποστήριξη της εφαρμογής και την αξιολόγηση του ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα». https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/42654

Ουσιαστικά , ο Ν. 4308/2014 ενσωματώνει με πληρότητα και ορθότητα στο εσωτερικό δίκαιο τις λογιστικές διατάξεις της Οδηγίας 34/2013/ΕΕ και υλοποιεί την περαιτέρω απλοποίηση του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) του ν. 4093/2012. Ο νόμος στοχεύει στην ενοποίηση, συμπλήρωση και εκσυγχρονισμό των λογιστικών κανόνων της χώρας, ώστε να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο και λειτουργικό λογιστικό-ρυθμιστικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις και λοιπές υποκείμενες οντότητες. Η εφαρμογή του νέου πλαισίου καταπολεμά τη λογιστική πολυνομία και στοχεύει στη διαφάνεια, αξιοπιστία και συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συνθήκες που συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία της αγοράς. Έχει ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη η αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση του διοικητικού κόστους. TMS AUDITORS SA, 2015.

2.7 Ψηφιακή λογιστική και ηλεκτρονική τήρηση βιβλίων – MY DATA (my Digital Accounting and Tax Application).- ΑΑΔΕ Στρατηγικός σχεδιασμός

2.7.1 Το «Taxis» - Ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων

Από το 1997 ξεκίνησε η μηχανογράφηση των Δ.Ο.Υ (Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες) . Συνολικά το μεγαλύτερο ποσοστό είχε ενταχθεί στο « taxis » έως το τέλος του

2000. Η ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος ξεκίνησε πιλοτικά το 2001 και επίσημα το 2002 .ΠΟΛ.1047/21.2.2001.

2.7.2. Ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων - Κίνητρα

Οι δηλώσεις, εκτός από το συνηθισμένο τρόπο υποβολής τους (προσωπικά από το φορολογούμενο ή από πρόσωπο ειδικά εξουσιοδοτημένο και ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή) αρχίζουν να υποβάλλονται και ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου. Κατά το οικονομικό έτος 2001 συμπληρώθηκαν ηλεκτρονικά τριάντα χιλιάδες (30.000) δηλώσεις, ενώ για το έτος 2002 ο αριθμός έχει ανέβει στις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δηλώσεις.

Το Υπουργείο Οικονομικών παρέχει κίνητρα στους πολίτες για την ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης καθώς επίσης και στις επιχειρήσεις ως ακολούθως:

α) Αποφεύγουν την αναμονή στα ταχυδρομεία και στις Δ.Ο.Υ.

β) Εξοικονομούν 2,5% μεγαλύτερη έκπτωση από το φόρο που τους αναλογεί. Θα υπάρξουν φορολογούμενοι που θα καταβάλλουν μειωμένο φόρο μόνο με το μέτρο αυτό.

γ) Όποιος υποβάλλει τη δήλωση μέσα από τον υπολογιστή του δεν είναι υποχρεωμένος, , να στείλει στη Δ.Ο.Υ. αργότερα τα αποδεικτικά έγγραφα. Θα τα κρατήσει ο ίδιος και σε ένα δείγμα θα πραγματοποιηθεί έλεγχος για την ακρίβεια όσων έχουν δηλωθεί μέσα στο τρέχον οικονομικό έτος.

Σήμερα, τα πράγματα έχουν εξελιχθεί ακόμα περισσότερο και οι λογιστές, όπως και πολλά άλλα επαγγέλματα, εκτός από τους υπολογιστές έχουν στη διάθεσή τους πολλά και χρήσιμα εργαλεία που τους βοηθούν στην εκτέλεση του έργου τους, όπως εφαρμογές , εξελιγμένες πλέον υπηρεσίες διαδικτύου κ.α. Μία από τις εφαρμογές αυτές είναι και η νέα εφαρμογή MyData , που δημιούργησε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και που θα τεθεί σε ισχύ από τον Οκτώβριο του 2020. Η εφαρμογή αυτή έχει ως σκοπό την μετατροπή των βιβλίων των επιχειρήσεων σε ηλεκτρονικά βιβλία με τα οποία το κράτος θα έχει άμεση και σε πραγματικό χρόνο ενημέρωση των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων (myDATA - Ηλεκτρονικά Βιβλία Α.Α.Δ.Ε. | ΑΑΔΕ).

Τα Ηλεκτρονικά Βιβλία ΑΑΔΕ αποτελούν ένα πολύ σημαντικό βήμα ψηφιακού μετασχηματισμού της Φορολογικής Διοίκησης και της σχέσης της με τις επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την ΑΑΔΕ στόχος της εφαρμογής είναι πρωτίστως να εξυπηρετηθούν οι επιχειρήσεις, παρέχοντας μια πρωτοποριακή ψηφιακή πλατφόρμα για την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων, που θα οδηγήσει σε αυτοματοποίηση της συμπλήρωσης των φορολογικών δηλώσεων και θα τις απαλλάξει από υποχρεώσεις που έχουν σήμερα, όπως η υποβολή Καταστάσεων Πελατών – Προμηθευτών (ΜΥΦ) (myDATA - Ηλεκτρονικά Βιβλία Α.Α.Δ.Ε. | ΑΑΔΕ).

Στην παρούσα εργασία γίνεται μία προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των επαγγελματιών του χώρου , Λογιστών- Φοροτεχνικών, αλλά και όσων άλλων εμπλέκονται με

τη εφαρμογή, ώστε να διαπιστωθεί η χρησιμότητα και η αναγκαιότητα αυτής στο λογιστικό επάγγελμα.

2.8 Στρατηγική της ΑΑΔΕ - SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ της υφιστάμενης κατάστασης κατά το 2018

Στην ενότητα που ακολουθεί γίνεται μία παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης της ΑΑΔΕ κατά το 2018. Η ανάγκη προέκυψε από την προσωπική μου εμπειρία ως Λογίστρια στον ιδιωτικό τομέα και από την προσωπική μου διαπίστωση ότι η ΑΑΔΕ αδυνατεί να υποστηρίξει σε ικανοποιητικό επίπεδο εφαρμογές που η ίδια δημιούργησε προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από τους Λογιστές και τους πολίτες ώστε να εφαρμοστούν τα μέτρα στήριξης στην πράξη. Το συμπέρασμα αυτό προέκυψε από τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την λειτουργία των εφαρμογών τόσο σε τεχνικό επίπεδο καθώς αρκετές ώρες στην διάρκεια της ημέρας το σύστημα “έπεφτε”, αλλά και σε λάθη και παραλήψεις που παρουσιάστηκαν κατά την διατύπωση των κανονιστικών και νομοθετικών διατάξεων.

2.8.1 Διαμόρφωση Στρατηγικής

Στρατηγική είναι ο καθορισμός των βασικών στόχων και σκοπών ενός Οργανισμού, η επιλογή τρόπων δράσης και η κατανομή των πόρων που χρειάζονται για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, (Chandler, 1999).

Η αποτύπωση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ενός οργανισμού οριοθετεί το πλαίσιο εντός του οποίου διαμορφώνεται η στρατηγική κατεύθυνση, η λειτουργία και η απόδοσή του. Λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος της Α.Α.Δ.Ε., τα αποτελέσματα της απόδοσης των Υπηρεσιών της, τους διαθέσιμους πόρους, την καταγραφή των προβλημάτων και των αδυναμιών της, τις προτάσεις των Υπηρεσιών και των Επαγγελματικών Φορέων καθώς και την μελέτη των μεταβλητών του εξωτερικού περιβάλλοντος, πραγματοποιήθηκε ανάλυση SWOT με σκοπό την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διαμόρφωση των στόχων και των έργων του Ε.Σ. της Α.Α.Δ.Ε. για το 2018.

2.8.2 Ανάλυση SWOT

Στο παρακάτω διάγραμμα αποτυπώνονται:
 Οι δυνάμεις και οι αδυναμίες που εντοπίζονται ως εσωτερικοί παράγοντες με βάση την ανάλυση
των λειτουργιών και των συστημάτων της Αρχής, και
 Οι ευκαιρίες και οι απειλές του εξωτερικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν την λειτουργία της.

Όπως διαπιστώνουμε από τις αδυναμίες της ΑΑΔΕ που καταγράφονται στο επιχειρησιακό της σχέδιο το 2018, αρκετές από αυτές θα μπορούσαν να αποτελέσουν τροχοπέδι για την επιτυχή λειτουργία της βάσης των ηλεκτρονικών βιβλίων. Η ανάγκη για περαιτέρω ηλεκτρονικοποίηση των διαδικασιών, Η ελλιπής κωδικοποίηση της νομοθεσίας, η έλλειψη πρόσβασης στα συστήματα άλλων φορέων, η έλλειψη έμπειρων υπαλλήλων σε εξειδικευμένα θέματα και η ανάγκη εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού , είναι κάποια από τα σοβαρά ζητήματα που η ΑΑΔΕ θα πρέπει να μεριμνήσει να επιλύσει ώστε η μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίσει σε σημαντικό βαθμό τα προβλήματα για τις επιχειρήσεις και τους Λογιστές.

O

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Δυνατότητα απορρόφησης ΕυρωπαϊκώνΟικονομικών Πόρων
- Συνεργασία με Τρίτους Φορείς
- Συνεργασίες με Ευρωπαϊκούς και ΔιεθνείςΟργανισμούς
- Αξιοποίηση πληροφοριών στην καταπολέμηση φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου

T

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Μειωμένη Φοροδοτική ικανότητα πολιτών
- Πολυνομία, συνεχής μεταβολή θεσμικού πλαισίου
- Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους

Επιχειρησιακό Σχέδιο 2018 - ΑΑΔΕ

SWOT ANALYSIS

S

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Ανθρώπινο δυναμικό υψηλού μορφωτικού επιπέδου
- Ανάπτυξη καινοτόμων Συστημάτων Διαχείρισης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
- Αυτοτέλεια Οικονομικής Διαχείρισης

W

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Έλλειψη Τυποποιημένων Διαδικασιών
- Ανάγκη περαιτέρω ηλεκτρονικοποίησης διαδικασιών
- Ελλιπής κωδικοποίηση νομοθεσίας
- Ελλιπής υλικοτεχνολογικός εξοπλισμός
- Έλλειψη πρόσβασης – δυσλειτουργοκότητα με συστήματα άλλων φορέων
- Ανάγκη περαιτέρω διαλειτουργικότητας μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων της ΑΑΔΕ
- Έλλειψη έμπειρων υπαλλήλων σε εξειδικευμένα θέματα
- Ανάγκη εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού των Περιφερειακών Υπηρεσιών
- Ελλιπής στελέχωση Υπηρεσιών

Κεφάλαιο 3ο Επίδραση του covid-19 στην παγκόσμια και ελληνική οικονομία – Επιπτώσεις στο επάγγελμα του Λογιστή

3.1 Επιπτώσεις του covid-19 στην παγκόσμια οικονομία

Η επιδημία του covid-19 έχει μετατραπεί πλέον σε ανθρώπινη τραγωδία αφού τα θύματά του αυξάνονται τραγικά σε παγκόσμιο επίπεδο (Kabadayi et al, 2020). Σύμφωνα με πληροφορίες, (Johns Hopkins University, 2020) χρειάστηκαν μόνο 83 ημέρες για να φτάσουν το ένα εκατομμύριο τα κρούσματα και μόνο δύο εβδομάδες για να διπλασιαστεί ο αριθμός αυτός σε παγκόσμιο επίπεδο και να φτάσει σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα πάνω από 125.000 ο αριθμός από τους θανάτους και πάνω από 2 εκατομμύρια επιβεβαιωμένα κρούσματα COVID-19 σε περισσότερες από 210 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. (Johns Hopkins University, 2020). Μέχρι τώρα, σύμφωνα με δημοσίευμα του CNN στις 31/07/2020, τα κρούσματα του covid-19 σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν ξεπεράσει τα 17.400.000, με τον αριθμό των θυμάτων να ξεπερνά και αυτός τις 670.000 σύμφωνα με την καταγραφή του Reuters.

Εκτός από την ανθρώπινη αυτή τραγωδία που ζει ο πλανήτης μας εξαιρετικά ανησυχητικές είναι και οι οικονομικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία. Μέσα σε λίγες μόνο εβδομάδες από την εκδήλωση του COVID-19 παγκόσμια οικονομικά κύματα άρχισαν να επηρεάζουν αρνητικά τις χρηματιστηριακές αγορές , τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, με τον τουρισμός να έχει καταρρεύσει ήδη. (Azevêdo, 2020). Οι ανησυχίες μεταξύ των καταναλωτών αυξάνονται και η μείωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών σύμφωνα με τον Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης που προβλέπει την ύφεση της παγκόσμιας ανάπτυξης (Parsley, 2020). Τα χρηματιστήρια σε όλο τον κόσμο έχουν αντιδράσει στην πανδημία του COVID-19 με ανησυχητική μεταβλητότητα ως αποτέλεσμα των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν εξαιτίας της κρίσης του πανικού. Η απρόβλεπτη μεγάλη πτώση έχει προκαλέσει τέσσερις ξεχωριστές διακοπές συναλλαγών (π.χ. παύσεις στις συναλλαγές για την αποφυγή διακοπών του Χρηματιστηρίου). (Funakoshi; Hartman, 2020) . Μερικοί ειδικοί θεωρούν ότι βρισκόμαστε ότι είμαστε ήδη σε ύφεση, όμως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αναφέρει πως τον Απρίλιο του 2020 ότι η παγκόσμια οικονομία έχει συρρικνωθεί κατά 3,0% καθιστώντας την οικονομική αυτή κρίση σαν τη χειρότερη ύφεση από την από τη Μεγάλη Ύφεση και έπειτα, (Lawder, 2020).
Καθώς οι κυβερνήσεις και οι ειδικοί της δημόσιας υγείας αγωνίζονται να σταματήσουν την εξάπλωση του COVID-19, δημιουργείται εύλογα το ερώτημα: ‘‘πόσες ακόμα θα είναι οι επιπτώσεις του covid -19 σε ανθρώπους και επιχειρήσεις’’ καθώς και άλλα πολλά ερωτήματα που προκύπτουν στα οποία όμως κανείς δεν μπορεί να δώσει απαντήσεις (Isaac et al., 2020).

Παράλληλα σε όλον τον πλανήτη, σε πολλές χώρες εξακολουθούν οι πολίτες να υφίστανται τους περιορισμούς από τα μέτρα πρόληψης της διάδοσης του covid-19, ο παγκόσμιος τουρισμός εξακολουθεί να πλήττεται εξαιτίας των συνεχόμενων ανά τον κόσμο ταξιδιωτικών απαγορεύσεων , επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους κλάδους εξακολουθούν να παραμένουν κλειστές ή να υπολειτουργούν.

3.1.2 Μέτρα στήριξης της οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο (Αναφορά για τις χώρες Αυστραλία, Αγγλία, Γαλλία.)

Στις περισσότερες χώρες, που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις του Covid-19 στην οικονομία , έχουν εφαρμοστεί μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων και της απασχόλησης και που αφορούν σε επιδοτήσεις μισθών, αναβολή αποπληρωμής δανειακών υποχρεώσεων, μειώσεις φόρων, επαναδιαπραγματεύσεις συμφωνιών επαγγελματικών αλλά και οικιακών μισθώσεων κ.α.

Στην Αυστραλία , σύμφωνα με το Αυστραλιανό Γραφείο Στατιστικής ABS, σε έρευνα που διενεργήθηκε για την πρόσβαση των επιχειρήσεων στα μέτρα στήριξης από τις συνέπειες του COVID-19 και δημοσιεύθηκε τον Ιούλιο του 2020, έδειξε ότι περισσότερες από τις μισές μεσαίες επιχειρήσεις (53%) έχουν πρόσβαση στα μέτρα στήριξης, σε σύγκριση με το 42% των μικρών επιχειρήσεων και το 38% των μεγάλων επιχειρήσεων. Ο Sue-Ellen Luke, Διευθυντής Στατιστικής Τεχνολογίας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικών Χαρακτηριστικών στη Αυστραλία δήλωσε: «Οι επιχειρήσεις ρωτήθηκαν πώς περιμένουν να ανταποκριθούν όταν αυτά τα μέτρα δεν θα είναι πλέον διαθέσιμα. Οι πιο πιθανές ενέργειες που αναφέρθηκαν ήταν η αναβολή ή ακύρωση επενδυτικών σχεδίων (16%), η αλλαγή ποσότητας παραγγελιών (14%) ή η μείωση του μεγέθους του εργατικού δυναμικού τους (13%).»

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα gov.uk, του Ηνωμένου Βασιλείου, το κράτος, για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας στην οικονομία προχώρησε στα εξής μέτρα στήριξης:

- Χορήγηση δανείων, φοροαπαλλαγές και επιχορηγήσεις σε μετρητά,
- Οι εργοδότες μπορούν να λάβουν έως και 80% επιδότηση μισθών με προϋποθέσεις,
- Οι αυτοαπασχολούμενοι μπορούν να λάβουν επιχορηγήσεις έως και 2.500 £ ανά μήνα για τουλάχιστον 3 μήνες.

Στη Γαλλία, όπως ανακοίνωσε ο Γάλλος υπουργός οικονομικών Μπρουνό Λεμέρ στην εβδομαδιαία γαλλική εφημερίδα Journal du Dimanche (JDD), το κράτος θα παράσχει *«τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους για όσο διάστημα διαρκέσει η κρίση»,* προκειμένου να αποφευχθεί η «βύθιση» της οικονομίας από την πανδημία του covid-19. «Προτιμώ να επιβαρυνθούμε με χρέη σήμερα, αποφεύγοντας ένα βούλιαγμα, αντί να αφήσουμε να καταστραφούν ολόκληροι τομείς της οικονομίας μας», ανέφερε σε συνέντευξή του στο JDD.

Σύμφωνα με τον υπουργό, «μέσα σε οκτώ ημέρες, 20 δισεκατομμύρια ευρώ σε δάνεια» εγγυημένα από το κράτος «ζητήθηκαν από περισσότερες από 100.000 εταιρίες». Για να βοηθηθούν οι εταιρίες να ξεπεράσουν το σοκ των καθολικών μέτρων καραντίνας και περιορισμού της κυκλοφορίας, η κυβέρνηση εξήγγειλε ότι θα εγγυηθεί μέχρι και 300 δισεκατομμύρια ευρώ σε τραπεζικά δάνεια, ποσό ισοδύναμο με το 15% του γαλλικού ΑΕΠ.

Επιπλέον, 5 εκατομμύρια εργαζόμενοι εντάχθηκαν στο μέτρο εφαρμογής της λεγόμενης «μερικής ανεργίας» και «σε τρεις ημέρες, 450.000 μικρές επιχειρήσεις

υπέβαλαν αίτηση για το ταμείο αλληλεγγύης», δήλωσε ο Λεμέρ, προσθέτοντας ότι αυτοί οι μηχανισμοί «θα ανεφοδιάζονται όσο χρειαστεί».(www.emea.gr)
Το ταμείο αλληλεγγύης, που δημιουργήθηκε από το κράτος, παρέχει μέγιστη αποζημίωση 1.500 ευρώ για μικρές επιχειρήσεις που υπέστησαν τουλάχιστον 50% πτώση του κύκλου εργασιών τους σε σύγκριση με τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2019, με επιπλέον ενισχύσεις ύψους 2.000 ευρώ που χορηγούνται κατά περίπτωση σε όσες απειλούνται με πτώχευση (www.emea.gr).

3.2 Οικονομικές επιπτώσεις του covid-19 στην Ελλάδα -Έρευνα του Ελληνο-Αμερικανικού εμπορικού επιμελητηρίου

Ο παγκόσμιος αντίκτυπος της πανδημίας του covid-19 πλήττει, αναπόδραστα και συθέμελα την ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα, ο περιορισμός των μετακινήσεων, το κλείσιμο των καταστημάτων με εξαίρεση των καταστημάτων πώλησης προϊόντων πρώτης ανάγκης και φαρμακείων και η σχεδόν πλήρης παύση κάθε κοινωνικής δραστηριότητας και, συναφώς, της κατανάλωσης των νοικοκυριών, οδηγεί σε σημαντική μείωση της ιδιωτικής ζήτησης, πλήττοντας ειδικώς το λιανεμπόριο, τους κλάδους φιλοξενίας και εστίασης, καθώς και τον ταξιδιωτικό κλάδο. Επιπρόσθετα, ο περιορισμός της παγκόσμιας ζήτησης αγαθών και η επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου (καθώς οι εθνικές οικονομίες επιστρατεύουν όλες τις δυνάμεις τους στον αγώνα κατά της πανδημίας) πλήττουν ειδικώς την, παραδοσιακά εξωστρεφή και εξαρτημένη από τις εξαγωγές προϊόντων, ελληνική οικονομία, περιορίζοντας τη ζήτηση για κεφαλαιουχικά αγαθά και επενδύσεις και ωθώντας τις εγχώριες βιομηχανίες σε μείωση ή παύση παραγωγής.

Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων, το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο προχώρησε στη διεξαγωγή έρευνας για τις επιπτώσεις του COVID-19 το διάστημα 16/03/2020 έως 20/3/2020, με τη συμμετοχή 281 εταιριών και οργανισμών. Όσον αφορά τον τομέα δραστηριοποίησης των εταιριών που συμμετείχαν στην έρευνα ένα υψηλό ποσοστό της τάξεως του 66% αποτυπώνει τη συμμετοχή εταιριών που ανήκουν στον κλάδο των υπηρεσιών, ενώ αντίστοιχα το υπόλοιπο ποσοστό ύψους 34% κατανέμεται στους υπόλοιπους τομείς (βιομηχανικός τομέας, μεταποιητικός τομέας, τομέας λιανικής, πρωτογενής τομέας). Αξίζει να σημειωθεί πως μόλις το 1% των εταιριών έχουν διευρυμένη δραστηριότητα και εντάσσονται όλους τους τομείς.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2-ΠΙΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι επιχειρήσεις ανησυχούν ιδιαιτέρως για το οικονομικό τους μέλλον, ενώ παράλληλα ζητούν τη στήριξη του ελληνικού κράτους αναφορικά με την αποπληρωμή των υποχρεώσεων τους προς τους φορείς του δημοσίου και τις τράπεζες, καθώς και για την ενίσχυσή τους ως προς τις πληρωμές των εργαζομένων τους. Ταυτόχρονα, ανέδειξαν την ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων από το κράτος για τον περιορισμό της εξάπλωσης του φαινομένου, με στόχο την άμεση ανάκαμψή τους.

Ακόμη ένα σημείο που αξίζει να σημειωθεί είναι πως σχεδόν στο σύνολό τους οι εταιρίες, κρίνουν ότι θα μειωθούν οι προγραμματισμένες τους επενδυτικές αποφάσεις και οι περισσότερες πιστεύουν ότι θα μειωθεί η ανάπτυξη της αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται. Όπως και προηγουμένως, οι εξαιρέσεις έγκειται στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις που κινούνται στον τομέα των τροφίμων και ποτών, της τεχνολογίας, αλλά και της υγείας αναμένουν θετικές εξελίξεις τόσο στις επενδυτικές τους αποφάσεις όσο και στην απασχολησιμότητα.

Επιπρόσθετα, οι εταιρίες ανέφεραν πως λόγω του COVID-19 έχουν λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Η εφαρμογή μέτρων υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας, η ψηφιοποίηση των περισσότερων συστημάτων τους, καθώς και η ακύρωση όλων των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων (ταξίδια, συνέδρια, συναντήσεις), συγκαταλέγονται στις ενέργειες που πραγματοποίησαν οι περισσότερες εταιρίες, ως μία προσπάθεια περιορισμού του φαινομένου. Σε επόμενο στάδιο οι εταιρίες φαίνεται ότι επανεξετάζουν τη στρατηγική και τον προϋπολογισμό τους, περικόπτουν τις δαπάνες τους και επανεκτιμούν τα προβλεπόμενα έσοδά
τους.

Όσο αφορά από τα επίπεδα ικανοποίησης των εταιριών για τα μέτρα που έχει λάβει το κράτος μέχρι την στιγμή διεξαγωγής της έρευνας φαίνεται πως η επιχειρηματική κοινότητα είναι διχασμένη αναφορικά με τα ληφθέντα μέτρα, καθώς το 42% ικανοποιημένο από τα μέχρι

στιγμής μέτρα, ενώ το 58% φαίνεται να μην είναι ευχαριστημένο και να πιστεύει ότι απαιτείται η λήψη επιπρόσθετων ενεργειών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

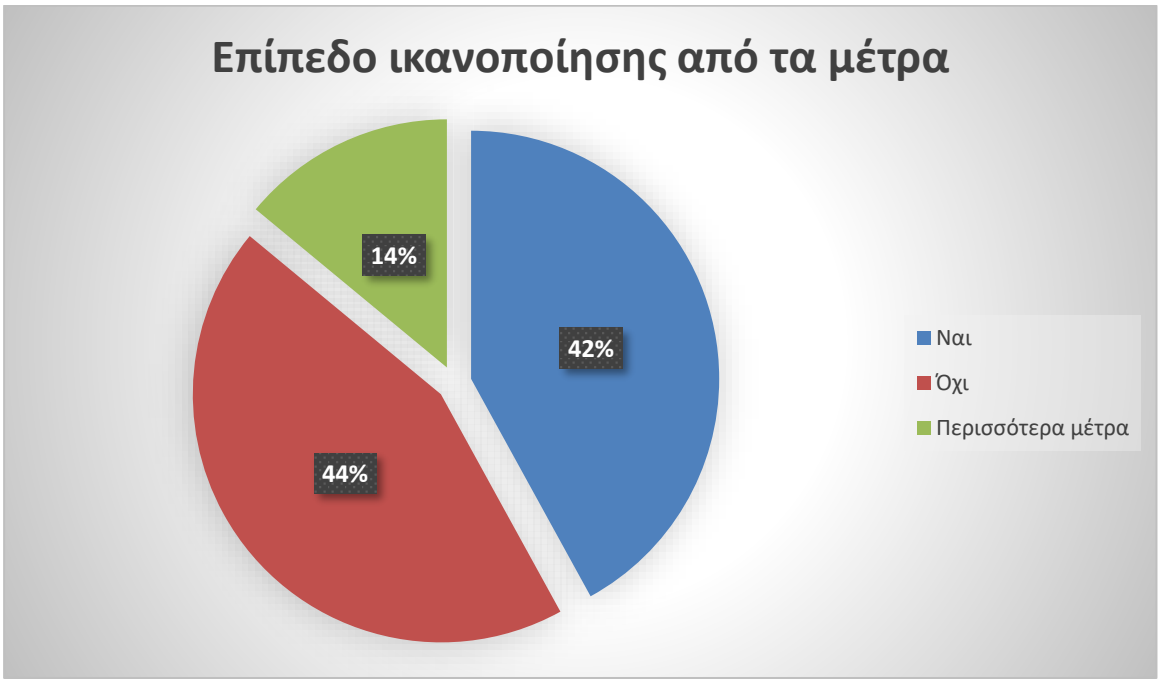

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3 ΈΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ COVID-1

3.2.1 Μέτρα στήριξης της Ελλάδας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του covid-19

Το ελληνικό κράτος από την πρώτη στιγμή της εμφάνισης της πανδημίας στη χώρα μας, έλαβε μέτρα αρχικά για την προστασία της δημόσιας υγείας αλλά και για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και της απασχόλησης με σκοπό να ανταπεξέλθουν στις επιπτώσεις που θα έφερνε η πανδημία. Τα μέτρα αυτά όπως αναφέρονται στην επίσημη- για τον covid 19 - ιστοσελίδα του κράτους www.covid19.gov.gr, αφορούν τόσο φορολογικές όσο και άλλες ελαφρύνσεις.

Σε δημοσίευμά της στις 26/03/2020 η Ναυτεμπορική (www.naftemporiki.gr) συνοψίζει τα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων και των ελευθέρων επαγγελματιών ως εξής:

Α. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που πλήττονται, είτε γιατί το κράτος ανέστειλε προσωρινά τη λειτουργία τους είτε γιατί βρίσκονται στην επικαιροποιημένη λίστα των ΚΑΔ, προβλέπονται:

a. Η αναστολή καταβολής φορολογικών υποχρεώσεων και δόσεων ρυθμίσεων φορολογικών οφειλών.
b. Η αναστολή καταβολής ασφαλιστικών υποχρεώσεων και δόσεων ρυθμίσεων ασφαλιστικών οφειλών. Συγκεκριμένα:
i. Παράταση προθεσμίας καταβολής τρέχουσων ασφαλιστικών εισφορών μηνών Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020, οι οποίες δύνανται να καταβληθούν έως 30/9/2020 και έως 31/10/2020 αντίστοιχα.
ii. Τρίμηνη παράταση της προθεσμίας καταβολής δόσεων ενεργών ρυθμισμένων εργοδοτών-επιχειρήσεων, οι οποίες ήταν απαιτητές στις 31/3/2020, καθώς και όλων των επόμενων μηνιαίων δόσεων της κάθε ρύθμισης.
c. Η παροχή έκπτωσης 25% επί των βεβαιωμένων οφειλών ΔΟΥ, των δόσεων ρυθμίσεων βεβαιωμένων οφειλών (εκτός ΦΠΑ), σε περίπτωση που δεν γίνει αξιοποίηση της αναστολής και καταβληθούν στα, αρχικώς, προβλεπόμενα χρονικά περιθώρια.
d. Η αναστολή πληρωμών χρεολυσίων δανείων προς τις τράπεζες, για τις συνεπείς επιχειρήσεις.
e. Η καταβολή του 60% του μισθώματος του επαγγελματικού ακινήτου στις επιχειρήσεις που το κράτος ανέστειλε προσωρινά τη λειτουργία τους.
f. Η δυνατότητα καταβολής του Δώρου Πάσχα προς τους εργαζόμενους επεκτείνεται μέχρι το καλοκαίρι. Αντίθετα ισχύει η υποχρέωση καταβολής του στις προθεσμίες του ισχύοντα νόμου στις λοιπές επιχειρήσεις.
g. Η συμμετοχή στο χρηματοδοτικό σχήμα της επιστρεπτέας προκαταβολής από το κράτος προς τις επιχειρήσεις, με εκτεταμένο χρονικό ορίζοντα αποπληρωμής και περίοδο χάριτος.
h. Η συμμετοχή σε ειδικά χρηματοδοτικά σχήματα επιδότησης επιτοκίου ενήμερων επιχειρηματικών δανείων, εγγυήσεων για χορήγηση δανείων, επιχειρηματικών και επενδυτικών δανείων με επιδότηση επιτοκίου.
i. Η δυνατότητα αξιοποίησης του καθεστώτος αναστολής της σύμβασης εργασίας για τις επιχειρήσεις στην περίμετρο των ΚΑΔ που θα ανακοινωθούν.

Β. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

Στις περιπτώσεις ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και ατομικών επιχειρήσεων (που απασχολούν μέχρι 5 εργαζόμενους και είναι στους ΚΑΔ) προβλέπονται:

a. Για τους επαγγελματίες και εργοδότες, επιπρόσθετα, αποζημίωση 800 ευρώ.
b. Για τους εργαζόμενους αυτών, ισχύει ό,τι και για τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων που είναι σε ΚΑΔ.
c. Στις ειδικές περιπτώσεις επιστημονικών κλάδων (οικονομολόγοι και λογιστές, μηχανικοί, δικηγόροι, ιατροί, εκπαιδευτικοί και ερευνητές), προβλέπονται:
i. Για τους επαγγελματίες και εργοδότες ό,τι και για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί σημαντικά, με πρόσθετη παροχή ειδικών επιδοτούμενων προγραμμάτων κατάρτισης και στήριξης για την προσαρμογή στα νέα ψηφιακά δεδομένα, ώστε να προωθηθεί και να επεκταθεί η εξ αποστάσεως επαγγελματική δραστηριότητα.

ii. Για τους εργαζόμενους αυτών ισχύει ό,τι και για τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων που είναι σε ΚΑΔ.

d. Αναστολή καταβολής των τρέχουσων ασφαλιστικών εισφορών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, περιόδου απασχόλησης μηνών Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020. Η εξόφληση των εισφορών των παραπάνω μηνών θα γίνει τμηματικά σε 4 μηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης από την 1η Σεπτεμβρίου του 2020.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την ΕΣΕΕ (Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας) τον Απρίλιο του 2020, και αφορά σε ένα δείγμα 350 κλειστών και πληττόμενων εμπορικών επιχειρήσεων προέκυψε ότι το σύνολο των μέτρων θεωρούνται ως ιδιαίτερα σημαντικά, με τις απαντήσεις «αρκετά» και «πολύ» να κυμαίνονται από το 54% έως το 73% για το εν λόγω πακέτο παρεμβάσεων. Πρώτα στη θετική αξιολόγησή 73% κατατάσσονται τα μέτρα που δίνουν τη δυνατότητα έκπτωσης επί της οφειλής για τις ασφαλιστικές εισφορές και για τις φορολογικές υποχρεώσεις (3 στις 4 επιχειρήσεις). Παράλληλα, τα μέτρα που σχετίζονται με την αναστολή των προθεσμιών λήξης για αξιόγραφα/επιταγές (72%) αλλά και της αναστολής των φορολογικών/ασφαλιστικών υποχρεώσεων περιγράφονται επίσης ως ιδιαίτερα κρίσιμα. Σημαντική αποδοχή (70%) καταγράφεται και στην κρατική επιδότηση επιτοκίου των ενήμερων επιχειρηματικών δανείων. Οι κατηγορίες μέτρων που απολαμβάνουν τους χαμηλότερους βαθμούς κρισιμότητας είναι το ειδικό μέτρο της «επιστρεπτέας προκαταβολής», όπου το 31% το θεωρεί από λίγο έως και καθόλου σημαντικό, αλλά και η καταβολή του μειωμένου δώρου του Πάσχα από τους εργοδότες έως και τα τέλη Ιούνη του 2020, όπου το 37% του αποδίδει από μικρή μέχρι και ελάχιστη σπουδαιότητα. Βέβαια, σε σχέση με την επιστρεπτέα προκαταβολή, εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι ποσοστό 11% των επιχειρηματιών δήλωσε ότι δε γνωρίζει ή δεν απαντά, γεγονός που φαίνεται να σχετίζεται με το γεγονός πως το 7% δηλώνει ότι δεν είναι ενημερωμένο σχετικά με το μέτρο.

Στο ζήτημα των απαραίτητων διαδικασιών για ένταξη των επιχειρήσεων στα μέτρα οι απόψεις των επιχειρηματιών είναι μοιρασμένες ισομερώς Το 51% χαρακτήρισε τις διαδικασίες για την ένταξη της επιχείρησής τους στα μέτρα αναχαίτισης των συνεπειών της πανδημίας από «πολύ» έως «αρκετά» περίπλοκες. Στη διαμόρφωση αυτού του ποσοστού ενδεχομένως σημαντικό ρόλο να διαδραμάτισαν οι διάφορες, κατά σειρά, ανακοινώσεις αλλά και η σταδιακή εφαρμογή πακέτων μέτρων καθώς καθίσταντο σταδιακά αισθητές οι επιπτώσεις της

πανδημίας στην οικονομία και στην κοινωνία. Από την άλλη πλευρά, το 48% των επιχειρηματιών τις βρήκε τις γραφειοκρατικές απαιτήσεις «λίγο» ή «καθόλου» περίπλοκες. Πάντως, το υψηλότερο ποσοστό απαντήσεων συγκεντρώθηκε στις κατηγορίες «αρκετά» και «λίγο».

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

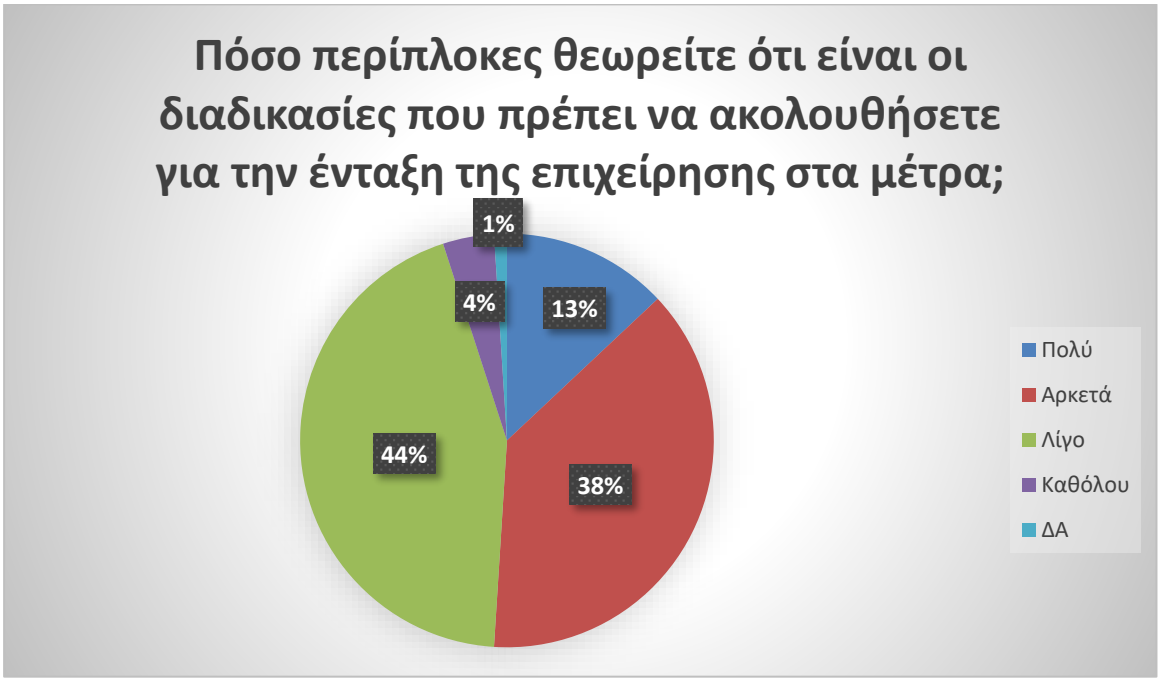

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4 - ΕΣΕΕ 2020 ΈΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ COVID – 19 ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥΣ

Όσο αφορά για τον βαθμό ενημέρωσής τους για τα μέτρα δύο στους τρεις επιχειρηματίες (64%) δηλώνουν ότι ενημερώθηκαν «πολύ» ή «αρκετά» εύκολα σχετικά με τις διαδικασίες ένταξης των επιχειρήσεών τους σε κάποια από τις υφιστάμενες ρυθμίσεις. Αντίθετα, το 35% των επιχειρηματιών συνάντησε εμπόδια στην ενημέρωση. Σαφέστατα ο ρόλος των λογιστών που κλήθηκαν να αναλάβουν την εφαρμογή των μέτρων , διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο ως προς το αποτέλεσμα αφού η ενημέρωση των επιχειρηματιών έγινε κατά κύριο λόγο από αυτούς με την συμβολή βεβαίως τόσο του ενημερωτικού site της ΕΣΕΕ και της τηλεφωνικής γραμμής ενημέρωσης .

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

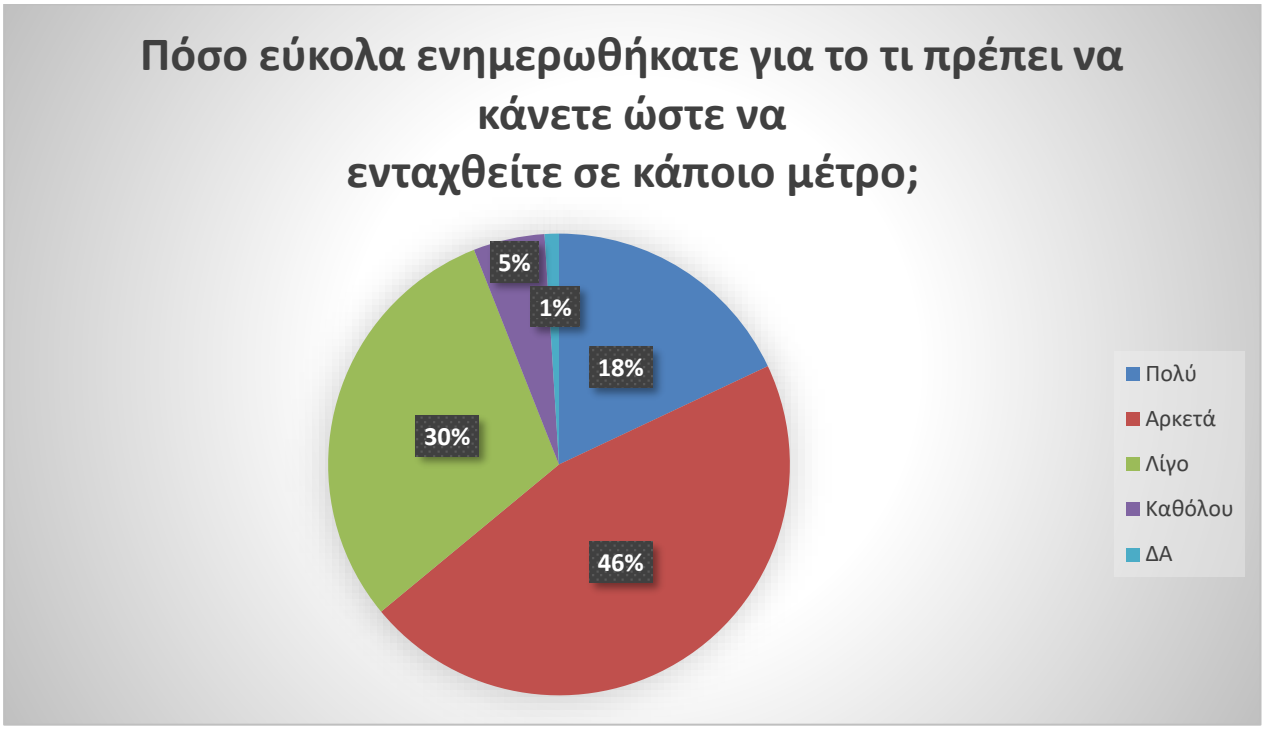

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5 - ΕΣΕΕ 2020 ΈΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ COVID – 19 ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥΣ

3.3 Επιπτώσεις του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή

Μελετώντας τις επιπτώσεις του covid-19 στο επάγγελμα του λογιστή , μπορούμε να διαπιστώσουμε πως οι έξυπνες τεχνολογίες διαδραμάτισαν σπουδαίο ρόλο στην αντιμετώπιση της κρίσης του covid-19 στην οικονομία. Είδαμε το τελευταίο διάστημα τις ψηφιακές τεχνολογίες να αλλάζουν τον τρόπο λειτουργίας ολόκληρης της οικονομίας. Χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες αντικαταστάθηκαν μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα από ψηφιακές υπηρεσίες. Οι λογιστές πολύ σύντομα είχαν στη διάθεσή τους ψηφιακές πλατφόρμες οι οποίες απλοποιούσαν και απλοποιούν τις διαδικασίες εφαρμογής των μέτρων στήριξης στις επιχειρήσεις, διευκολύνοντας σε μεγάλο βαθμό το έργο τους όπως αυτό διαμορφώθηκε με τις νέες συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία στη χώρα μας. Η κρίση του covid-19 δημιούργησε τις προϋποθέσεις για μία πιο ομαλή μετάβαση σε ένα πλήρως αυτοματοποιημένο και ψηφιακό σύστημα πληροφοριών όπως αυτό των ηλεκτρονικών βιβλίων που σύντομα θα υλοποιηθεί και θα προσφέρει σημαντικές εξελίξεις στο λογιστικό επάγγελμα. «*Το μέλλον για τους ελεγκτές λογιστές είναι ψηφιακό. Ολόκληρη η εκπαίδευση των ελεγκτών-λογιστών ενδέχεται να χρειαστεί να επαναπροσδιοριστεί, προκειμένου να μετατοπιστεί το επίκεντρο του ενδιαφέροντός της από την πρωταρχική εστίαση στη λογιστική και τη φορολογία σε μια καλύτερη ισορροπία ως προς την πληροφοριακή τεχνολογία και τα συστήματά της*. (Arraou, 2018).

Κεφάλαιο 4ο Μεθοδολογία - Ερευνητικά ερωτήματα

4.1 Εισαγωγή

Για την ανάλυση της έρευνας χρησιμοποιήθηκε μικτή ερευνητική προσέγγιση (mixed method approach) με ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους , με σκοπό να καταγραφεί η επίδραση του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή και ο ρόλος των έξυπνων τεχνολογιών όχι μόνο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν σε αυτό , αλλά και η συμβολή τους στην αναβάθμιση του επαγγέλματος.

Όπως αναφέρεται στο βιβλίο «Σχεδιασμός Έρευνας – Ποσοτικές , Ποιοτικές και Μικτές Μέθοδοι Προσεγγίσεων» η μικτή ερευνητική μέθοδος συνδυάζοντας ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις , προσφέρει μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση της έρευνας (Creswell, 2009). Ο λόγος διεξαγωγής μιας έρευνας μικτής μεθόδου είναι να αυξήσει την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των ευρημάτων μέσω διαφόρων εργαλείων (Wheeldon, 2010) .

4.2 Σύνθεση ερωτηματολογίου

Για την κατασκευή του ερωτηματολογίου ακολουθήθηκαν κανόνες που επιτρέπουν κάποιες αποκλίσεις που μπορεί να γίνουν κατά περίπτωση ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έρευνας (Javeau, 1996). Σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει το εισαγωγικό κείμενο στο οποίο αναφέρεται ο σκοπός της έρευνας καθώς και τα στοιχεία του ερευνητή. Δίνεται η διαβεβαίωση ότι εξασφαλίζεται η ανωνυμία και τονίζεται η σπουδαιότητα της συμμετοχής στην έρευνα . Ακολουθεί το κυρίως μέρος του ερωτηματολογίου που περιλαμβάνει 32 ερωτήσεις κλειστού τύπου της κλίμακας Likert. Οι ερωτήσεις αυτές περιλαμβάνονται σε 8 ενότητες που δημιουργήθηκαν με σκοπό την εξαγωγή αποτελεσμάτων στα ερευνητικά ερωτήματα. Το τρίτο μέρος περιλαμβάνει την ένατη ενότητα που περιλαμβάνει 4 ερωτήσεις με τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων.

4.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω το παρόν ερωτηματολόγιο έχει δομηθεί με σκοπό την διερεύνηση των ερευνητικών ερωτημάτων ως εξής:

Ερευνητικό ερώτημα 1. Ποια η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή. (ερωτήσεις από 1 έως 5 και από 9 έως 11)

Ερευνητικό ερώτημα 2. Πώς οι έξυπνες τεχνολογίες μέρος των οποίων είναι και η εφαρμογή My Data θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή. (ερωτήσεις 6,29,30,31,32)

Ερευνητικό ερώτημα 3. Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών τους. (ερωτήσεις 6 έως 8).

Ερευνητικό ερώτημα 4 . Η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις. (ερωτήσεις 17 έως 21).

Ερευνητικό ερώτημα 5. Η εφαρμογή My Data μπορεί να αναβαθμίσει το επάγγελμα του Λογιστή; (ερωτήσεις 12,13, 14,15,16,18)

Ερευνητικό ερώτημα 6. Η υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία. (ερωτήσεις 22 έως 26)

Ερευνητικό ερώτημα 7. Η συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου. (ερωτήσεις 27,28).

Κεφάλαιο 5ο Αποτελέσματα έρευνας , ανάλυση , ερμηνεία

5.1 Στατιστική - Περιγραφική ανάλυση δημογραφικών στοιχείων

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζεται η περιγραφική ανάλυση με συχνότητες και ποσοστά των δημογραφικών στοιχείων των ερωτηθέντων.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η μεταβλητή «ηλικία» καθώς όπως βλέπουμε από το σύνολο των 218 ατόμων που απάντησαν τα 189 άτομα είναι ηλικίας 31 ετών και άνω και αυτό εξασφαλίζει την ορθή αντίληψη του σκοπού της έρευνας και του ερωτηματολογίου. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι απαντήσεις στα υπόλοιπα ερωτήματα διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία. Έτσι λοιπόν παρατηρούμε όσο αφορά την κατανομή των απαντήσεων στο εύρος της ηλικίας 29 από τα 218 άτομα είναι ηλικίας μεταξύ 22-30, 123 άτομα μεταξύ 31-45, 49 από 46-55 και 17 άτομα είναι άνω των 55 ετών. (Πίνακας 1, Διάγραμμα 6).

ΕΡΩΤ.33 – ΗΛΙΚΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΗΛΙΚΙΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	22-30	29	13,3	13,3	13,3
	31-45	123	56,4	56,4	69,7
	46-55	49	22,5	22,5	92,2
	>55	17	7,8	7,8	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

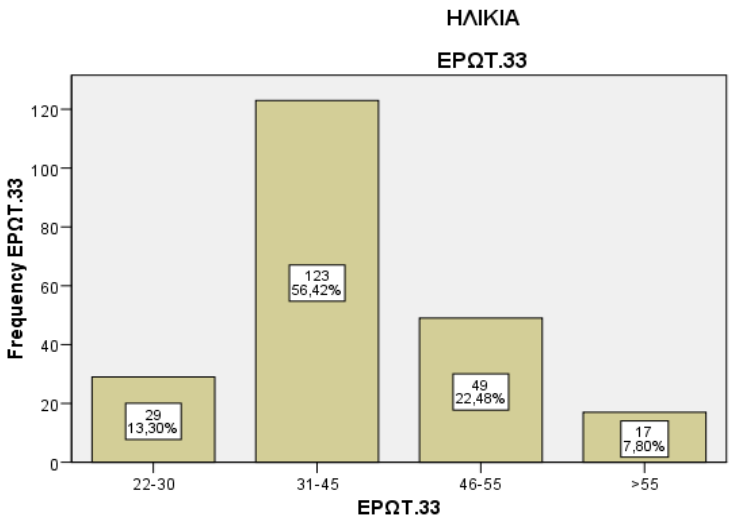

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6 ΗΛΙΚΙΑ

Η μεταβλητή «ιδιότητα» επίσης παρουσιάζει ερευνητικό ενδιαφέρον καθώς αποτελεί και αυτή παράγοντα που συντελεί στην αξιοπιστία των αποτελεσμάτων. Όπως βλέπουμε παρακάτω 161 από τα 218 άτομα που απάντησαν έχουν την ιδιότητα του Λογιστή, ποσοστό δηλαδή 73,9% , 9 από αυτά είναι ελεγκτές 4,10 %, 3 άτομα είναι μέλη ΔΣ ποσοστό 1,4%, ενώ 45 άτομα απάντησαν άλλο (βοηθοί λογιστές , υπάλληλοι λογιστηρίων) ποσοστό 20,6%. Η σπουδαιότητα της μεταβλητής αυτής έγκειται στο γεγονός πως οι Λογιστές κατέχουν θέση ευθύνης μέσα στην εταιρία που εργάζονται , ή έχουν ευθύνη απέναντι στους πελάτες τους εφόσον είναι ιδιοκτήτες λογιστικών γραφείων και αυτό τους καθιστά υπεύθυνους επαγγελματίες που ενδιαφέρονται για την εξέλιξη του επαγγέλματος και για την εξέλιξη της γνώσης. Για τον λόγο αυτό, η απαντήσεις τους έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα σε σχέση με τις απαντήσεις από τις υπόλοιπες ιδιότητες.

Ερωτ.32 ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΠΙΝΑΚΑΣ 2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΛΟΓΙΣΤΗΣ	161	73,9	73,9	73,9
	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ	4	1,8	1,8	75,7
	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ	5	2,3	2,3	78,0
	ΜΕΛΟΣ ΔΣ	3	1,4	1,4	79,4
	ΑΛΛΟ	45	20,6	20,6	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

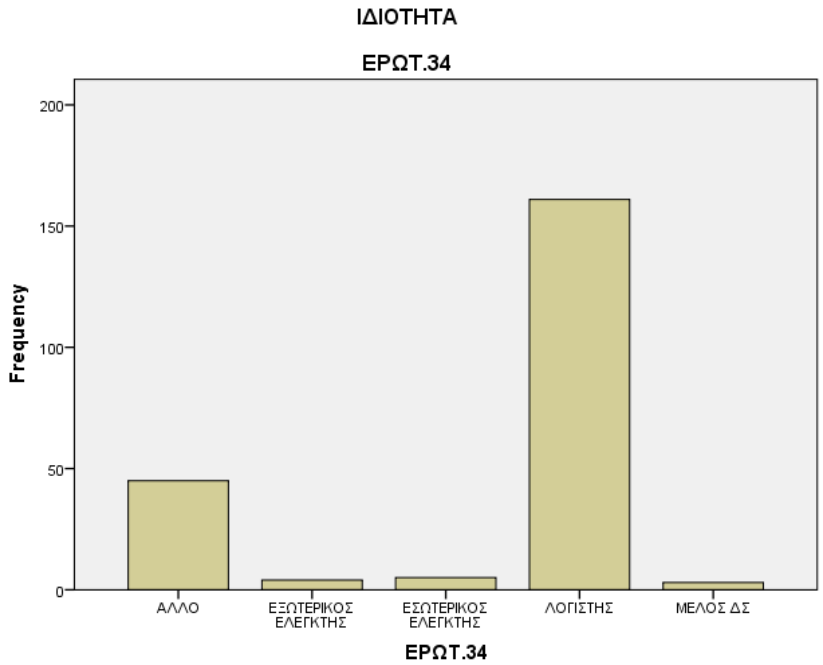

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7 – ΙΔΙΟΤΗΤΑ

Στην επόμενη παράγραφο παρουσιάζεται η μεταβλητή «εργασιακή εμπειρία». Η μεταβλητή αυτή συγκεντρώνει το πλήθος των απαντήσεων στην υψηλότερη κλίμακα της εμπειρίας που είναι πάνω από 10 έτη και αφορά πλήθος 143 ατόμων , ποσοστό δηλαδή 65,6% , ενώ το υπόλοιπο ποσοστό κατανέμεται σχεδόν ισόποσα στις άλλες δύο κατηγορίες. (Πίνακας 3, Διάγραμμα 8).

ΕΡΩΤ.35 ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ - ΠΙΝΑΚΑΣ 3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1-5 ετη	37	17,0	17,0	17,0
	6-10 ετη	38	17,4	17,4	34,4
	>10 ετη	143	65,6	65,6	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

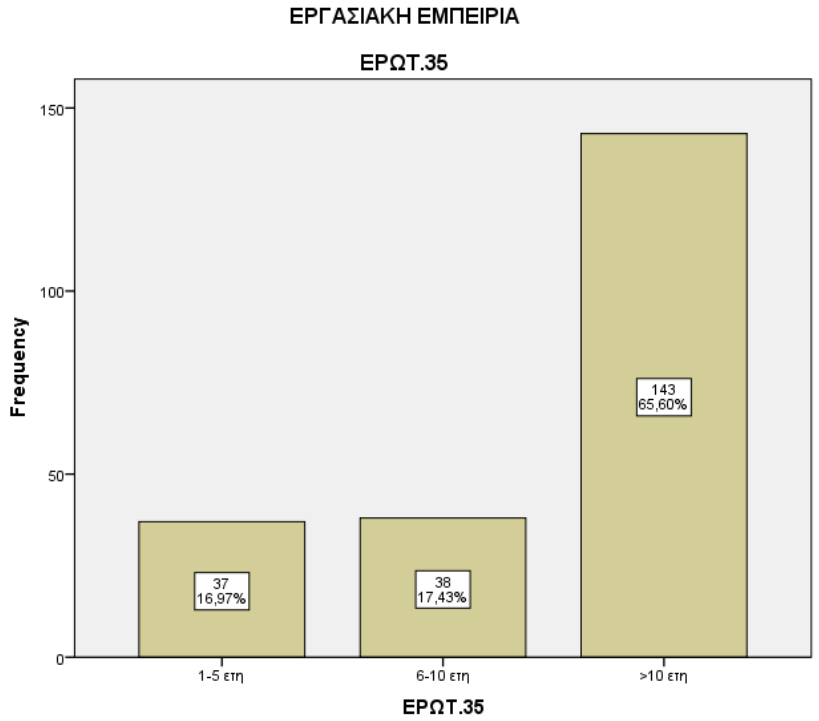

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8 – ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Σχεδόν τα ίδια αποτελέσματα εμφανίζονται και στην μεταβλητή « Εμπειρία στο λογιστικό επάγγελμα» όπου το 51,8% των ερωτηθέντων (113 άτομα) έχουν πάνω από 10 έτη εξειδικευμένη εμπειρία, το 18,3% (40 άτομα) από 6 έως 10 έτη , το 25,2% (55 άτομα) έχουν έως 5 έτη εμπειρία στο λογιστικό επάγγελμα, και μόνο το 4,6 % (10 άτομα) απάντησε χωρίς να έχει εξειδικευμένη εμπειρία. (Πίνακας 4, Διάγραμμα 9).

Το γεγονός πως το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων έχουν μεγάλη εμπειρία στο λογιστικό επάγγελμα , δίνει βαρύτητα στις απαντήσεις καθώς πρόκειται για επαγγελματίες με μεγάλη εμπειρία στις λογιστικές εφαρμογές και τα λογιστικά συστήματα. Για τον λόγο αυτό οι δύο αυτές μεταβλητές που αφορούν την εργασιακή εμπειρία παρουσιάζουν ερευνητικό ενδιαφέρουν αφού αποτελούν κρίσιμο παράγοντα για την αντίληψη των ερευνητικών ερωτημάτων.

ΕΡΩΤ.36 ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΙΝΑΚΑΣ 4

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0 ETH	10	4,6	4,6	4,6
	1-5 ETH	55	25,2	25,2	29,8
	6-10 ETH	40	18,3	18,3	48,2
	>10 ETH	113	51,8	51,8	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

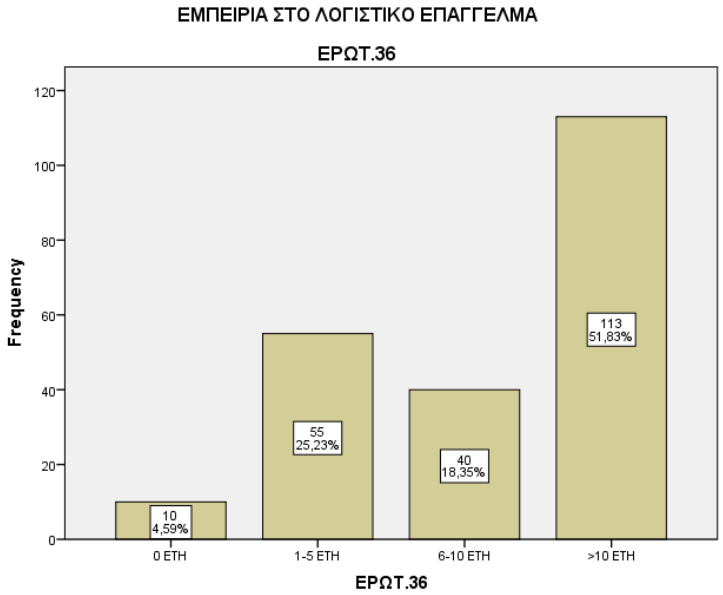

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9- ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

5.2 – Στατιστική περιγραφική ανάλυση του κυρίως σώματος του ερωτηματολογίου

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από τις συνέπειες του covid-10 στο επάγγελμα του Λογιστή και αναλύονται οι μεταβλητές που επηρεάζουν το επάγγελμά του.

5.2.1 - Οι συνέπειες του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή

Στη μεταβλητή «Η επίδραση των συνεπειών του covid-19» παρουσίασε αποτελέσματα λίγο έως πολύ αναμενόμενα λόγο της διάχυτης δυσφορίας που υπάρχει σχεδόν σε όλους τους τομείς της οικονομίας και στα επαγγέλματα, πλην αυτών που αφορούν την παραγωγή και εμπορία ειδών πρώτης ανάγκης (super markets, φαρμακεία, κλπ.). Έτσι λοιπόν στην έρευνα 90 άτομα και ποσοστό 41,7% απάντησαν πως η επίδραση είναι πολύ αρνητική , 62 άτομα και ποσοστό 28,4% απάντησαν αρκετά αρνητική. Ουδέτερη επίπτωση απάντησαν πως έχει 25 άτομα και ποσοστό 11,5%. Ωστόσο , υπήρξαν και 40 από τα 218 άτομα, ποσοστό 18,3%, που απάντησαν πως η επίδραση είναι αρκετά θετική. (Πίνακας 5 - Διάγραμμα 10).

Στις δια ζώσης συναντήσεις με συναδέλφους που πραγματοποίησα κατά την προσπάθεια κατασκευής το ερωτηματολογίου, υπήρξαν συνάδελφοι Λογιστές που εστίαζαν την προσοχή τους περισσότερο στα οφέλη που έφερε η πανδημία, καθώς πολλές πλατφόρμες που δημιουργήθηκαν από το κράτος έφεραν μεγάλη ευκολία στην εκτέλεση των εργασιών τους αφού απλοποιήθηκαν πολλές εργασίες χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία του Λογιστή στις Δημόσιες υπηρεσίες .

ΕΡΩΤ.1 Η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή
Πίνακας 5

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΟΛΥ ΑΡΝΗΤΙΚΗ	91	41,7	41,7	41,7
	ΑΡΚΕΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΗ	62	28,4	28,4	70,2
	ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΗ	25	11,5	11,5	81,7
	ΑΡΚΕΤΑ ΘΕΤΙΚΗ	40	18,3	18,3	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

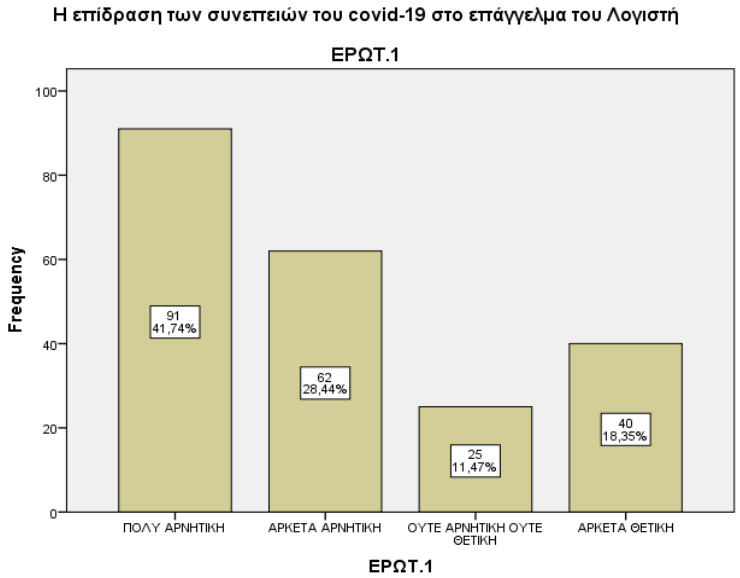

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η μεταβλητή « Αρνητική επίδραση των νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων» αφού αποτελεί και ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι Λογιστές. Το κράτος στην προσπάθεια του να εφαρμόσει μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στην οικονομία και στις επιχειρήσεις προέβη και εξακολουθεί να προβαίνει σε αλλεπάλληλες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις. Τις πράξεις αυτές κλήθηκαν οι Λογιστές υπό την πίεση των προθεσμιών εφαρμογής τους από τους ίδιους ,να τις ερμηνεύσουν σωστά και να τις εφαρμόσουν στη πράξη. Παραλήψεις, ασάφειες και διευκρινιστικές επί των διευκρινιστικών , προκάλεσαν σύγχυση, άγχος και ατελείωτες ώρες εργασίας προκειμένου να μπορέσουν μα ανταπεξέλθουν. Υπό τις συνθήκες αυτές , όπως βλέπουμε και στον παρακάτω πίνακα, 182 άτομα από τα 213, ποσοστό 85,5%, συμφωνούν πως όλες αυτές οι νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις έχουν αρνητική επίδραση κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους. Από τα 213 άτομα οι 16 και ποσοστό 7,5% απάντησαν πως δεν είναι σίγουροι ότι η επίδραση είναι αρνητική. Υπήρξαν και 15 απαντήσεις με ποσοστό 7% που διαφώνησαν με την αρνητική επίδραση. (Πίνακας 6, Διάγραμμα 11).

ΕΡΩΤ.2 Επίδραση των νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων στο επάγγελμα του Λογιστή Πίνακας 6

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ	15	6,9	7,0	7,0
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	16	7,3	7,5	14,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	89	40,8	41,8	56,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	93	42,7	43,7	100,0
	Total	213	97,7	100,0	
Missing	System	5	2,3		
Total		218	100,0		

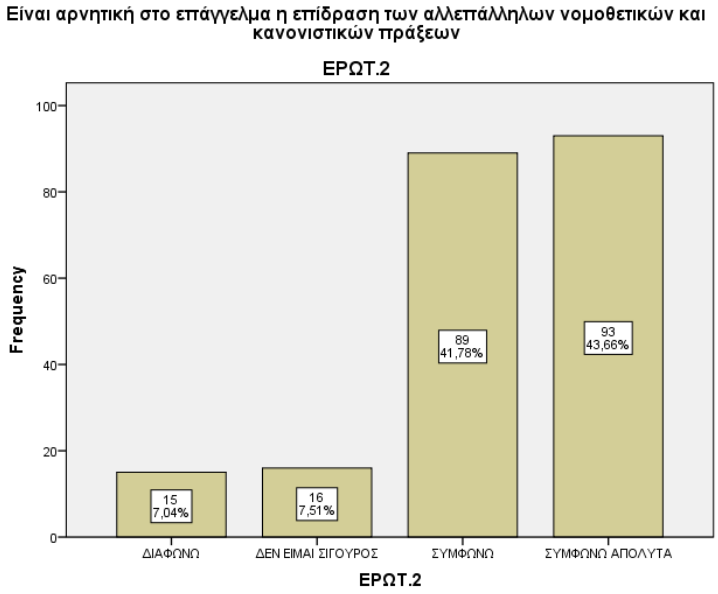

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11-Αρνητική επίδραση των νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων

Οι επόμενες δύο μεταβλητές «Αύξηση των ωρών εργασίας» και «Επιπλέον ώρες εργασίας» επιβεβαιώνουν την αρνητική επίδραση των αλλεπάλληλων νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων, 213 άτομα και ποσοστό 97,7%, απάντησαν πως έχουν αυξήσει τις εβδομαδιαίες ώρες της απασχόλησης τους υπό την πίεση του φόρτου εργασίας και των προθεσμιών. Από τα 218 άτομα μόνο τα 5 με ποσοστό 2,3%, απάντησαν πως δεν έχουν αυξήσει τις εβδομαδιαίες ώρες εργασίας τους. (Πίνακας 7, Διάγραμμα 12).

Το ποσοστό 97,7% ως προς τις επιπλέον εβδομαδιαίες ώρες κατανέμεται όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα συχνοτήτων, το 18,3% απάντησε πως εργάζεται επιπλέον από 1 έως 10 ώρες εβδομαδιαίως, το 42,2% από 11 έως 20 ώρες παραπάνω, το 15,1% από 21 έως 30 ώρες , ενώ το 22% δαπανά παραπάνω από 30 ώρες εβδομαδιαίως προκειμένου να ανταπεξέλθει. (Πίνακας 8, Διάγραμμα 13).

ΕΡΩΤ.3 Αύξηση ωρών εργασίας **Πίνακας 7**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ	5	2,3	2,3	2,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ	65	29,8	29,8	32,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	148	67,9	67,9	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

ΕΡΩΤ.4 – Επιπλέον ώρες εργασίας **Πίνακας 8**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	5	2,3	2,3	2,3
	1 έως 10	40	18,3	18,3	20,6
	11 έως 20	92	42,2	42,2	62,8
	21 έως 30	33	15,1	15,1	78,0
	Παραπάνω από 30	48	22,0	22,0	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

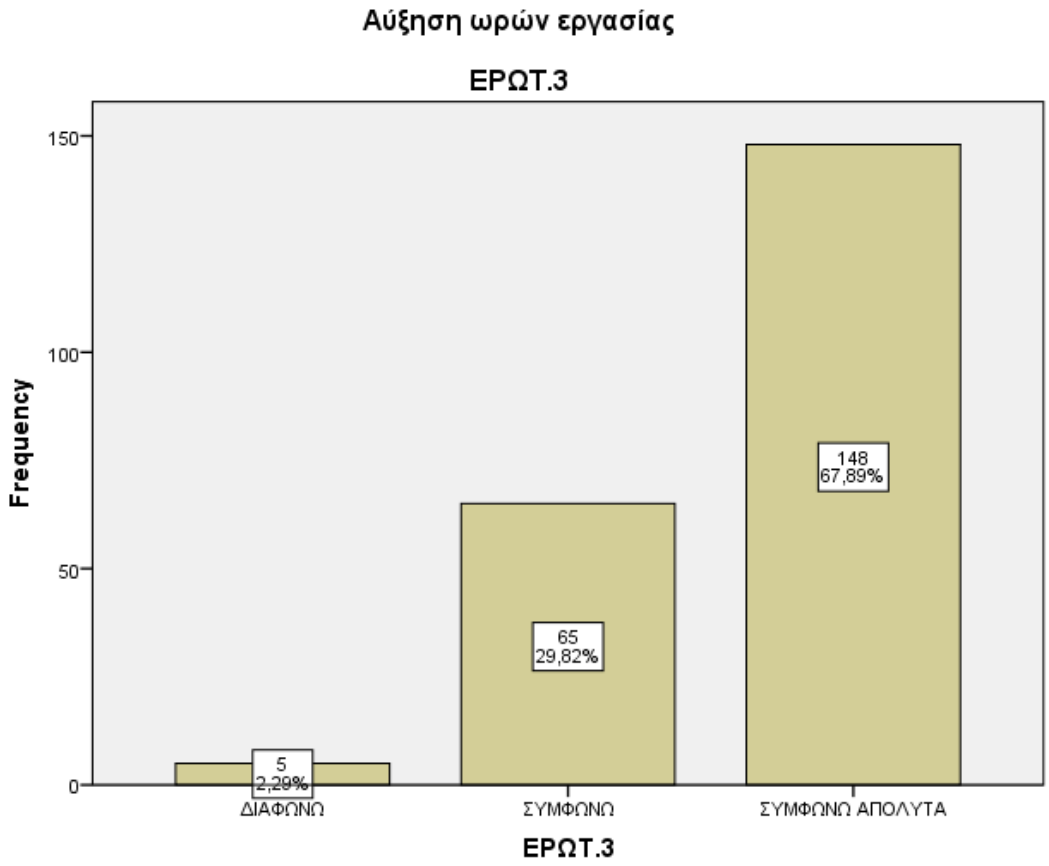

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

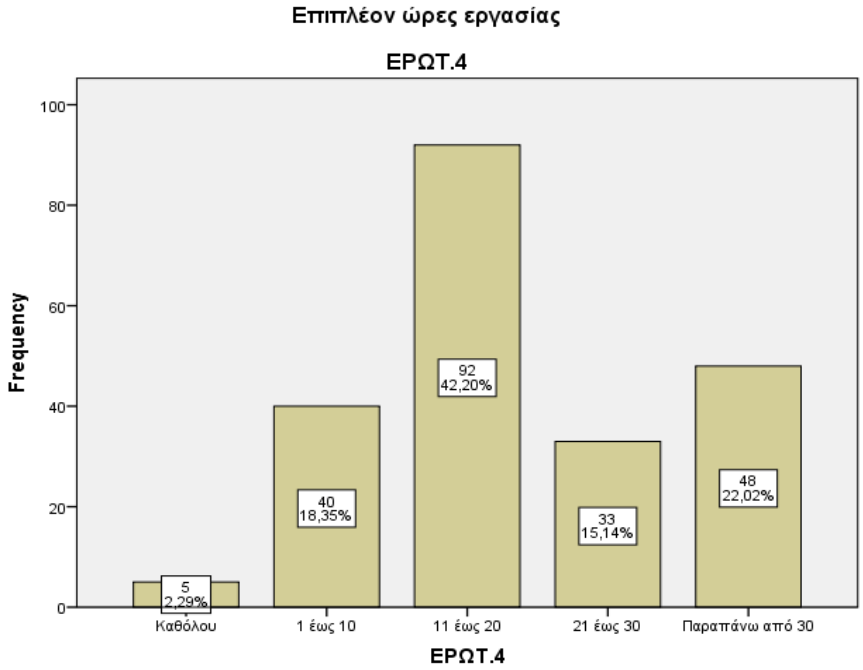

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η δυσαρέσκεια από τις επιπτώσεις του covid-19 στους Λογιστές αποτυπώνεται και στα αποτελέσματα της μεταβλητής « Βαθμός ικανοποίησης από τις οικονομικές απολαβές». Το 69,5% απάντησε πως είναι καθόλου έως ελάχιστα ικανοποιημένοι από τις οικονομικές απολαβές, το 23,5% απάντησε πως είναι λίγο ικανοποιημένοι , ενώ το 7% μόνο απάντησε πως είναι πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι. (Πίνακας 9, Διάγραμμα 14).

Από τα παραπάνω προκύπτει το συμπέρασμα , πως με τις περισσότερες επιχειρήσεις να βρίσκονται σε υπολειτουργία μετά το γενικό lock down ή ακόμα και σε αναστολή λειτουργίας και με δεδομένο την κατακόρυφη πτώση των τζίρων τους , οι Λογιστές δεν ήταν εφικτό να απαιτήσουν επιπλέον αμοιβή για τις επιπλέον εργασίες που ανέλαβαν, όχι μόνο για πρακτικούς αλλά και για ηθικούς λόγους.

ΕΡΩΤ.5 Οικονομική ικανοποίηση **Πίνακας 9**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	98	45,0	46,0	46,0
	Ελάχιστα	50	22,9	23,5	69,5
	Λίγο	50	22,9	23,5	93,0
	Πολύ	10	4,6	4,7	97,7
	Πάρα πολύ	5	2,3	2,3	100,0
	Total	213	97,7	100,0	
Missing	System	5	2,3		
Total		218	100,0		

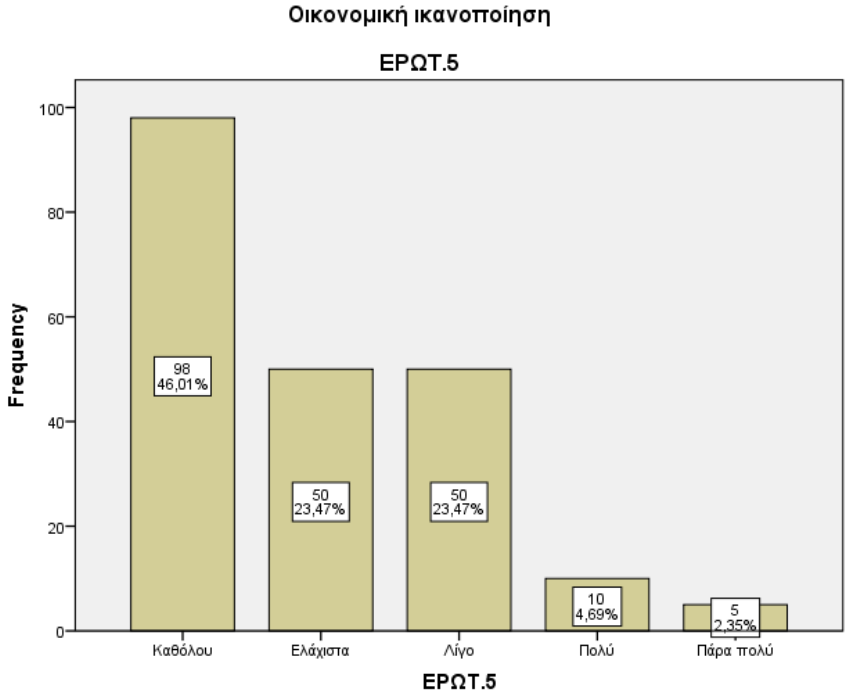

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14 – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

5.2.2 Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή υπό συνθήκες covid-19

Στην ενότητα αυτή αποτυπώνεται η συμβολή του κράτους στους Λογιστές κατά την διάρκεια της πανδημίας, όπως την βιώνουν και την αντιλαμβάνονται οι Λογιστές μέχρι σήμερα. Για τις μεταβλητές που αφορούν την μέτρηση της ικανοποίησης από την υποστήριξη από το κράτος, όπως: 1. «Δημιουργία ηλεκτρονικών εφαρμογών για την διεκπεραίωση των διαδικασιών», 2. «Ικανοποίηση από την υποστήριξη», 3. «Παροχή σαφών οδηγιών από τη πλευρά του κράτους» η ανάλυση των αποτελεσμάτων παρουσιάζεται ως εξής:

- Ποσοστό 52,6% των ερωτηθέντων στην μεταβλητή «Δημιουργία ηλεκτρονικών εφαρμογών για την διεκπεραίωση των διαδικασιών που αφορά την αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή» απάντησαν πως συμφωνούν πως οι εφαρμογές αυτές συμβάλλουν στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή, το 25,3% δήλωσε πως διαφωνεί και ποσοστό 21,1% δεν είναι σίγουρος . (Πίνακας 10, Διάγραμμα 15).

ΕΡΩΤ.6 Υποστήριξη από το κράτος μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών Πίνακας 10

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	30	13,8	14,1	14,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ	25	11,5	11,7	25,8
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	46	21,1	21,6	47,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ	91	41,7	42,7	90,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	21	9,6	9,9	100,0
	Total	213	97,7	100,0	
Missing	System	5	2,3		
Total		218	100,0		

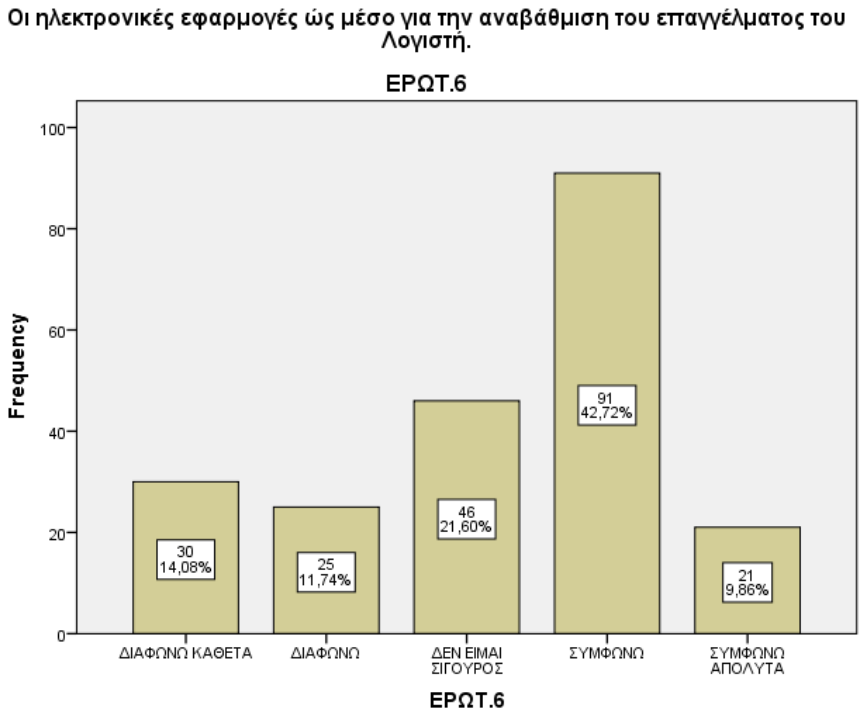

ΔΙΑΡΑΜΜΑ 15 – Οι ηλεκτρονικές εφαρμογές ως μέσο για την αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή.

Επίσης από τον μέσο όρο των απαντήσεων των συγκεκριμένων μεταβλητών προέκυψε όπως βλέπουμε από τον παρακάτω πίνακα (πίνακας 11), ο μέσος όρος των απαντήσεων κυμάνθηκε μεταξύ των απαντήσεων «ελάχιστα» έως «λίγο». Από το γεγονός αυτό

συμπεραίνουμε πως η μέχρι τώρα υποστήριξη των λογιστών από το κράτος δεν είναι ικανοποιητική τόσο όσο αφορά το τεχνικό κομμάτι της υποστήριξης των ηλεκτρονικών εφαρμογών αλλά και από τη πλευρά της ενημέρωσης – οδηγιών λειτουργίας.

Descriptive Statistics **Πίνακας 11**

	N	Minimum	Maximum	Mean		Std. Deviation
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error	Statistic
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	218	1,00	4,00	2,4709	,05394	,79645
Valid N (listwise)	218					

5.2.3 Δυσκολίες που προκύπτουν κατά την άσκηση του επαγγέλματος του Λογιστή σε συνθήκες covid-19

Όπως και σε πολλά άλλα επαγγέλματα που αντιμετώπισαν προβλήματα κατά την εκτέλεσή τους εξαιτίας της πανδημίας, το ίδιο συνέβη και στο επάγγελμα του Λογιστή. Η ανάλυση των μεταβλητών «Κατάλληλος ηλεκτρονικός εξοπλισμός», «Κόστος από την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων» και « Αύξηση επιπέδου άγχους και στρες εξαιτίας της πανδημίας» έδειξε σύμφωνα με τον πίνακα 12 που ακολουθεί τα παρακάτω:

1. Για την μεταβλητή «Κατάλληλος ηλεκτρονικός εξοπλισμός» ,ο μέσος όρος των απαντήσεων εντοπίζεται στην απάντηση «δεν συμφωνώ», (πίνακας 12). Ποσοστό 63,3% (πίνακας 13) απάντησε πως οι μικρές επιχειρήσεις δεν έχουν τον κατάλληλο ηλεκτρονικό εξοπλισμό για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στα νέα δεδομένα, με αποτέλεσμα να υπάρχει περαιτέρω φόρτο εργασίας στους Λογιστές.
2. Για την μεταβλητή «Κόστος από την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων» ο μέσος όρος των απαντήσεων εντοπίστηκε στην απάντηση «ελάχιστα» (πίνακας 12). Όπως φαίνεται και από τον πίνακα 14, ποσοστό 64,7% απάντησε πως οι επιχειρήσεις και τα λογιστικά γραφεία μπορούν να ανταπεξέλθουν στο οικονομικό κόστος από την αύξηση του αριθμού εργαζομένων που ενδεχομένως να χρειαστούν εξαιτίας των νέων συνθηκών, από καθόλου έως ελάχιστα. Ένα ποσοστό της τάξεως του 26,10% απάντησε πως μπορούν λίγο να ανταπεξέλθουν , ενώ πολλοί λίγοι , ποσοστό 9,2% είναι αυτοί που πιστεύουν πως μπορούν να αντέξουν το οικονομικό κόστος από την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων.
3. Για την μεταβλητή «Αύξηση επιπέδου άγχους και στρες εξαιτίας της πανδημίας» ο μέσος όρος των απαντήσεων εντοπίζεται μεταξύ της απάντησης «Πολύ» και «Πάρα πολύ» (πίνακας 12). Όπως βλέπουμε και στον πίνακα 15, ποσοστό 49,10%

απάντησαν πως έχουν αυξηθεί πολύ και το 48,6% απάντησε πως έχουν αυξηθεί πάρα πολύ. Μόλις το 3,3 % απάντησε πως τα επίπεδα άγχους έχουν αυξηθεί «λίγο».

Descriptive Statistics Προβλήματα κατά την άσκηση του επαγγέλματος Πίνακας 12

	N	Minimum	Maximum	Mean		Std. Deviation
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error	Statistic
ΕΡΩΤ.9	218	1,00	3,00	2,1789	,04910	,72488
ΕΡΩΤ.10	218	1,00	4,00	2,1697	,06350	,93749
ΕΡΩΤ.11	218	2,00	5,00	4,4404	,04207	,62115
Valid N (ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ)	218					

ΕΡΩΤ.9 – Κατάλληλος ηλεκτρονικός εξοπλισμός στις μικρές επιχειρήσεις Πίνακας 13

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	41	18,8	18,8	18,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	97	44,5	44,5	63,3
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	80	36,7	36,7	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

ΕΡΩΤ.10 – Ανταπόκριση στο κόστος λόγο αύξησης του αριθμού εργαζομένων Πίνακας 14

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	60	27,5	27,5	27,5
	Ελάχιστα	81	37,2	37,2	64,7
	Λίγο	57	26,1	26,1	90,8
	Πολύ	20	9,2	9,2	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

ΕΡΩΤ.11- Αύξηση επιπέδων στρες και άγχους
Πίνακας 15

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ελάχιστα	5	2,3	2,3	2,3
	Πολύ	107	49,1	49,1	51,4
	Πάρα πολύ	106	48,6	48,6	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

5.2.4 Η εφαρμογή My Data – ηλεκτρονικά βιβλία σε συνθήκες covid-19

Ερευνητικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι μεταβλητές που αξιολογούν την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων εν μέσω της πανδημίας. Έτσι όπως διαπιστώνουμε από τις απαντήσεις, για την μεταβλητή «Υλοποίηση της εφαρμογής ηλεκτρονικών βιβλίων σε περιβάλλον covid-19», ποσοστό 50,9% δεν είναι σίγουρο πως μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς, λόγο των συνθηκών, να ακυρωθεί στην πράξη. Το 28,9 θεωρεί πως θα ακυρωθεί στην πράξη και το υπόλοιπο 20,2% συμφωνεί πως μπορεί να υλοποιηθεί.

Οι λογιστές μέχρι και σήμερα αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις πλατφόρμες που το κράτος δημιούργησε για την υλοποίηση των μέτρων στήριξης λόγο της πανδημίας. Πολλά τα προβλήματα τόσο κατά την άντληση των δεδομένων, λανθασμένων ενημερώσεων, τεχνικών προβλημάτων και αλλεπάλληλων «πτώσεων» των συστημάτων, δημιούργησαν αμφιβολίες στους Λογιστές για το κατά πόσο το κράτος θα μπορέσει να υποστηρίξει με επιτυχία μία ακόμη πιο πολύπλοκη εφαρμογή , όπως αυτή των ηλεκτρονικών βιβλίων MyData. (Πίνακας 16, Διάγραμμα 16).

ΕΡΩΤ.29 Υλοποίηση των ηλεκτρονικών βιβλίων σε περιβάλλον Covid-19
Πίνακας 16

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	20	9,2	9,2	9,2
	ΔΙΑΦΩΝΩ	43	19,7	19,7	28,9
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	111	50,9	50,9	79,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ	37	17,0	17,0	96,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	7	3,2	3,2	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

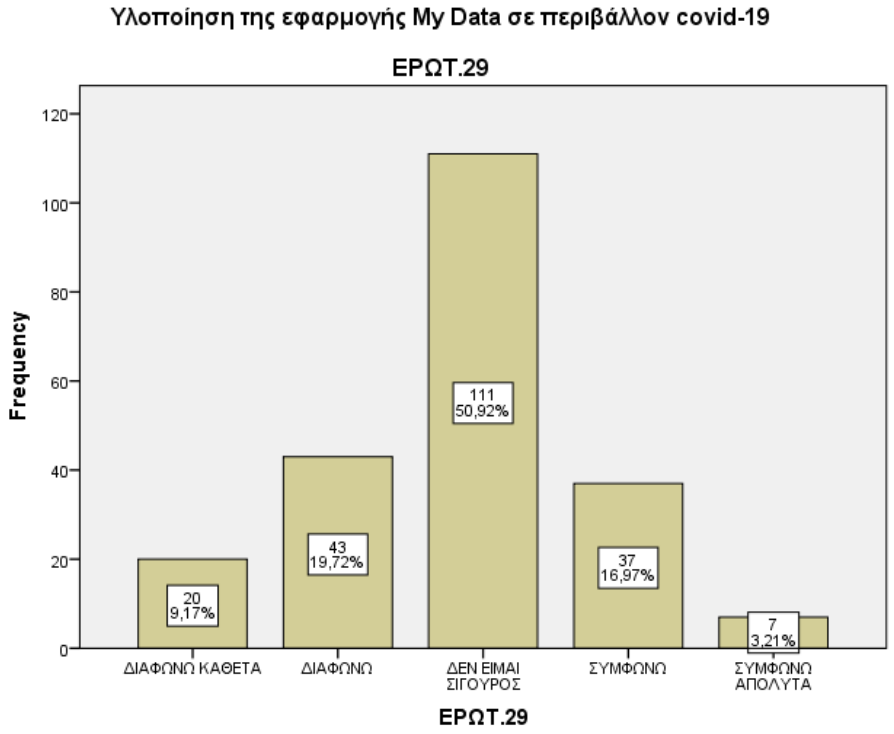

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16 Υλοποίηση My Data σε περιβάλλον covid-19

ΕΡΩΤ.30 Ασφαλή διάδοση δεδομένων

Πίνακας 17

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	16	7,3	7,3	7,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ	35	16,1	16,1	23,4
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	49	22,5	22,5	45,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ	106	48,6	48,6	94,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	12	5,5	5,5	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

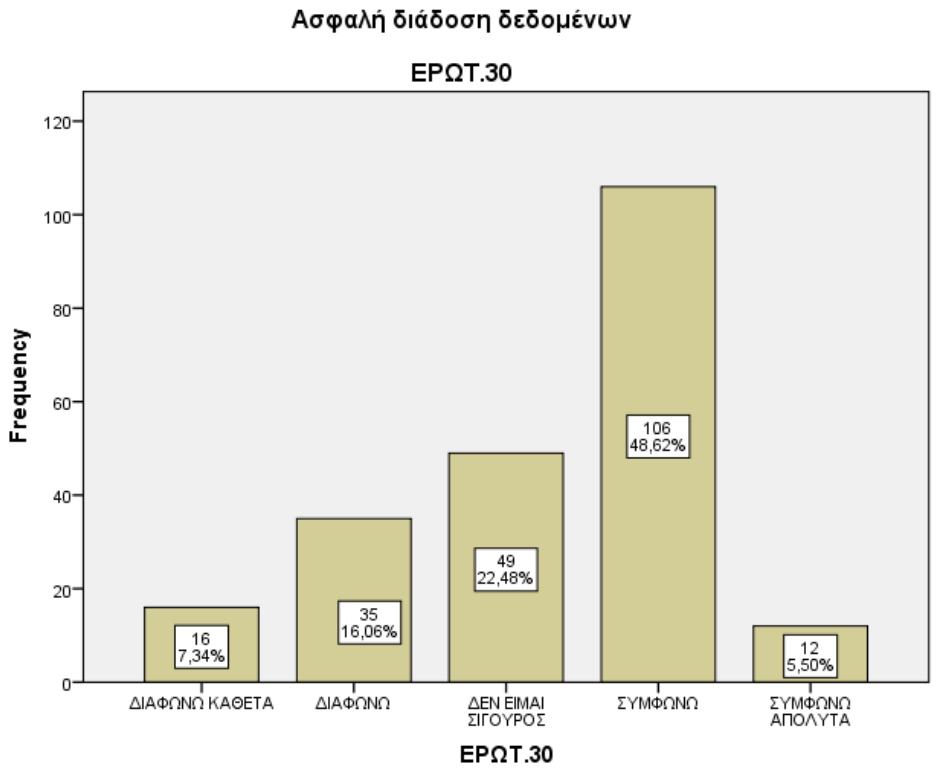

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17 – Ασφαλή διάδοση δεδομένων

Για την μεταβλητή «Ασφαλή διάδοση των οικονομικών και λογιστικών πληροφοριών των επιχειρήσεων» το 54.10% πιστεύει πως με την εφαρμογή My Data εξασφαλίζεται η ασφαλή διάδοση των οικονομικών δεδομένων. Το 22,5% δεν έχει διαμορφώσει ακόμα άποψη και το 23,4% δεν συμφωνεί με αυτό. (Πίνακας 17, Διάγραμμα 17).

Στην ίδια ενότητα η μεταβλητή «Συμβολή της εφαρμογής My Data στην παρακολούθηση των συνεπειών του covid-19» ποσοστό 48,5% πιστεύουν πως μπορεί να συμβάλλει θετικά, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 35,3% δεν είναι σίγουρο ότι μπορεί, ενώ το 18,9% θεωρεί πως δεν μπορεί να συμβάλλει θετικά προς αυτήν την κατεύθυνση. (Πίνακας 18, Διάγραμμα 18).

ΕΡΩΤ.31 Παρακολούθηση των επιπτώσεων του covid-19 στις οικονομικές καταστάσεις
Πίνακας 18

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	23	10,6	10,6	10,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	18	8,3	8,3	18,8
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	77	35,3	35,3	54,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ	89	40,8	40,8	95,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	11	5,0	5,0	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

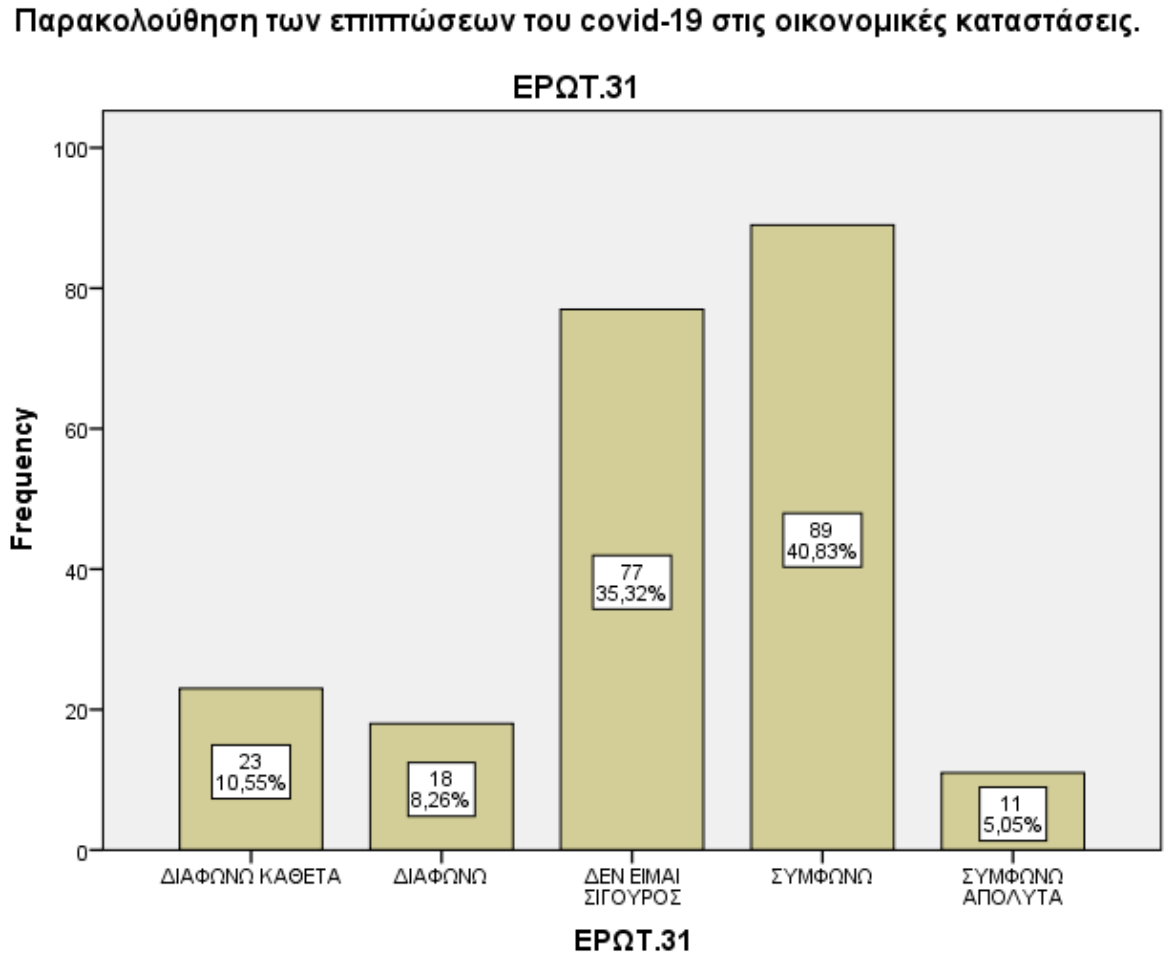

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18 Παρακολούθηση των επιπτώσεων του covid-19 στις οικονομικές καταστάσεις

Όσον αφορά την μεταβλητή «Συμβολή της εφαρμογής My data στην αντιμετώπιση των δυσκολιών» εδώ παρατηρούμε πως το 55% των ερωτηθέντων απάντησαν πως μπορεί να συμβάλει θετικά η εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που προκύπτουν εξαιτίας της πανδημίας. Το 21,1% δεν έχει διαμορφώσει ακόμα άποψη ενδεχομένως λόγο ελλιπής ενημέρωσης για τις δυνατότητες της εφαρμογής. Ενώ το 23,8% θεωρεί πως δεν μπορεί να συμβάλλει θετικά. (Πίνακας 19, Διάγραμμα 19).

ΕΡΩΤ.32 Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αντιμετώπιση των δυσκολιών
Πίνακας 19

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	26	11,9	11,9	11,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	26	11,9	11,9	23,9
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	46	21,1	21,1	45,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	99	45,4	45,4	90,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	21	9,6	9,6	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

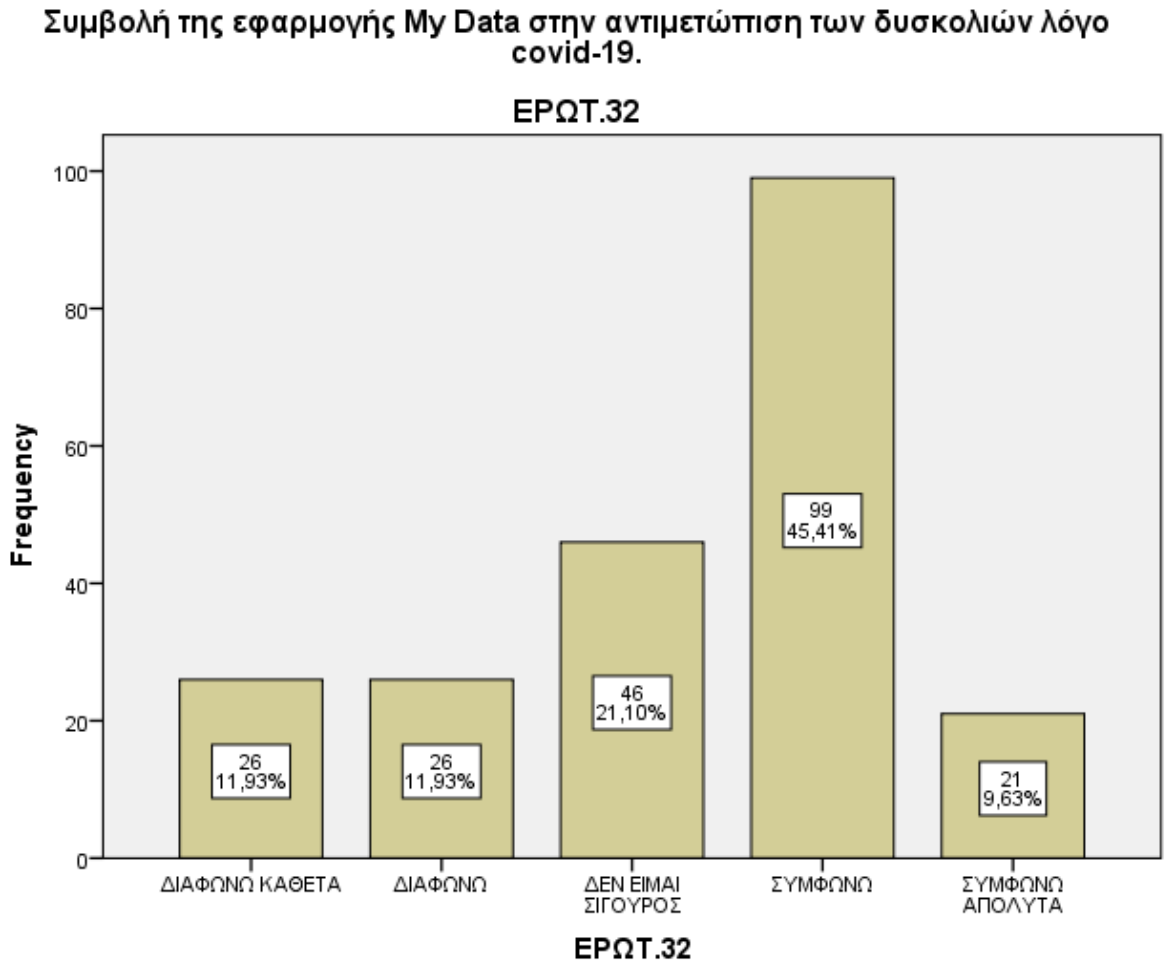

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19 – Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αντιμετώπιση των δυσκολιών

5.2.5 Η συμβολή της εφαρμογής My Data στο επάγγελμα του Λογιστή

Σε αυτήν την ενότητα καταγράφουμε τις απόψεις των Λογιστών για το αν πιστεύουν πως η εφαρμογή My Data- έτσι όπως έχει παρουσιαστεί από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων -μπορεί να συμβάλλει στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή. Για τον σκοπό το ερευνητικό αυτό ερώτημα περιλαμβάνει τις μεταβλητές:

1. «Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data
2. «Μείωση γραφειοκρατικού χάους ως παράγοντας για την αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή».
3. «Αυτοματοποίηση δηλώσεων ως παράγοντας για την αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή».
4. «Απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών για την επιστροφή ΦΠΑ-φόρου εισοδήματος».

Αναλύοντας τους μέσους όρους των παραπάνω μεταβλητών διαπιστώνουμε πως οι απαντήσεις εντοπίζονται μεταξύ της απάντησης «δεν είμαι σίγουρος» και της απάντησης «συμφωνώ». (Πίνακας 20).

Descriptive Statistics
Πίνακας 20

	N	Minimum	Maximum	Mean		Std. Deviation
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error	Statistic
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ	218	1,00	5,00	3,3853	,06874	1,01488
Valid N (listwise)	218					

Σχετικά με την αξιολόγηση της εφαρμογής My Data, διαπιστώσαμε πως ποσοστό 58,2% θεωρεί πως έχει θετική επίδραση στην αναβάθμιση του επαγγέλματος. Το 18,8% βρίσκει ουδέτερη την επίδραση, ενώ το 23% βρίσκει την επίδραση από αρκετά έως πολύ αρνητική. (Πίνακας 21,Διάγραμμα 20).

ΕΡΩΤ.13 Αξιολόγηση της εφαρμογής MY DATA
Πίνακας 21

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΟΛΥ ΑΡΝΗΤΙΚΗ	20	9,2	9,2	9,2
	ΑΡΚΕΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΗ	30	13,8	13,8	22,9
	ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΗ	41	18,8	18,8	41,7
	ΑΡΚΕΤΑ ΘΕΤΙΚΗ	101	46,3	46,3	88,1
	ΠΟΛΥ ΘΕΤΙΚΗ	26	11,9	11,9	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

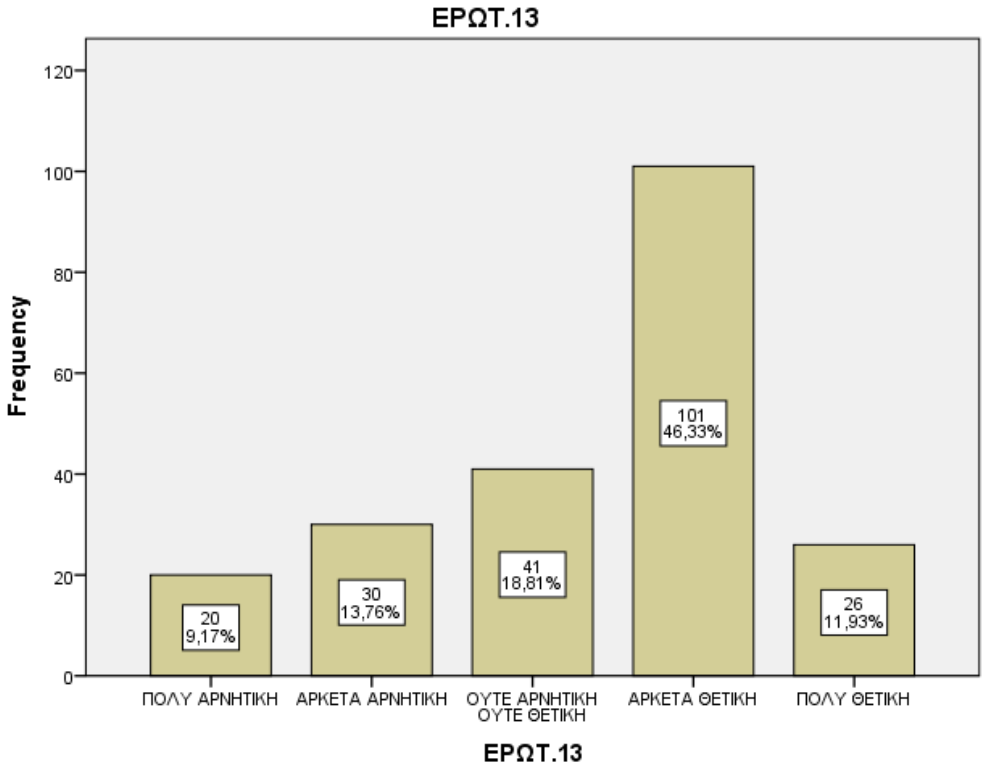

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20 – Αξιολόγηση εφαρμογής MY DATA

Σχετικά με τη μείωση του γραφειοκρατικού χάους και κατά πόσο αυτό μπορεί να συμβάλλει στην αναβάθμιση του επαγγέλματος το 54,1% απαντά θετικά, το 23,4% δεν είναι σίγουρο για αυτό, ενώ το 22,5% διαφωνεί με αυτή την άποψη. (Πίνακας 22, Διάγραμμα 21).

ΕΡΩΤ.14 Μείωση του γραφειοκρατικού χάους ως μέσο αναβάθμισης του επαγγέλματος

Πίνακας 22

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	18	8,3	8,3	8,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ	31	14,2	14,2	22,5
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	51	23,4	23,4	45,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ	90	41,3	41,3	87,2
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	28	12,8	12,8	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

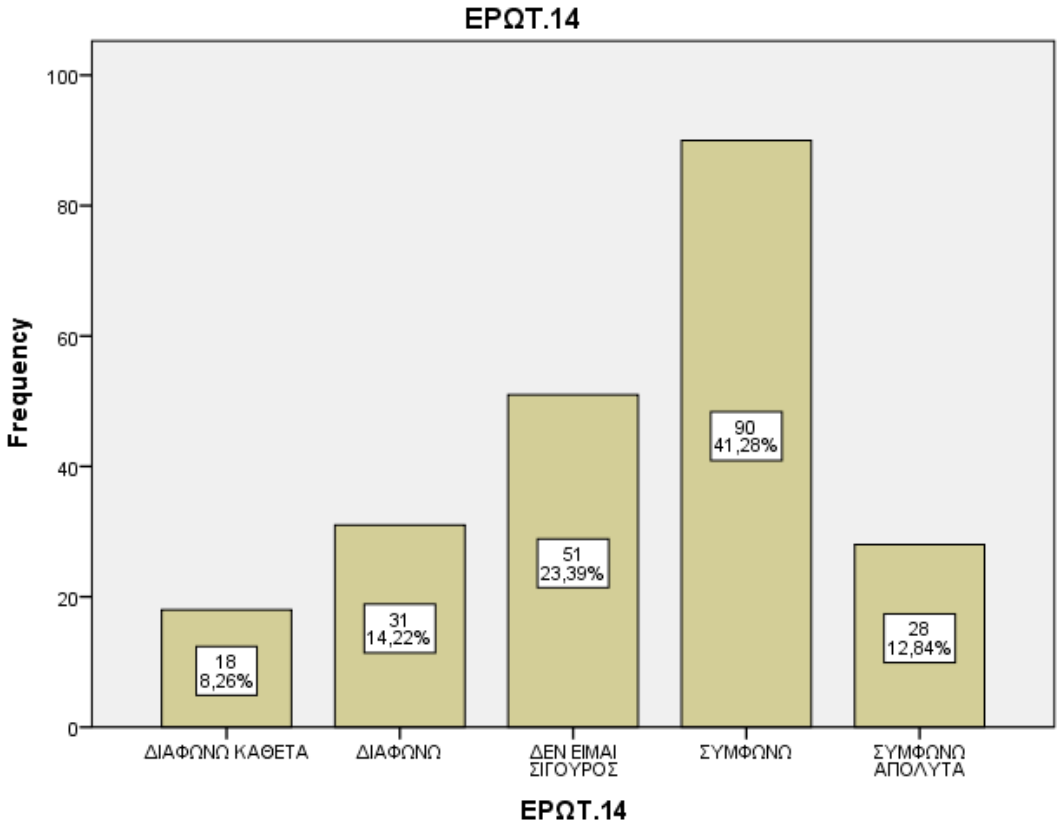

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21 – Μείωση του γραφειοκρατικού χάους ως μέσο αναβάθμισης του επαγγέλματος

Στα ίδια επίπεδα κυμαίνονται και οι απαντήσεις της μεταβλητής « Αυτοματοποιημένη συμπλήρωση δηλώσεων, ως μέσο για την αναβάθμιση του επαγγέλματος». Το 56 % συμφωνεί με την εκδοχή αυτή, το 22% δεν είναι σίγουρο, ενώ το υπόλοιπο 22% δεν συμφωνεί με αυτό. (Πίνακας 23, Διάγραμμα 22).

ΕΡΩΤ.15 Αυτοματοποιημένη συμπλήρωση δηλώσεων ως μέσο αναβάθμισης του επαγγέλματος

Πίνακας 23

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	17	7,8	7,8	7,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	31	14,2	14,2	22,0
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	48	22,0	22,0	44,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	91	41,7	41,7	85,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	31	14,2	14,2	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

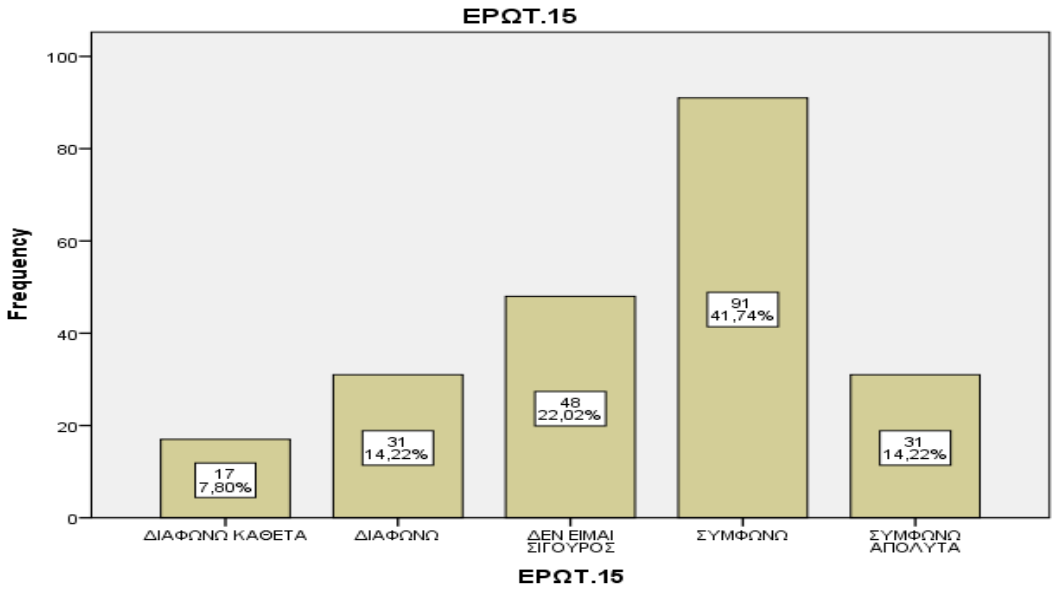

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 22 – Αυτοματοποιημένη συμπλήρωση δηλώσεων ως μέσο για την αναβάθμιση του επαγγέλματος

Προσδοκία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι ότι η εφαρμογή My Data μπορεί να εξασφαλίσει την απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας επιστροφών ΦΠΑ και φόρου εισοδήματος. (www.aade.gr, 2020). Η συγκεκριμένη προσδοκία που αποτελεί και την 16η μεταβλητή του ερωτηματολογίου, βρίσκει τις απόψεις των Λογιστών να συμφωνούν με αυτό το 56,4%, το 25,2% δηλώνει πως δεν είναι σίγουρο , ενώ 18,4% διαφωνεί πως η απλούστευση της διαδικασίας αυτής μπορεί να οδηγήσει σε αναβάθμιση του επαγγέλματος.

ΕΡΩΤ.16 Απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών επιστροφών ΦΠΑ και Φόρου Εισοδήματος ως παράγοντας αναβάθμισης του επαγγέλματος

Πίνακας 24

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	17	7,8	7,8	7,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ	23	10,6	10,6	18,3
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	55	25,2	25,2	43,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	103	47,2	47,2	90,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	20	9,2	9,2	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

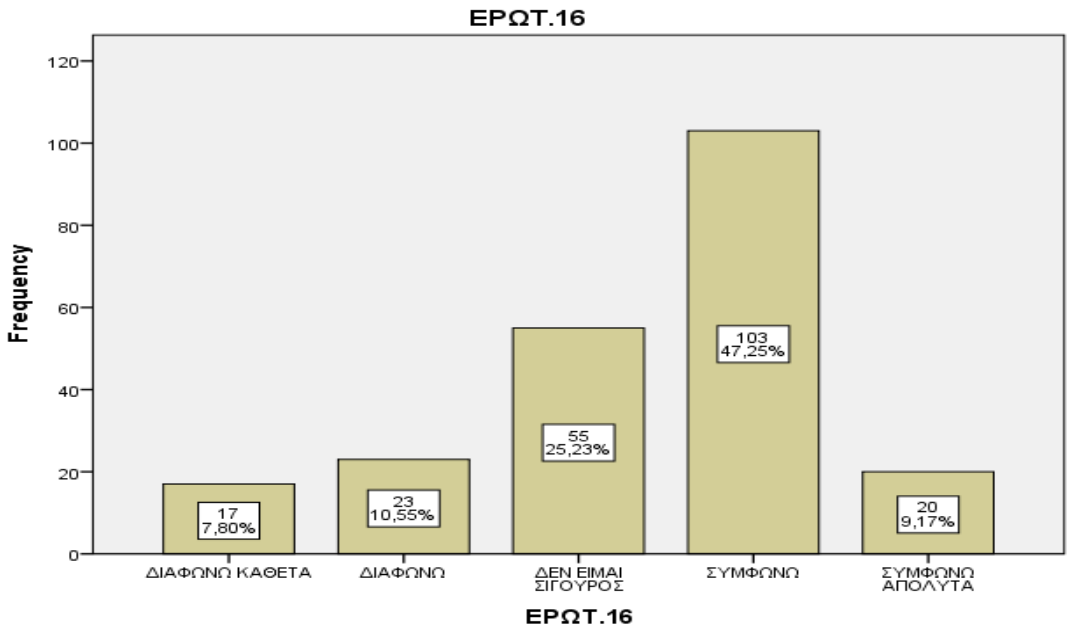

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23 Απλούστευση των διαδικασιών επιστροφών ΦΠΑ και ΦΕ

5.2.6 Η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις

Σε αυτήν την ενότητα καταγράφεται η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις. Όσο αφορά στην μείωση του διαχειριστικού κόστους που το κράτος θεωρεί πως η εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων μπορεί να επιφέρει στις επιχειρήσεις, μόνο το 27,6% συμφωνεί με, ποσοστό 36,2% δεν είναι σίγουρο , ενώ διαφωνεί το 36,3%. (Πίνακας 12, Διάγραμμα 24).

ΕΡΩΤ.17 - Μείωση διαχειριστικού κόστους των επιχειρήσεων
Πίνακας 25

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	37	17,0	17,0	17,0
	ΔΙΑΦΩΝΩ	42	19,3	19,3	36,2
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	79	36,2	36,2	72,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ	52	23,9	23,9	96,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	8	3,7	3,7	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

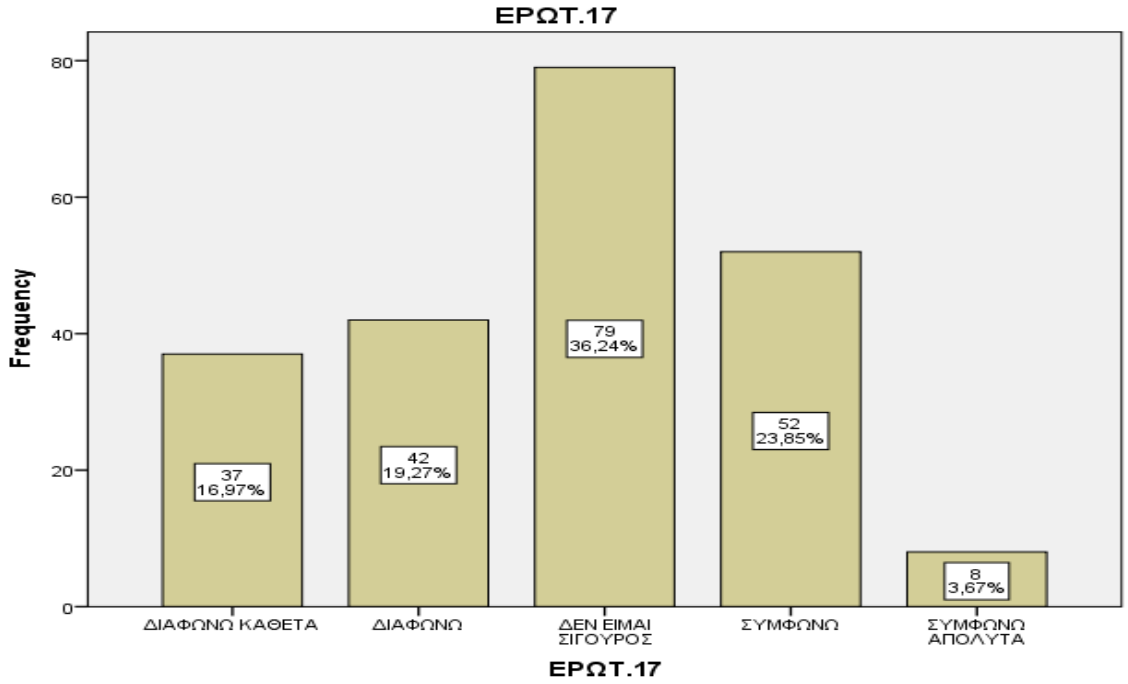

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 24 – Μείωση διαχειριστικού κόστους των επιχειρήσεων

Η μεταβλητή 18, «Απλοποίηση της διαδικασίας επισκόπησης, ανάλυσης και παροχή στοιχείων των οικονομικών δεδομένων», το 67,4% θεωρεί εφικτή την απλοποίηση, το 17,9% δεν είναι σίγουρο, ενώ το 14,7% θεωρεί πως δεν μπορεί να επιτευχθεί η απλοποίηση.(Πίνακας 26, Διάγραμμα 25)

ΕΡΩΤ.18 – Απλοποίηση διαδικασιών επισκόπησης και ανάλυσης οικονομικών δεδομένων

Πίνακας 26

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	15	6,9	6,9	6,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	17	7,8	7,8	14,7
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	39	17,9	17,9	32,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	131	60,1	60,1	92,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	16	7,3	7,3	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

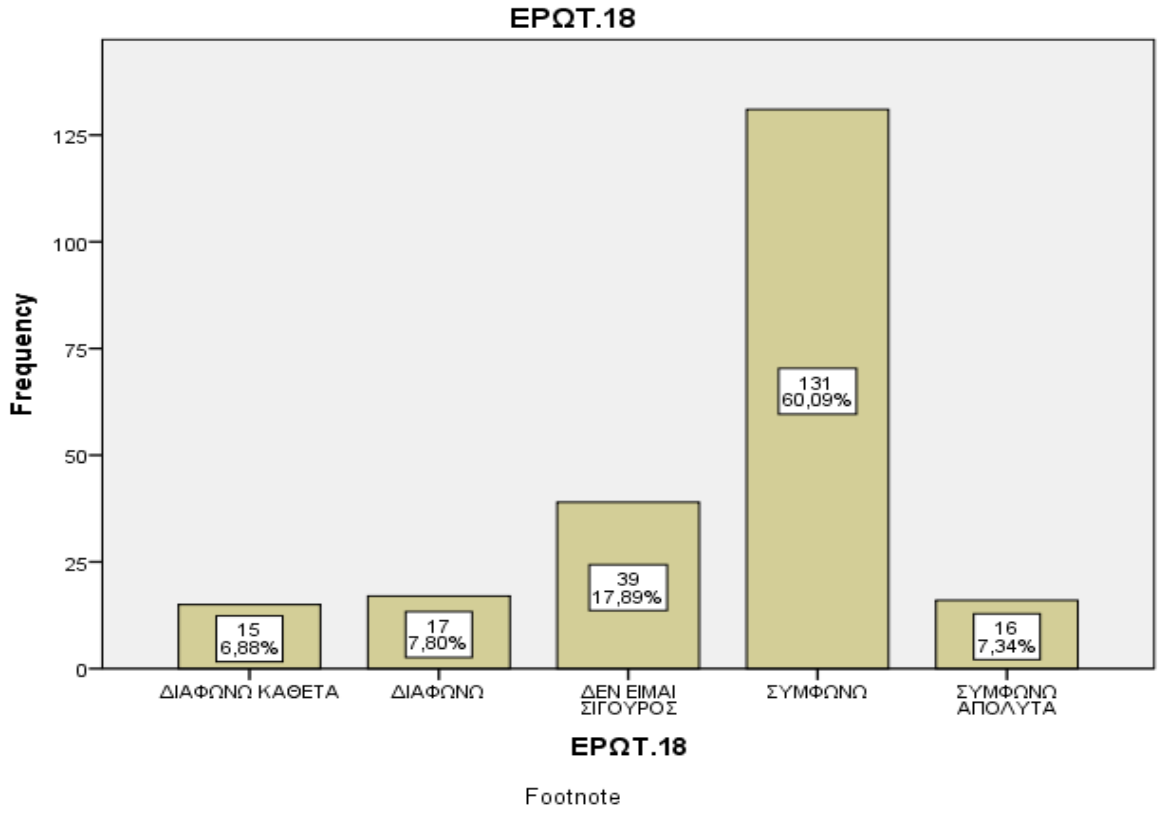

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 25 Απλοποίηση διαδικασίας για την επισκόπηση- ανάλυση οικονομικών δεδομένων

Στην μεταβλητή 19 «Βελτίωση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων» το 46,8% θεωρεί πως η εφαρμογή My Data μπορεί να οδηγήσει σε βελτίωση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων, ενώ 19,8% διαφωνεί. Αρκετά μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων 33,5% έχει αμφιβολίες. (Πίνακας 27, Διάγραμμα 26).

ΕΡΩΤ.19 – Βελτίωση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων
Πίνακας 27

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	19	8,7	8,7	8,7
	ΔΙΑΦΩΝΩ	24	11,0	11,0	19,7
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	73	33,5	33,5	53,2
	ΣΥΜΦΩΝΩ	90	41,3	41,3	94,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	12	5,5	5,5	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

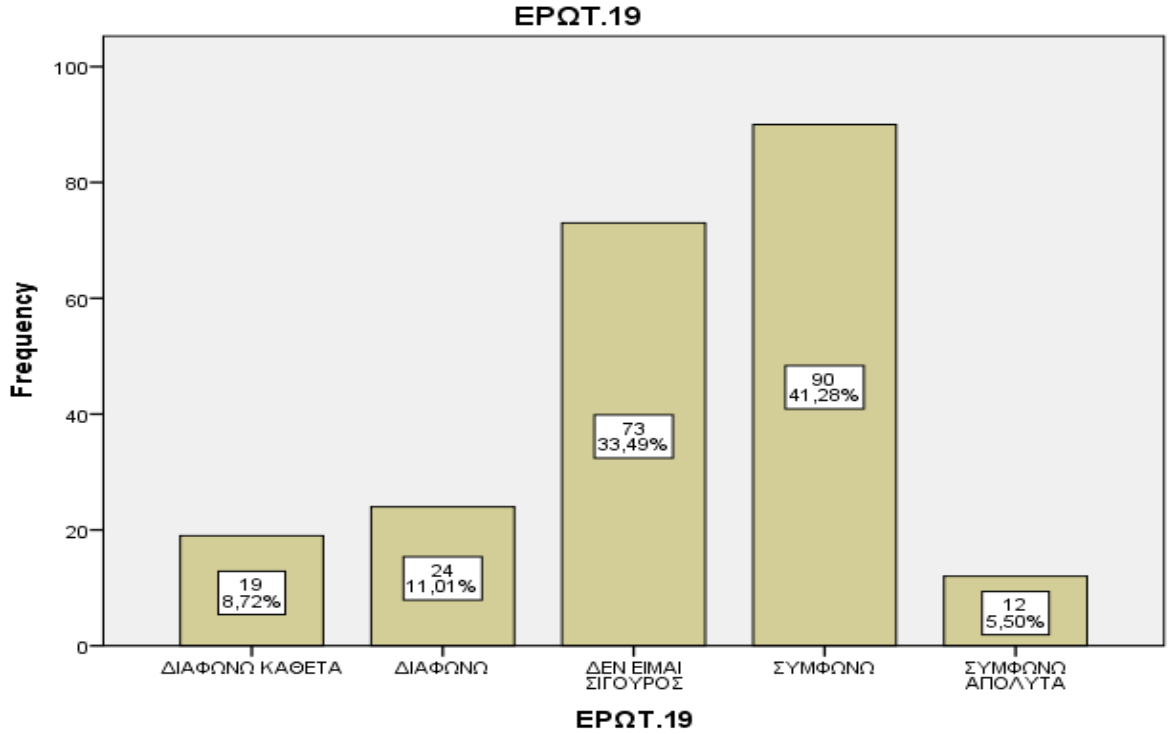

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 26 – Βελτίωση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων

Διαφορετικά είναι τα αποτελέσματα της μεταβλητής 20 «Ευκολία στις συναλλαγές των επιχειρήσεων με το κράτος» αφού το 61% θεωρεί πως θα διευκολύνει η εφαρμογή τις συναλλαγές των επιχειρήσεων με το κράτος, το 28% δεν είναι σίγουρο, ενώ διαφωνεί με αυτό 10,9%. (Πίνακας 27, διάγραμμα 28).

ΕΡΩΤ.20 – Διευκόλυνση συναλλαγών κράτους-επιχειρήσεων
Πίνακας 28

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	10	4,6	4,6	4,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	14	6,4	6,4	11,0
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	61	28,0	28,0	39,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	94	43,1	43,1	82,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	39	17,9	17,9	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

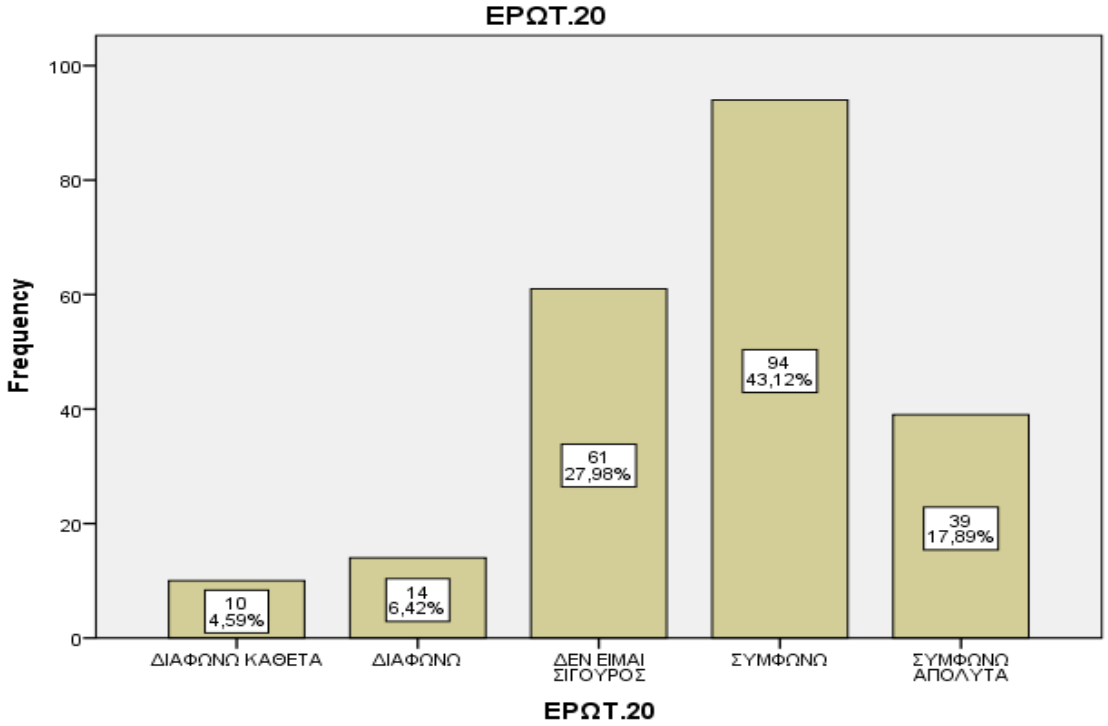

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 27 – Διευκόλυνση συναλλαγών κράτους-επιχειρήσεων

Σημαντικός παράγοντας για την συμβολή της εφαρμογής My Data είναι η μεταβλητή 21 «Ορθολογική αναδιοργάνωση του τρόπου λειτουργίας των λογιστηρίων». Όπως βλέπουμε και παρακάτω, το 58,3% συμφωνεί στην ορθολογική αναδιοργάνωση των λογιστηρίων εν όψη της ανάγκης για συμμόρφωση στις νέες συνθήκες. Το 28% των ερωτηθέντων δεν είναι σίγουρο , ενώ διαφωνεί 13,8%.(Πίνακας 29, Διάγραμμα 28).

ΕΡΩΤ.21 Ορθολογική αναδιοργάνωση των λογιστηρίων
Πίνακας 29

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	12	5,5	5,5	5,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ	18	8,3	8,3	13,8
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	61	28,0	28,0	41,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ	98	45,0	45,0	86,7
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	29	13,3	13,3	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

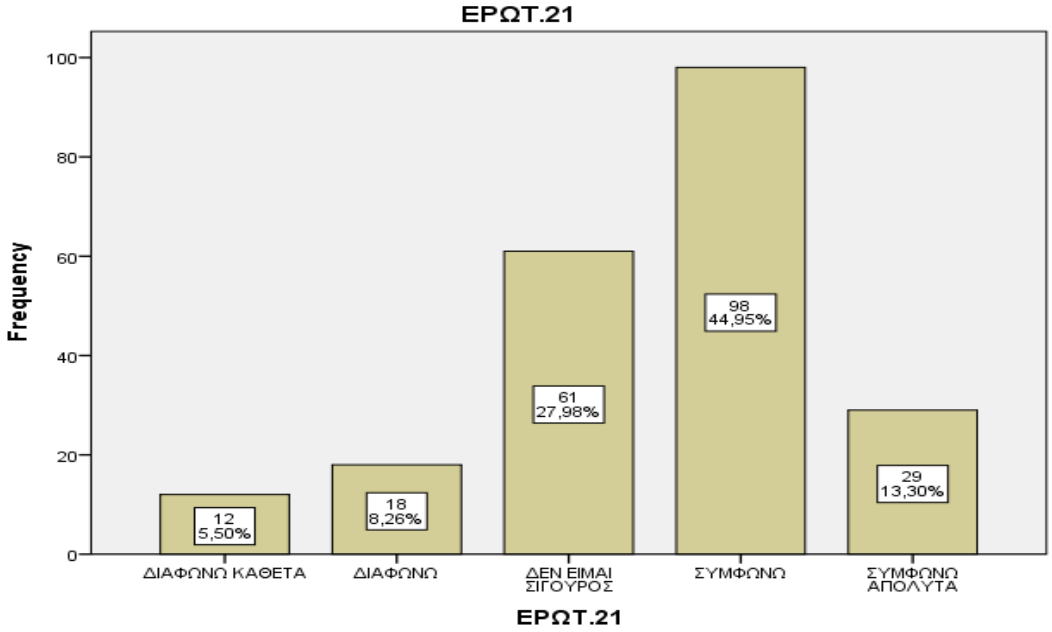

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 28 Ορθολογική αναδιοργάνωση των λογιστηρίων

5.2.7 Υποστήριξη του κράτους για την εφαρμογή My Data

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει την ανάλυση των μεταβλητών που αφορούν την υποστήριξη που θα πρέπει το κράτος να παρέχει στους Λογιστές σχετικά με την εφαρμογή My Data. Στην πρώτη μεταβλητή « Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data» διαπιστώνουμε πως το 43,2% αξιολογεί θετικά την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων, ενώ το 26,% έχει ουδέτερη θέση. Επίσης το 30,8% αξιολογεί αρνητικά. (Πίνακας 29,Διάγραμμα 30).

Είναι γεγονός πως οι απόψεις αυτές που επηρεάζονται αρνητικά σχετίζονται με την κατάσταση στην οικονομία όπως αυτή έχει δημιουργηθεί από την εμφάνιση της πανδημίας και μετά.

ΕΡΩΤ.22 Αξιολόγηση εφαρμογής My Data
Πίνακας 30

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΟΛΥ ΑΡΝΗΤΙΚΗ	35	16,1	16,1	16,1
	ΑΡΚΕΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΗ	32	14,7	14,7	30,7
	ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΗ	57	26,1	26,1	56,9
	ΑΡΚΕΤΑ ΘΕΤΙΚΗ	81	37,2	37,2	94,0
	ΠΟΛΥ ΘΕΤΙΚΗ	13	6,0	6,0	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

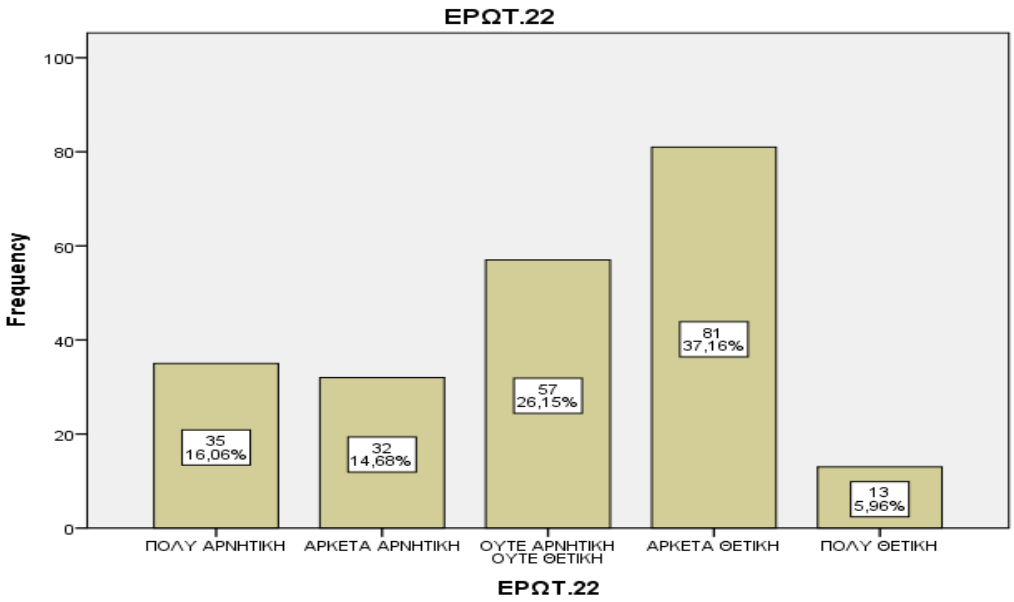

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 29 Αξιολόγηση της εφαρμογής My Data

Στην μεταβλητή 23 «Ανάγκη για ενημέρωση-εκπαίδευση των Λογιστών» , διαπιστώνουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων 95,4% δήλωσαν πως θα πρέπει το κράτος να παρέχει σωστή ενημέρωση αλλά και εκπαίδευση των λογιστών στη χρήση της εφαρμογής, καθώς μέχρι στιγμής η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων έχει αναρτήσει απλά κάποιες γενικές οδηγίες που δημιουργούν ερωτήματα και απορίες που θα κληθούν οι λογιστές να αντιμετωπίσουν στην πράξη. Ένα μικρό ποσοστό 4,7% απάντησαν πως δεν είναι σίγουρο ή διαφωνεί με την ανάγκη αυτή. (Πίνακας 31, Διάγραμμα 31).

ΕΡΩΤ.23- Εκπαίδευση- ενημέρωση των Λογιστών από το κράτος
Πίνακας 31

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	2	,9	,9	,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	2	,9	,9	1,8
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	6	2,8	2,8	4,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ	72	33,0	33,0	37,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	136	62,4	62,4	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

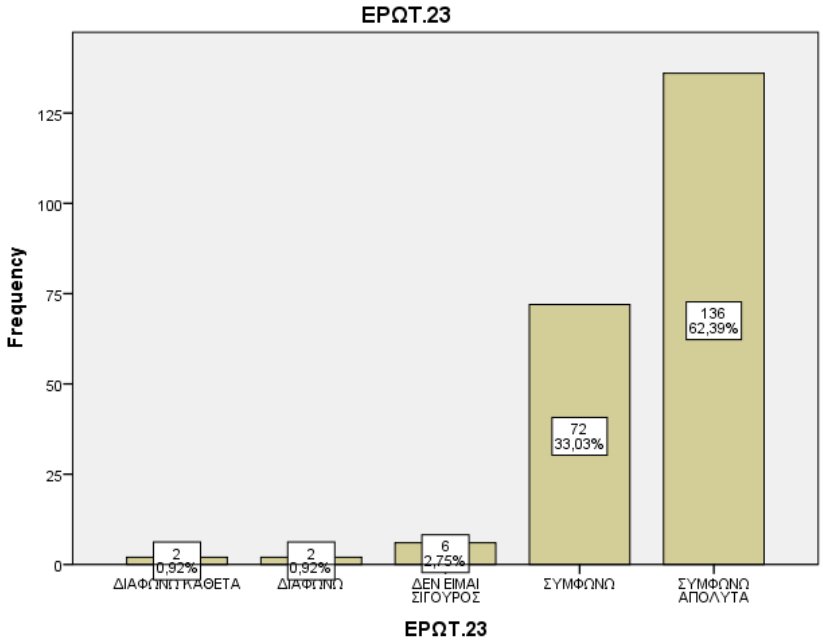

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 30 Ενημέρωση – Εκπαίδευση των Λογιστών από το κράτος

Τα αποτελέσματα της μεταβλητής 24 « Προγράμματα επιχορηγήσεων για αγορά εξοπλισμού» ήταν αναμενόμενα εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης που έφερε η πανδημία του covid-19 στην οικονομία μας. Όπως ήταν επόμενο λοιπόν το 94,1% απάντησαν πως οι επιχειρήσεις δεν θα μπορέσουν να αντέξουν το οικονομικό κόστος των ηλεκτρονικών βιβλίων και το κράτος θα πρέπει να συνδράμει για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Ένα πολύ μικρό ποσοστό 5,9% εμφανίστηκε πιο αισιόδοξο και πιστεύει πως οι επιχειρήσεις μπορούν να αντέξουν το οικονομικό κόστος χωρίς την συνδρομή του κράτους.(Πίνακας 32, Διάγραμμα 31).

ΕΡΩΤ.24 Επιχορηγήσεις για αγορά εξοπλισμού
Πίνακας 32

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	2	,9	,9	,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ	5	2,3	2,3	3,2
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	6	2,8	2,8	6,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ	69	31,7	31,7	37,6
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	136	62,4	62,4	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

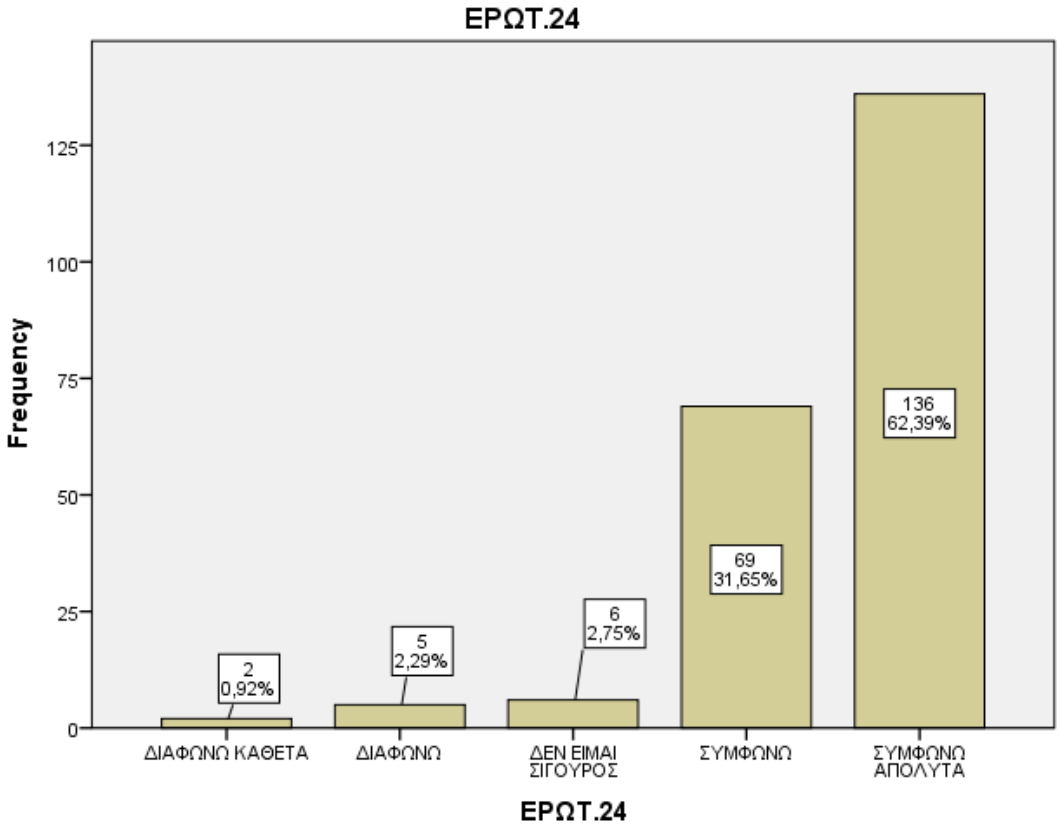

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 31 – Επιχορηγήσεις για την αγορά εξοπλισμού

Για την μεταβλητή 25 «Χρόνος προσαρμογής» το 95,9% απάντησε πως θα πρέπει το κράτος να δώσει επαρκή χρόνο προσαρμογής στις επιχειρήσεις καθώς αντιμετωπίζουν ήδη δυσκολίες εξαιτίας των αλλεπάλληλων νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων. Ποσοστό 4,1% θεωρεί πως δεν υπάρχει ανάγκη ή δεν είναι σίγουρο πως υπάρχει ανάγκη για χρόνο προσαρμογής. (Πίνακας 33, Διάγραμμα 32).

ΕΡΩΤ.25 Επαρκής χρόνος προσαρμογής
Πίνακας 33

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ	2	,9	,9	,9
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	7	3,2	3,2	4,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ	51	23,4	23,4	27,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	158	72,5	72,5	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

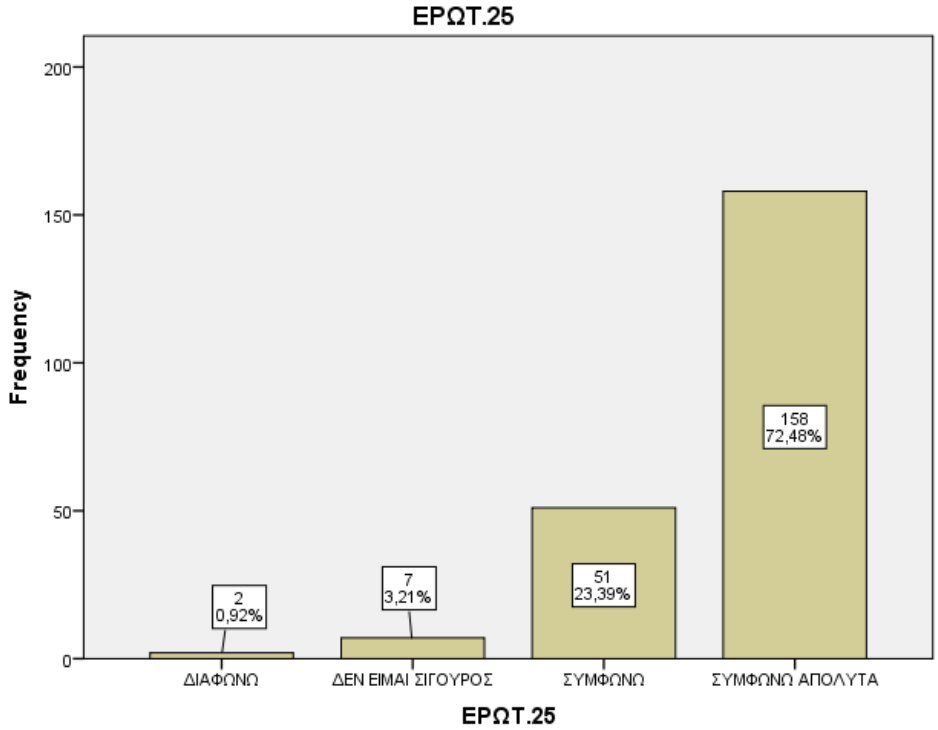

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 32 Επαρκής χρόνος προσαρμογής

Στην τελευταία μεταβλητή 26 αυτής της ενότητας που αφορά την «Δυνατότητα του κράτους να υποστηρίξει την τεχνικά την λειτουργία της εφαρμογής», οι απαντήσεις των ερωτηθέντων σχεδόν έχουν ίση κατανομή στο εύρος των απαντήσεων. Το 29,8% απαντάει πως το κράτος μπορεί να υποστηρίξει τεχνικά την εφαρμογή. Το 35,8% δεν είναι σίγουρο, ενώ το 34,4% θεωρεί πως δεν θα μπορέσει. (Πίνακας 34, Διάγραμμα 33).

ΕΡΩΤ.26 Δυνατότητα λειτουργικής υποστήριξης από το κράτος
Πίνακας 34

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	31	14,2	14,2	14,2
	ΔΙΑΦΩΝΩ	44	20,2	20,2	34,4
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	78	35,8	35,8	70,2
	ΣΥΜΦΩΝΩ	53	24,3	24,3	94,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	12	5,5	5,5	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

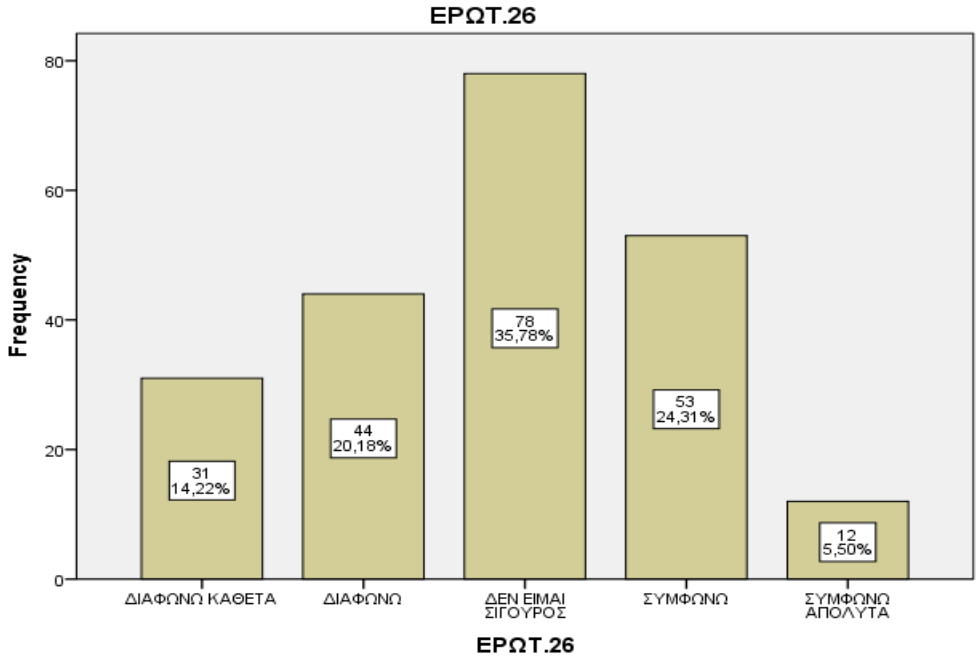

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 33 Δυνατότητα λειτουργικής υποστήριξης από το κράτος

5.2.8 Συμβολή της εφαρμογής MY DATA στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να λάβουν θέση σχετικά με την προσδοκία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ότι τα ηλεκτρονικά βιβλία θα συμβάλλουν στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου. Έτσι οι απαντήσεις των ερωτηθέντων στη μεταβλητή 27« Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής με την εφαρμογή MY DATA» το 47,2% απάντησε θετικά, το 38,5% δεν είναι σίγουρο και το 14,2% πιστεύει πως δεν μπορεί η εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων να συμβάλλει σε αυτό. (Πίνακας 35, Διάγραμμα 34).

ΕΡΩΤ.27 Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής
Πίνακας 35

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	14	6,4	6,4	6,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ	17	7,8	7,8	14,2
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	84	38,5	38,5	52,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ	92	42,2	42,2	95,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	11	5,0	5,0	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

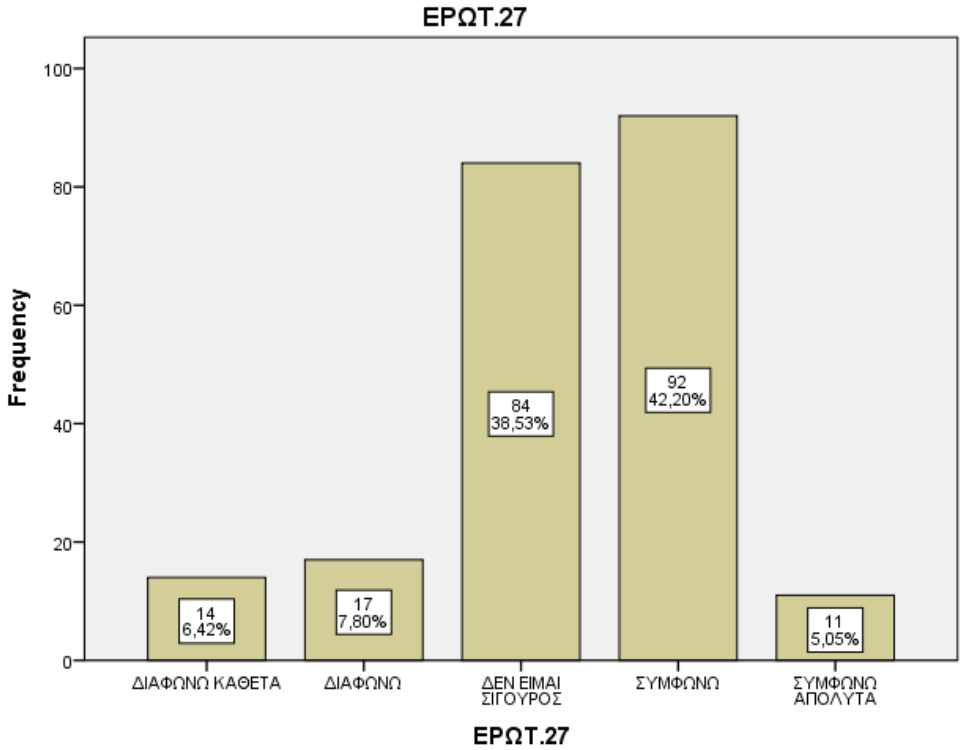

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 34 Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής

Σχετικά με την μεταβλητή 28 «Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου», μόνο το ποσοστό 26,2% πιστεύει πως μπορεί η εφαρμογή να συμβάλλει στην καταπολέμηση, ενώ το 51,4% δεν είναι σίγουρο. Επίσης το 22,5% των ερωτηθέντων απάντησαν αρνητικά. (Πίνακας 36, Διάγραμμα 35).

ΕΡΩΤ.28 Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου
Πίνακας 36

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΔΙΑΦΩΝΩ ΚΑΘΕΤΑ	10	4,6	4,6	4,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ	39	17,9	17,9	22,5
	ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	112	51,4	51,4	73,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ	47	21,6	21,6	95,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	10	4,6	4,6	100,0
	Total	218	100,0	100,0	

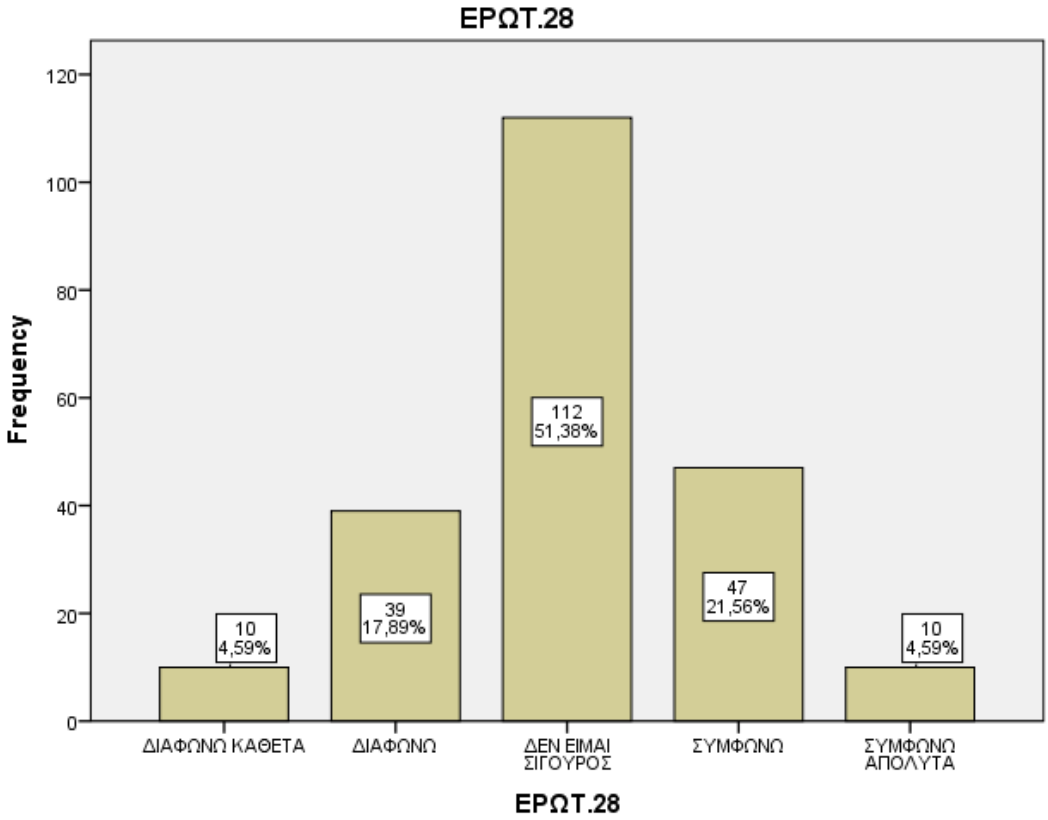

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 35 – Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου

5.3 Παραγοντική ανάλυση

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας και δίδονται οι απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα.

Όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα, η παραγοντική ανάλυση κατέληξε σε επτά (7) παράγοντες που ερμηνεύουν το 70% της διακύμανσης.

Πίνακας 37 :Total Variance Explained]

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	10.544	32.951	32.951	10.544	32.951	32.951	9.924	31.013	31.013
2	4.708	14.711	47.662	4.708	14.711	47.662	4.043	12.633	43.646
3	1.919	5.998	53.660	1.919	5.998	53.660	1.892	5.912	49.558
4	1.632	5.098	58.759		5.098	58.759	1.862	5.820	55.378
5	1.401	4.377	63.135	1.401	4.377	63.135	1.812	5.663	61.040
6	1.101	3.441	66.576	1.101	3.441	66.576	1.659	5.185	66.226
7	1.094	3.418	69.994	1.094	3.418	69.994	1.206	3.769	69.994
8	.882	2.757	72.751						
9	.862	2.695	75.446						
10	.784	2.451	77.897						
11	.759	2.371	80.268						
12	.643	2.010	82.279						
13	.605	1.891	84.170						
14	.576	1.801	85.971						
15	.510	1.595	87.566						
16	.467	1.460	89.026						
17	.427	1.336	90.362						
18	.361	1.128	91.490						
19	.340	1.061	92.551						
20	.316	.986	93.537						
21	.287	.896	94.433						
22	.254	.793	95.226						
23	.238	.742	95.969						
24	.218	.681	96.650						
25	.192	.598	97.248						
26	.168	.526	97.774						
27	.153	.477	98.252						
28	.141	.442	98.694						
29	.134	.420	99.114						
30	.118	.368	99.482						
31	.092	.289	99.770						
32	.073	.230	100.000						
Extraction Method: Principal Component Analysis.									

Ακολούθως, ο παρακάτω πίνακας 38 απεικονίζει τις ερωτήσεις που συνθέτουν την κάθε μία διάσταση – μεταβλητή.

Πίνακας 38: Rotated Component Matrix[a]

	Component						
	1	2	3	4	5	6	7
ΕΡΩΤ.11	-.790						
ΕΡΩΤ.2	-.755						
ΕΡΩΤ.1	.707			.			
ΕΡΩΤ.3	-.687						
ΕΡΩΤ.9	.678						
ΕΡΩΤ.5	.901						
ΕΡΩΤ.10	.606						

ΕΡΩΤ.4	-.530						
ΕΡΩΤ.14		.915					
ΕΡΩΤ.13		.884					
ΕΡΩΤ.15		.856					
ΕΡΩΤ.16		.853					
ΕΡΩΤ.12		.792					
ΕΡΩΤ.22			.765				
ΕΡΩΤ.26			.613				
ΕΡΩΤ.25			.746				
ΕΡΩΤ.24			.694				
ΕΡΩΤ.23			.631				
ΕΡΩΤ.18				.872			
ΕΡΩΤ.17				.784			
ΕΡΩΤ.20				.780			
ΕΡΩΤ.19				.652			
ΕΡΩΤ.21				.457			
ΕΡΩΤ.30					.869		
ΕΡΩΤ.32					.810		
ΕΡΩΤ.31					.724		
ΕΡΩΤ.29					.511		
ΕΡΩΤ.8						.789	
ΕΡΩΤ.6						.778	
ΕΡΩΤ.7						.713	
ΕΡΩΤ.27							.778
ΕΡΩΤ.28							.766

5.4 Ανάλυση αξιοπιστίας

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 39, όλες οι ενότητες του ερωτηματολογίου παρουσιάζουν υψηλή αξιοπιστία, με δείκτη Cronbach a κοντά ή πάνω από το 0.70.

Πίνακας 39: Ανάλυση αξιοπιστίας

	Cronbach a	**N**
Επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή	.637	8
Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή	.843	4
Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών	.693	3
Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις	.831	5
Αναβάθμιση της εφαρμογής My Data στο επάγγελμα του Λογιστή	.932	5
Η υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία.	.468	5
Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου	.761	2

5.5 Στατιστική ανάλυση των ερευνητικών ερωτημάτων

5.5.1 Ερευνητικό ερώτημα 1 - Ποια η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή

Ο Πίνακας 40 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή. Συγκεκριμένα, συνολικά η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή εμφανίζει μέσο όρο 3.24 (Τ.Α. = .362), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέτριος. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως με την κατάσταση και τις συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί εξαιτίας της πανδημίας, οι Λογιστές έχουν αυξήσει τις ώρες εργασίας τους υπό την πίεση του φόρτου και εργασίας και των προθεσμιών (M = 4.63) και πως θεωρούν πως με τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί -λόγω της πανδημίας - η εργασία των λογιστών, έχουν αυξηθεί τα επίπεδα στρες και άγχους σε αυτούς στο βαθμό που να δυσχεραίνει την ομαλή εκτέλεση της εργασίας τους (M = 4.44). Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες σε μικρότερο βαθμό ανέφεραν πως πιστεύουν ότι η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή είναι μικρή (M = 2.06).

Πίνακας 40: Επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή

		Ποσοστά					**Μέσος όρος**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	
1	Ποια πιστεύετε πως είναι η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή	41.7	28.4	11.5	18.3	-	2.06
2	Η θεσμοθέτηση μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας προκάλεσε τεράστιο αριθμό αλλεπάλληλων νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων που την εφαρμογή τους κλήθηκαν να αναλάβουν οι λογιστές. Το γεγονός αυτό επιδρά αρνητικά στο επάγγελμα του λογιστή	-	7	7.5	41.8	43.7	4.22
3	Με την κατάσταση και τις συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί εξαιτίας της πανδημίας, οι Λογιστές έχουν αυξήσει τις ώρες εργασίας τους υπό την πίεση του φόρτου και εργασίας και των προθεσμιών	-	2.3	-	29.8	67.9	4.63
4	Παρακαλώ επιλέξτε τις επιπλέον εβδομαδιαίες ώρες που δαπανάτε στην εργασία σας προκειμένου να ανταπεξέλθετε στις νέες αυτές συνθήκες	2.3	18.3	42.2	15.1	22	3.36
5	Στη περίπτωση που ο χρόνος εργασίας σας έχει αυξηθεί παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό ικανοποίησης από τις οικονομικές απολαβές	46	23.5	23.5	4.7	2.3	1.93
9	Εν όψη των ηλεκτρονικών βιβλίων και της κατάστασης όπως αυτή δημιουργήθηκε εξαιτίας της πανδημίας, πιστεύετε πως οι μικρές επιχειρήσεις έχουν τον κατάλληλο ηλεκτρονικό εξοπλισμό για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στα νέα δεδομένα ώστε να μην υπάρξει περαιτέρω φόρτος εργασίας για τους λογιστές;	18.8	44.5	36.7	-	-	2.17
10	Οι αυξημένες υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν στα λογιστήρια εξαιτίας της πανδημίας ενδεχομένως να απαιτούν	27.5	37.2	26.1	9.2	-	2.16

	παραπάνω αριθμό εργαζομένων σε αυτά. Πιστεύετε πως θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν οικονομικά σε μία τέτοια κατάσταση;						
11	Θεωρείτε πως με τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί-λόγω της πανδημίας - η εργασία των λογιστών έχουν αυξηθεί τα επίπεδα στρες και άγχους σε αυτούς στο βαθμό που να δυσχεραίνει την ομαλή εκτέλεση της εργασίας τους;	-	2.3	-	49.1	48.6	4.44
	Σύνολο της επίδρασης των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή	3.24 (Τ.Α. = .362)					

5.5.2 Ερευνητικό ερώτημα 2 - Πώς οι έξυπνες τεχνολογίες - μέρος των οποίων είναι και η εφαρμογή My Data - θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή

Ο Πίνακας 41 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με το πως οι έξυπνες τεχνολογίες μέρος των οποίων είναι και η εφαρμογή My Data θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή. Συγκεκριμένα, συνολικά η συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή εμφανίζει μέσο όρο 3.16 (Τ.Α. = .860), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέτριος. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως στην συνεχιζόμενη κρίση της πανδημίας του covid-19, η εφαρμογή My Data μπορεί να εξασφαλίσει την ασφαλή διάδοση των οικονομικών και λογιστικών πληροφοριών των επιχειρήσεων (M = 3.28) και πως η χρήση της εφαρμογής MyData μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι λογιστές - ελεγκτές κατά την εκτέλεση του έργου τους λόγω της πανδημίας του covid-19 (M = 3.28). Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες ανέφεραν σε μικρότερο βαθμό πως πιστεύουν ότι η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή είναι μικρή (M = 2.85).

Πίνακας 38: Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή

		Ποσοστά					**Μέσος όρος**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	
29	Στην Ελλάδα σήμερα και ιδιαίτερα με τις συνθήκες που δημιουργήθηκαν από τον covid-19 οι περισσότερες	9.2	19.7	50.9	17	3.2	2.85

	επιχειρήσεις δίνουν αγώνα επιβίωσης. Πιστεύετε πως υπό αυτές τις συνθήκες μπορεί το μέτρο να εφαρμοστεί χωρίς να ακυρωθεί στην πράξη;						
30	Στην συνεχιζόμενη κρίση της πανδημίας του covid-19, η εφαρμογή MyData μπορεί να εξασφαλίσει την ασφαλή διάδοση των οικονομικών και λογιστικών πληροφοριών των επιχειρήσεων.	7.3	16.1	22.5	48.6	5.5	3.28
31	Με την χρήση της εφαρμογής MyData οι εταιρείες θα μπορούν να παρακολουθούν καλύτερα τις επιπτώσεις της κρίσης covid-19 στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις.	10.6	8.3	35.3	40.8	5	3.21
32	Η χρήση της εφαρμογής MyData μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι λογιστές - ελεγκτές κατά την εκτέλεση του έργου τους λόγω της πανδημίας του covid-19.	11.9	11.9	21.1	45.4	9.6	3.28
	Σύνολο συμβολής των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή	3.16 (Τ.Α. = .860)					

5.5.3 Ερευνητικό ερώτημα 3 - Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών τους

Ο Πίνακας 42 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών. Συγκεκριμένα, συνολικά η υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών εμφανίζει μέσο όρο 2.48 (Τ.Α. = .802), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως χαμηλός. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως το κράτος στην προσπάθειά του να ενισχύσει την απασχόληση και τις επιχειρήσεις που πλήττονται δημιούργησε ηλεκτρονικές πλατφόρμες τις οποίες έχουν στη διάθεσή τους οι λογιστές για την διεκπεραίωση των διαδικασιών (M = 3.22). Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες σε μικρότερο βαθμό ανέφεραν πως θεωρούν πως το κράτος παρέχει στους Λογιστές την κατάλληλη υποστήριξη ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν (M = 2.06).

Πίνακας 42: Υποστήριξη από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών

		Ποσοστά					**Μέσος όρος**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	
6	Το κράτος στην προσπάθειά του να ενισχύσει την απασχόληση και τις επιχειρήσεις που πλήττονται δημιούργησε ηλεκτρονικές πλατφόρμες τις οποίες έχουν στη διάθεσή τους οι λογιστές για την διεκπεραίωση των διαδικασιών.	14.1	11.7	21.6	42.7	9.9	3.22
7	Θεωρείτε πως το κράτος παρέχει στους Λογιστές την κατάλληλη υποστήριξη ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν;	34.4	28.4	32.6	2.3	2.3	2.09
8	Θεωρείτε πως το κράτος δίνει σαφείς οδηγίες για την απλοποίηση των διαδικασιών και την βελτίωση της λειτουργίας των ηλεκτρονικών εφαρμογών	27.5	35.3	34.9	2.3	-	2.11
	Σύνολο της υποστήριξης από το κράτος στο επάγγελμα του Λογιστή για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στη εκτέλεση των εργασιών	2.48 (Τ.Α. = .802)					

5.5.4 Ερευνητικό ερώτημα 4 - Η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις

Ο Πίνακας 43 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, συνολικά η συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις εμφανίζει μέσο όρο 3.34 (Τ.Α. = .790), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέτριος. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως η εφαρμογή My Data θα διευκολύνει την διαδικασία των συναλλαγών των επιχειρήσεων με το κράτος (M = 3.63) και πως με την εφαρμογή MyData μπορεί να επιτευχθεί η αυτοματοποίηση, τυποποίηση, εκσυγχρονισμός και απλοποίηση της διαδικασίας για την επισκόπηση, ανάλυση και παροχή στοιχείων των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων (M = 3.53). Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες σε μικρότερο βαθμό ανέφεραν πως πιστεύουν ότι η επίδραση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του Λογιστή είναι μικρή (M = 2.77).

Πίνακας 43 : Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις

		Ποσοστά					**Μέσος όρος**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	
17	Το κράτος θεωρεί πως η εφαρμογή MyData θα συμβάλλει στη μείωση του διαχειριστικού κόστους των επιχειρήσεων.	17	19.3	36.2	23.9	3.7	2.77
18	Με την εφαρμογή MyData μπορεί να επιτευχθεί η αυτοματοποίηση, τυποποίηση, εκσυγχρονισμός και απλοποίηση της διαδικασίας για την επισκόπηση, ανάλυση και παροχή στοιχείων των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων.	6.9	7.8	17.9	60.1	7.3	3.53
19	Η εφαρμογή MyData θα βελτιώσει την ποιότητα των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων	8.7	11	33.5	41.3	5.5	3.23
20	Η εφαρμογή MyData θα διευκολύνει την διαδικασία των συναλλαγών των επιχειρήσεων με το κράτος.	4.6	6.4	28	43.1	17.9	3.63
21	Η προετοιμασία και η συμμόρφωση ενόψει της εφαρμογής, ενδεχομένως θα επιφέρει ορθολογική αναδιοργάνωση του τρόπου λειτουργίας των λογιστηρίων	5.5	8.3	28	45	13.3	3.52
	Σύνολο συμβολής της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις	3.34 (Τ.Α. = .790)					

5.5.5 Ερευνητικό ερώτημα 5 - Η εφαρμογή My Data μπορεί να αναβαθμίσει το επάγγελμα του Λογιστή;

Ο Πίνακας 44 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την αναβάθμιση της εφαρμογής My Data στο επάγγελμα του Λογιστή. Συγκεκριμένα, συνολικά η αναβάθμιση της εφαρμογής My Data στο επάγγελμα του Λογιστή εμφανίζει μέσο όρο 3.38 (Τ.Α. = .973), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέτριος. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως η εφαρμογή MyData μπορεί να βοηθήσει στην αυτοματοποιημένη συμπλήρωση των δηλώσεων (M = 3.40) και πως η προστιθέμενη αξία της εφαρμογής MyData είναι μέτρια (M = 3.40).

Πίνακας 44: My Data και αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή

		Ποσοστά					Μέσος όρος
		1	2	3	4	5	
12	Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της εφαρμογής MyData	7.3	9.6	27.1	47.2	8.7	3.40
13	Πως θα αξιολογούσατε συνολικά την επίδραση της εφαρμογής MYDATA στο επάγγελμα του Λογιστή-Φοροτεχνικού;	9.2	13.8	18.8	46.3	11.9	3.38
14	θεωρείτε πως η εφαρμογή MyData μπορεί μειώνοντας το γραφειοκρατικό χάος να αναβαθμίσει το επάγγελμα των λογιστών;	8.3	14.2	23.4	41.3	12.8	3.36
15	Η εφαρμογή MyData μπορεί να βοηθήσει στην αυτοματοποιημένη συμπλήρωση των δηλώσεων (περιοδικές ΦΠΑ, Φορολογίας εισοδήματος κλπ).	7.8	14.2	22	41.7	14.2	3.40
16	Φιλοσοφία της εφαρμογής MyData είναι να επιτευχθεί η απλούστευση και η επιτάχυνση της διαδικασίας επιστροφών ΦΠΑ-Φόρου εισοδήματος.	7.8	10.6	25.2	47.2	9.2	3.39
	Σύνολο αναβάθμισης του επαγγέλματος του Λογιστή μέσω της εφαρμογής My Data	3.38 (Τ.Α. = .973)					

5.5.6 Ερευνητικό ερώτημα: 6 Η υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία

Ο Πίνακας 45 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία. Συγκεκριμένα, συνολικά η υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία εμφανίζει μέσο όρο 3.92 (Τ.Α. = .505), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως υψηλός. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως το κράτος θα πρέπει να δώσει επαρκή χρόνο προσαρμογής, ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να προσαρμοστούν με δεδομένη και την δυσμενή κατάσταση που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας του covid-19 (M = 4.67) και πως συμφωνούν ότι το κράτος θα πρέπει να παρέχει την σωστή ενημέρωση-εκπαίδευση που απαιτείται στους λογιστές για την ορθή χρήση της συγκεκριμένης πλατφόρμας (M = 4.55). Αντιθέτως, σε μικρότερο βαθμό οι ερωτηθέντες ανέφεραν πως από τη εμπειρία τους με την χρήση ανάλογων κρατικών ηλεκτρονικών εφαρμογών, θεωρούν πως το κράτος μπορεί να υποστηρίξει την λειτουργία της πλατφόρμας με επιτυχία (M = 2.86).

Πίνακας 45: Υποστήριξη από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία

		Ποσοστά					Μέσος όρος
		1	2	3	4	5	
22	Πώς θα αξιολογούσατε συνολικά την πολιτική του κράτους για την δημιουργία της εφαρμογής MyData	16.1	14.7	26.1	37.2	6	3.02
23	Συμφωνείτε ότι το κράτος θα πρέπει να παρέχει την σωστή ενημέρωση-εκπαίδευση που απαιτείται στους λογιστές για την ορθή χρήση της συγκεκριμένης πλατφόρμας;	0.9	0.9	2.8	33	62.4	4.55
24	Το κράτος θα πρέπει να συμβάλλει ουσιαστικά στην υποστήριξη των επιχειρήσεων μέσω επιχορηγήσεων (ΕΣΠΑ) για την αγορά του κατάλληλου εξοπλισμού-εφαρμογών, ώστε να μπορέσουν να αντέξουν το οικονομικό κόστος του συγχρονισμού των λογιστικών τους βιβλίων με τα ηλεκτρονικά.	0.9	2.3	2.8	31.7	62.4	4.52
25	Το κράτος θα πρέπει να δώσει επαρκή χρόνο προσαρμογής, ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να προσαρμοστούν με δεδομένη και την δυσμενή κατάσταση που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας του covid-19.	-	0.9	3.2	23.4	72.5	4.67
26	Από τη εμπειρία σας με την χρήση ανάλογων κρατικών ηλεκτρονικών εφαρμογών, θεωρείτε πως το κράτος μπορεί να υποστηρίξει την λειτουργία της πλατφόρμας με επιτυχία;	14.2	20.2	35.8	24.3	5.5	2.86
	Σύνολο υποστήριξης από το κράτος για την ομαλή μετάβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία	3.92 (Τ.Α. = .505)					

5.5.7 Ερευνητικό ερώτημα : 7 - Η συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου

Ο Πίνακας 46 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου. Συγκεκριμένα, συνολικά η συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου εμφανίζει μέσο όρο 3.17 (Τ.Α. = .810), ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέτριος. Ακολούθως, οι ερωτηθέντες σε μεγαλύτερο βαθμό ανέφεραν πως η εφαρμογή MyData μπορεί να συμβάλλει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής (Μ = 3.31).

Πίνακας 46: Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου

		Ποσοστά					Μέσος όρος
		1	2	3	4	5	
27	Η εφαρμογή MyData μπορεί να συμβάλλει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.	6.4	7.8	38.5	42.2	5	3.31
28	Η εφαρμογή MyData μπορεί να συμβάλλει στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.	4.6	17.9	51.4	21.6	4.6	3.03
	Σύνολο συμβολής της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου	6.2 Τ.Α. = .810)					

5.6 Επαγωγική Στατιστική Ανάλυση

5.6.1 Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid- 19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή ανά ιδιότητα

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα μέσων όρων, οι λογιστές πιστεύουν σε μικρότερο βαθμό πως υπάρχει συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή (M = 3.00, Τ.Α. = .918) και ακολουθούν οι εξωτερικοί ελεγκτές (M = 3.18, Τ.Α. = .515).

Πίνακας 47: Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή ανά ιδιότητα

	N	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Ελαχ. τιμή	Μέγ. τιμή
					Lower Bound	Upper Bound		
Λογιστής	161	3.0047	.91833	.07237	2.8617	3.1476	1.00	5.00
Εξωτερικός ελεγκτής	4	3.1875	.51539	.25769	2.3674	4.0076	2.50	3.75
Εσωτερικός ελεγκτής	5	3.6500	.37914	.16956	3.1792	4.1208	3.00	4.00
Μέλος ΔΣ	3	3.8333	.28868	.16667	3.1162	4.5504	3.50	4.00
Άλλο	45	3.6222	.42847	.06387	3.4935	3.7509	2.50	4.25

Σύνολο	218	3.1617	.86032	.05827	3.0469	3.2765	1.00	5.00

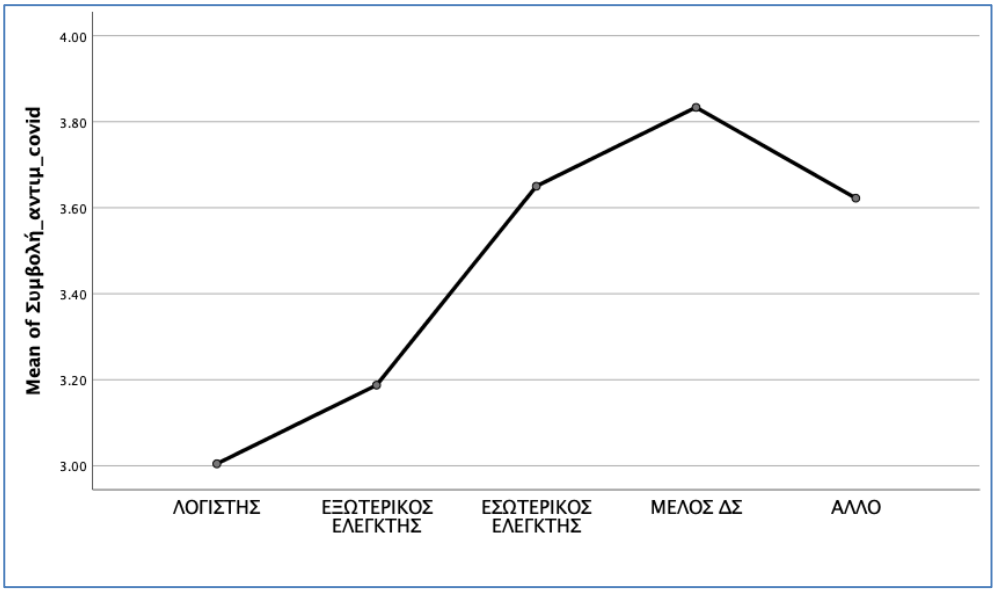

Διάγραμμα 36- Συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19

Ακολούθως οι διαφορές αυτές μεταξύ των διαφόρων ιδιοτήτων βρέθηκαν να είναι στατιστικά σημαντικές ($F(4,213) = 5.917$, $p < 0.05$).

Πίνακας 48: ANOVA για τη συμβολή των έξυπνων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή ανά ιδιότητα

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	16.062	4	4.016	5.917	.000
Within Groups	144.550	213	.679		
Total	160.613	217			

5.6.2 Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα μέσων όρων, οι λογιστές πιστεύουν σε μικρότερο βαθμό πως υπάρχει συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις (M = 3.17, Τ.Α. = .830) και ακολουθούν οι εξωτερικοί ελεγκτές (M = 3.25, Τ.Α. = .597).

Πίνακας 49: Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα

	N	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Ελαχ. Τιμή	Μέγ. τιμή
					Lower Bound	Upper Bound		
Λογιστής	161	3.1764	.83078	.06547	3.0471	3.3057	1.00	5.00
Εξωτερικός ελεγκτής	4	3.2500	.59722	.29861	2.2997	4.2003	2.40	3.80
Εσωτερικός ελεγκτής	5	3.6400	.16733	.07483	3.4322	3.8478	3.40	3.80
Μέλος ΔΣ	3	3.9333	.11547	.06667	3.6465	4.2202	3.80	4.00
Άλλο	45	3.8667	.35929	.05356	3.7587	3.9746	3.00	4.60
Σύνολο	218	3.3413	.79064	.05355	3.2357	3.4468	1.00	5.00

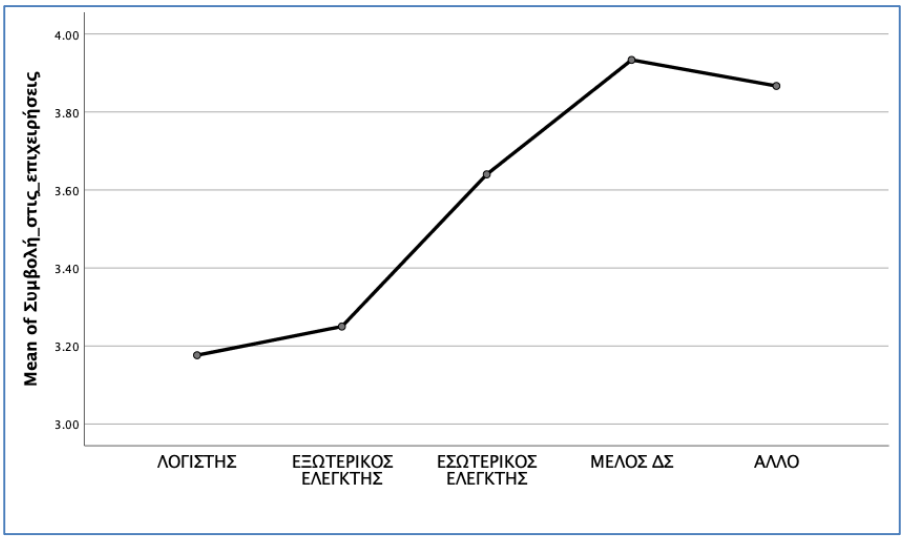

Διάγραμμα 37- Συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα

Ακολούθως οι διαφορές αυτές μεταξύ των διαφόρων ιδιοτήτων βρέθηκαν να είναι στατιστικά σημαντικές ($F(4,213) = 8.320$, $p < 0.05$).

Πίνακας 50: ANOVA για τη συμβολή της εφαρμογής My Data στις επιχειρήσεις ανά ιδιότητα

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	18.329	4	4.582	8.320	.000
Within Groups	117.319	213	.551		
Total	135.648	217			

5.6.3 Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση στο επάγγελμα του Λογιστή ανά ιδιότητα

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα μέσων όρων, οι λογιστές πιστεύουν σε μικρότερο βαθμό πως υπάρχει συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση στο επάγγελμα του Λογιστή (M = 3.18, Τ.Α. = .991) και ακολουθούν οι εξωτερικοί ελεγκτές (M = 3.50, Τ.Α. = .871).

Πίνακας 51: Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή ανά ιδιότητα

	N	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Ελαχ. τιμή	Μέγ. τιμή
					Lower Bound	Upper Bound		
Λογιστής	161	3.1801	.99152	.07814	3.0258	3.3344	1.00	5.00
Εξωτερικός ελεγκτής	4	3.5000	.87178	.43589	2.1128	4.8872	2.20	4.00
Εσωτερικός ελεγκτής	5	3.6000	.78740	.35214	2.6223	4.5777	2.20	4.00
Μέλος ΔΣ	3	3.6667	.57735	.33333	2.2324	5.1009	3.00	4.00
Άλλο	45	4.0844	.55676	.08300	3.9172	4.2517	2.60	5.00
Σύνολο	218	3.3890	.97351	.06593	3.2590	3.5189	1.00	5.00

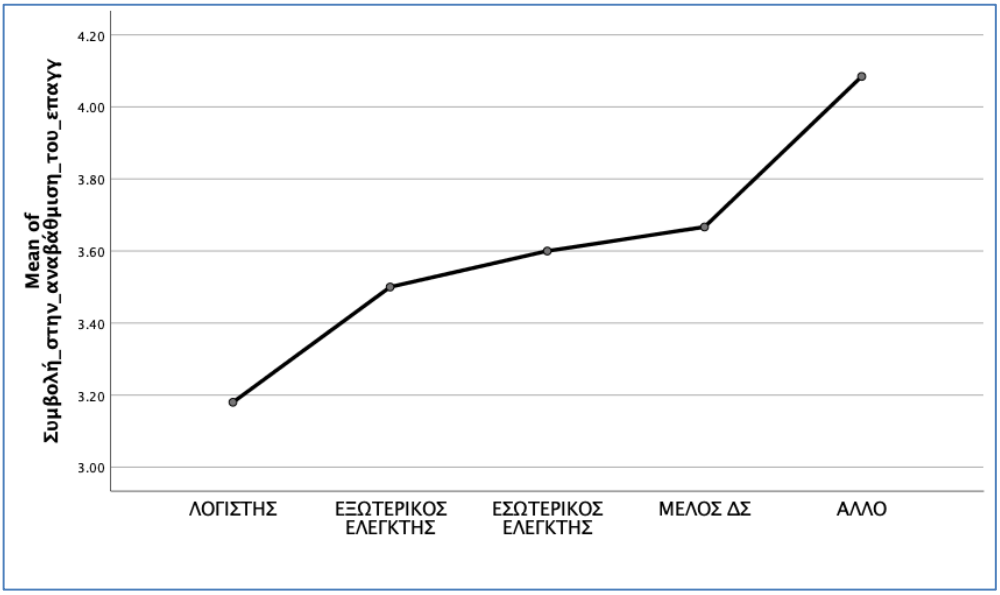

Διάγραμμα 38 Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του Λογιστή ανά ιδιότητα

Ακολούθως οι διαφορές αυτές μεταξύ των διαφόρων ιδιοτήτων βρέθηκαν να είναι στατιστικά σημαντικές ($F(4,213) = 8.844$, $p < 0.05$).

Πίνακας 52 : ANOVA Συμβολή της εφαρμογής My Data στην αναβάθμιση στο επάγγελμα του Λογιστή ανά ιδιότητα

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	29.291	4	7.323	8.844	.000
Within Groups	176.362	213	.828		
Total	205.654	217			

5.6.4 Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου ανά ιδιότητα

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα μέσων όρων, οι λογιστές πιστεύουν σε μικρότερο βαθμό πως υπάρχει συμβολή της εφαρμογής My Data στην

καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου (M = 3.07, T.A. = .872) και ακολουθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές (M = 3.10, T.A. = .651).

Πίνακας 53: Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου ανά ιδιότητα

	N	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Ελαχ. τιμή	Μέγ. τιμή
					Lower Bound	Upper Bound		
Λογιστής	161	3.0714	.87296	.06880	2.9356	3.2073	1.00	5.00
Εξωτερικός ελεγκτής	4	3.3750	.75000	.37500	2.1816	4.5684	3.00	4.50
Εσωτερικός ελεγκτής	5	3.1000	.65192	.29155	2.2905	3.9095	2.00	3.50
Μέλος ΔΣ	3	3.3333	.28868	.16667	2.6162	4.0504	3.00	3.50
Άλλο	45	3.5333	.45726	.06816	3.3960	3.6707	3.00	4.50
Σύνολο	218	3.1766	.81022	.05487	3.0684	3.2848	1.00	5.00

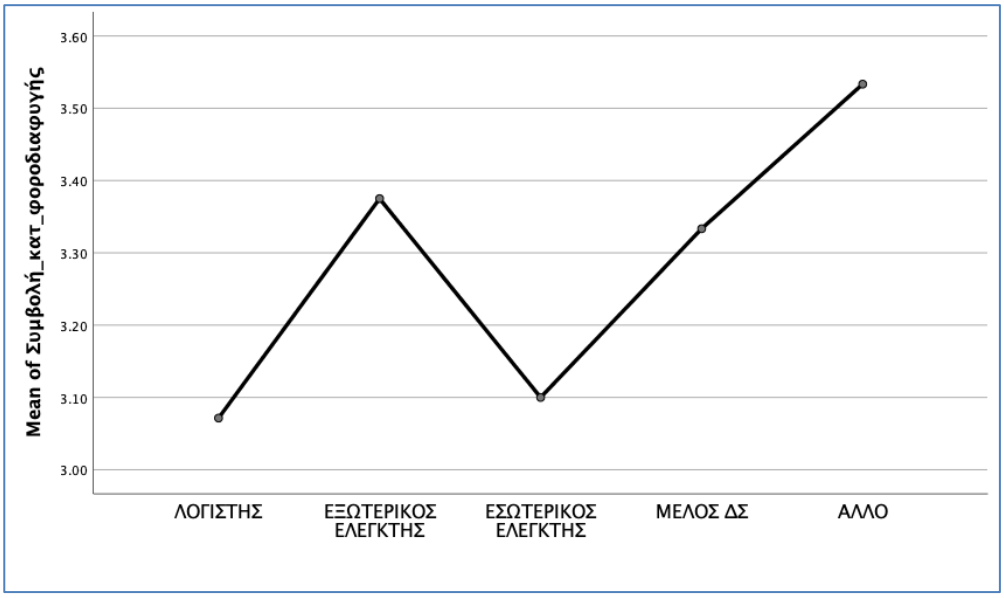

Διάγραμμα 39 - Συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου ανά ιδιότητα

Ακολούθως οι διαφορές αυτές μεταξύ των διαφόρων ιδιοτήτων βρέθηκαν να είναι στατιστικά σημαντικές ($F(4,213) = 3.071$, $p < 0.05$).

Πίνακας 54: ANOVA για τη συμβολή της εφαρμογής My Data στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου ανά ιδιότητα

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	7.768	4	1.942	3.071	.017
Within Groups	134.683	213	.632		
Total	142.451	217			

Κεφάλαιο 6^{0} : Συμπεράσματα – περιορισμοί – πρόταση για μελλοντική έρευνα

6.1 Συμπεράσματα

Όπως διαπιστώσαμε και παραπάνω , οι επιπτώσεις του covid-19 είναι αρκετά σημαντικές σε ολόκληρη την οικονομία παρόλο που δεν έχουν ακόμα καταγραφεί σε όλη τους την έκταση αφού όλες οι έρευνες είναι σε αρχικό στάδιο αλλά και επειδή πρόκειται για ένα φαινόμενο που ακόμη εξελίσσεται. Όπως ήταν αναμενόμενο δεν θα μπορούσε να αφήσει και το επάγγελμα του λογιστή ανεπηρέαστο. Οι λογιστές κλήθηκαν να εφαρμόσουν τις διαδικασίες για την υλοποίηση των μέτρων στήριξης και επωμίστηκαν όλη την ευθύνη για την ολοκλήρωσή τους υπό την πίεση των ημερομηνιών και του φόρτου εργασίας. Αύξησαν τις ώρες εργασίας ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν, χωρίς να έχει αυξηθεί αντίστοιχα και η αμοιβή τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να δηλώνουν πως έχουν αυξηθεί τα επίπεδα στρες και άγχους γεγονός που δυσχεραίνει την ομαλή εκτέλεση της εργασίας τους.

Σημαντική διαπίστωση που προέκυψε από την έρευνα είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων θεωρεί πως οι έξυπνες τεχνολογίες μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των συνεπειών του covid-19 στο επάγγελμα του λογιστή , όσο όμως αφορά την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων My Data δήλωσαν πως το κράτος δεν μπορεί να υποστηρίξει λειτουργικά την εφαρμογή και για τον λόγο αυτό οι περισσότεροι από αυτούς θεωρούν πως θα ακυρωθεί στην πράξη.

Η προστιθέμενη αξία της εφαρμογής My Data φαίνεται από την έρευνα να είναι μέτρια τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους λογιστές καθώς η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρούν πως οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν έχουν τον κατάλληλο ηλεκτρονικό εξοπλισμό για την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων και με δεδομένη την σημαντική πτώση του τζίρου τους εξαιτίας των συνεπειών του covid-19 θεωρούν πως δεν θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν οικονομικά. Το γεγονός αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν τα ηλεκτρονικά βιβλία δεν είναι οι κατάλληλες ώστε το μέτρο να αποδώσει τα μέγιστα δυνατά οφέλη. Για να μπορέσει να συμβεί αυτό οι λογιστές θεωρούν σε μεγάλο βαθμό πως το κράτος θα πρέπει αφενός να δώσει επαρκή χρόνο για την ομαλή μετάβαση , ωστόσο θα πρέπει να υποστηρίξει το μέτρο τόσο μέσω της εκπαίδευσης των λογιστών αλλά και μέσω επιχορηγήσεων για την αγορά κατάλληλου ηλεκτρονικού εξοπλισμού ώστε να μπορέσουν όλες οι επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν οικονομικά.

Η εφαρμογή My Data υπό τις προϋποθέσεις που αναφέραμε παραπάνω μπορεί σύμφωνα με τους λογιστές να αναβαθμίσει το επάγγελμα. Συμβάλει στην διευκόλυνση των συναλλαγών των επιχειρήσεων με το κράτος και διασφαλίζει την ασφαλή μετάδοση των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων. Ωστόσο το μεγαλύτερο ποσοστό των λογιστών δεν έχει πειστεί ότι μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου.

Επίσης από την έρευνα προέκυψε η διαπίστωση πως υπάρχει μεγάλη ανάγκη ενημέρωσης και εκπαίδευσης των λογιστών για την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων. Αρκετοί από αυτοί στις δια ζώσης συναντήσεις δήλωσαν πως δεν έχουν αντιληφθεί τον ακριβή τρόπο της λειτουργίας γεγονός που επιβεβαιώθηκε και από τις απαντήσεις στα ερωτήματα. Επίσης προέκυψε η διαπίστωση πως το κράτος θα πρέπει να μεριμνήσει για την αντιμετώπιση των συνεπειών από την κρίση της πανδημίας ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν και να ανακάμψουν από τις συνεχόμενες επιπτώσεις του covid-19 στην οικονομία.

6.2 Ανασταλτικοί παράγοντες - περιορισμοί

Εξαιτίας της κατάστασης που έχει διαμορφωθεί με την εμφάνιση της πανδημίας στη χώρα μας , υπήρξαν μεγάλη δυσκολία στην συγκέντρωση των απαντήσεων από τους λογιστές. Την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας , 08/07/2020 – 01/08/2020 οι λογιστές είχαν να αντιμετωπίσουν προθεσμίες που έληγαν για εκατομμύρια αναστολές εργασίας, άδειες ειδικού σκοπού, επιστρεπτέες προκαταβολές, βοηθήματα, επιδόματα εξαιτίας των έκτακτων μέτρων, παράλληλα με τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους, ΦΠΑ, δηλώσεις εισοδήματος, κλπ. Κακογραμμένες και ελλιπείς ΠΟΛ , ΠΝΠ, Νόμοι και υπουργικές αποφάσεις της τελευταίας στιγμής , δυσχέραιναν στο μέγιστο βαθμό το έργο των λογιστών και περιόριζαν στο ελάχιστο τον ελεύθερο χρόνο τους. Έτσι το δείγμα του ερωτηματολογίου περιορίστηκε στις 218 απαντήσεις από το σύνολο 350 μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που σταλθήκαν κυρίως στα μεγάλα λογιστικά γραφεία της πόλης και 50 μηνύματα που σταλθήκαν σε λογιστήρια μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Θεσσαλονίκη. Από τις δια ζώσεις συναντήσεις συμπληρώθηκαν χειρόγραφα τα 20 από τα 218 απαντημένα ερωτηματολόγια.

6.3 Πρόταση για μελλοντική έρευνα

Η πανδημία του covid-19 είναι ένα φαινόμενο που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι συνέπειες αυτού εξελίσσονται καθημερινά σε όλα τα επίπεδα. Στην πραγματικότητα όμως οι οικονομικές συνέπειες δεν προήλθαν από τους θανάτους ανθρώπων που νόσησαν ανά τον κόσμο , αλλά από τα καθολικά μέτρα που πάρθηκαν για τον περιορισμό της διασποράς του ιού. Συνέπειες που όσο εξελίσσονται τείνουν να γίνουν και κοινωνικές συνέπειες που θα μειώσουν το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Μεγάλο ενδιαφέρον θα αποτελούσε στο μέλλον η διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα των καθολικών μέτρων που ελήφθησαν για τον περιορισμό της διασποράς του covid-19. Στην πράξη εμπόδισαν πραγματικά την διασπορά; Αντισταθμίζονται τα οφέλη με τις συνέπειες που προκάλεσαν στην οικονομία;

Όσο αφορά την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων και την συμβολή της στην αναβάθμιση του επαγγέλματος του λογιστή, η έρευνα θα μπορούσε να επαναληφθεί ένα χρόνο από την εφαρμογή τους ώστε να καταγραφεί πλέον η χρησιμότητα και η συμβολή της εφαρμογής μέσα από την χρήση της.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγριαντώνη, Χ. (1998). *Παλαιά και νεότερα λογιστικά συστήματα*. Τετράδια Εργασίας, 21, σ. 41-47, Αθήνα: ΕΙΕ- Κέντρο Νοελληνικών Ερευνών.

Βασίλειος Φ. Φίλιος. (1998). *Ιστορία της Νεότερης Ελληνικής Λογιστικής.* Αθήνα:Σύγχρονη εκδοτική.

Γρηγοράκος, Θ. (2005). *Ανάλυση-Ερμηνεία του ΕΓΛΣ.* Αθήνα: Σάκκουλα.

Δεμερτζής, Ν., & Τσεκέρης, Χ. (2020). Το Διαδίκτυο στην Ελλάδα: Η έρευνα του ΕΚΚΕ για το World Internet Project (The Internet in Greece: Findings from World Internet Project - Greece).

Καραγιώργος, Θ. (2018). *Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική.* Θεσσαλονίκη:Αφοί Θ. Καραγιώργου ΟΕ.

Μαρκάζος, Κ. (2006, Αύγουστος). *Οι αναγκαίες αλλαγές στο λογιστικό μας σύστημα.*

Μαρκάζος, Κ. (2014, Νοέμβριος). *Τα νέα λογιστικά πρότυπα, οι βελτιώσεις και οι κίνδυνοι*.

Μουσταφέλλος, Ν. Α.-Γ. (1957). *Οικονομική και Λογιστική Εγκυκλοπαίδεια*. Αθήνα: Οίκος Ιωάννου Σιδέρη.

Javeau, G. (1996). Η έρευνα με ερωτηματολόγιο. Το εγχειρίδιο ενός καλού ερευνητή. Αθήνα: Τυπωθήτω.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Al-Htaybat, K., Hutaibat, K., & von Alberti-Alhtaybat, L. (2019). Global brain-reflective accounting practices: Forms of intellectual capital contributing to value creation and sustainable development. *Journal of Intellectual Capital*.

Azevêdo, R. (2020, April 8). Global trade will be vital to economic recovery from Covid-19. *The Guardian*.

Brandas, C., Megan, O. and Didraga, O. (2015), "Global perspectives on accounting information systems: mobile and cloud approach", Procedia Economics and Finance.

Chua, W. F. (1986). Radical developments in accounting thought. *Accounting Review*.

Creswell, J. W. (2009). Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. SAGE Publications.

Dumay, J. (2016), A critical reflection on the future of intellectual capital: from reporting to disclosure, Journal of Intellectual Capital, Vol. 17 No. 1.

Dumitru, V.F., Glavan, E.M., The impact of Information Technologies on the performance of the financial-accounting department of the company, 2006.

Feng, T., Cummings, L. and Tweedie, D. (2017), "Exploring integrated thinking in integrated reporting – an exploratory study in Australia", Journal of Intellectual Capital.

Gaffikin, M. (2006). The critique of accounting theory.

Heylighen, F., & Lenartowicz, M. (2017). The Global Brain as a model of the future information society: An introduction to the special issue. Elsevier.

Hussey, D. (1999). Igor Ansoff's continuing contribution to strategic management. Strategic Change.

Isaac, M., Yaffe-Bellany, D., & Weise, K. (2020, March 5). Workplace vs. Coronavirus: 'No One Has a Playbook for This.' The New York Times.

Kabadayi, S., O'Connor, G. E., & Tuzovic, S. (2020). Viewpoint: The impact of coronavirus on service ecosystems as service mega-disruptions. Journal of Services Marketing.

Lawder, D. (2020) Global economy in 2020 on track for sharpest downturn since 1930s: IMF. (2020, April 14). Reuters.

Loyarte, E., Garcia-Olaizola, I., Marcos, G., Moral, M., Gurrutxaga, N., Florez-Esnal, J., & Azua, I. (2018). Model for calculating the intellectual capital of research centres. Journal of Intellectual Capital.

LUPAŞC, A., LUPAŞC, I., & Zamfir, C. G. (2011). Integration of Modern Information Technologies in the Field of Financial Accounting. International Conference "Risk in Contemporary Economy".

Lupaşc A., in Andone, I., Tabără, N., (2006) Accounting, Technology and Competitiveness, Romanian Academy Publishing, Bucureşti.

Parsley, D. (2020), Coronavirus: global outbreak of covid-19 could cause recession as governments urged to restore consumer confidence.

von Alberti-Alhtaybat, L., & Al-Htaybat, K. (2015). Investor relations via Web 2.0 social media channels. *Aslib Journal of Information Management*.

Van Ark, B. O. (2008). The productivity gap between Europe and the United. *Journal of Economic Perspectives*.

Wheeldon, J. (2010). Mapping Mixed Methods Research: Methods, Measures, and Meaning. *Journal of Mixed Methods Research*.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

https://www.aade.gr/ myDATA - *Ηλεκτρονικά Βιβλία Α.Α.Δ.Ε.* | ΑΑΔΕ. (n.d.). Retrieved July 12, 2020.

http://www.tms-auditors.gr/ *TMS Auditors | Το όραμά μας*. (n.d.). Retrieved September 10, 2020.

https://www.gov.uk/coronavirus/business-support *Coronavirus (COVID-19): Business support*. (n.d.). GOV.UK. Retrieved August 2, 2020.

https://www.forin.gr/articles/article/32889 *ΕΣΕΕ: Έρευνα για τις οικονομικές επιπτώσεις του COVID-19 στις εμπορικές επιχειρήσεις και για τα μέτρα αντιμετώπισής τους*.

https://www.accountancygreece.gr *Ιστορικά στοιχεία της εξέλιξης της λογιστικής στην Ελλάδα (μέρος α')* Retrieved August 2, 2020.

https://www.covid19.gov.gr/category/oikonomia-ergasia/ *Τα μέτρα που εξετάζει η Γαλλία για τη στήριξη της οικονομίας*. (2020, April 5).

https://www.taxheaven.gr/news/4121 *Τα πρώτα βιβλία Λογιστικής (Καταστιχογραφίας)*.

https://www.taxheaven.gr/news/48081 *Το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας για τις επιπτώσεις του COVID-19.*

https://www.naftemporiki.gr/story/1581487 *COVID-19 ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ* (2020, March 26).

https://gr.euronews.com/2020/07/30/covid-19-metra-stiriksis-ton-epixeiriseon.

https://www.abs.gov.au/ausstats/abs%40.nsf/mediareleasesbyCatalogue/49F8475B31112582CA25853600764041?OpenDocument.

https://books.google.gr/books/about/Financial_Accounting Meigs, Meigs, Meigs, W. B. (1994). Financial Accounting.

https://www.coronarious.jhu.edu/jhuJohn hopkins university 2020 about covid 19 number of victims .
https://papers.ssrn.com/abstract=3620561 SSRN Scholarly Paper ID 3620561). Social Science Research Network.
https://graphics.reuters.com/USA-MARKETS/0100B5L144C/index.html March madness. (n.d.). Reuters.
https://inews.co.uk/news/Global coronavirus outbreak could cause recession, warns OECD. (2020, March 2).
https://www.accountancygreece.gr/Arraou, Ph. 2. (2018). Ο αντίκτυπος της ψηφιακής τεχνολογίας στις υπηρεσίες ελέγχου.